6 Eylül 1985
6. September 1985
Nummer 65
15 GÜNLÜK GAZETE
Adres: Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Tel: 0203/34 03 97
Tlx: 855705 inmed d

Türkiye Postası

F.ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.-FF
BELÇİKA: 50.-BF
HOLLANDA: 3.-G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.-KRN
İSVEÇ: 8.-KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Postvertriebstück Gebühr bezahlt A1319D

12 Eylül'ün 5. yılında muhalefet yaygınlaşıyor

Ana sorun demokrası

SODEP ve HP'nin ortak af komisyonu **"işkencecilere af olmaz"** diyerek Türkiye'de yoğunlaşan af tartışmalarına yeni ve önemli bir boyut kazandırdı. Böylece affın salt insancıl bir mesele olmayıp demokrasi için mücadelenin bir parçası olduğu vurgulanmış oldu. Esasen yalnız işkencecilere değil, darbecilere de af olmamalı. On yılda bir demokrasinin rafa kaldırılmasını istemeyenler darbecilerden hesap sorulması için mücadele etmelidirler. Demokrasiyi savunmanın en iyi yolu demokrasi düşmanlarına karşı kesin tavır almaktır. Yurdumuzda muhalefet güçleri bu konuda ne kadar kararlı davranırlarsa Evren-Özal diktatörlüğüne o kadar çabuk son verilebilir. Darbenin beşinci yıldönümünde ülkenin bütün meselelerinin ancak demokrasinin kazanılmasıyla çözülebileceği gittikçe daha iyi görülüyor.

1980'den beri hüküm süren diktatörlük ülkemizin demokratik güçlerini sindirmeyi başaramadı. Işçi sınıfı, Kürt halkı, gençlik, aydınlar zorbalara baş eğmedi. **"Demokrasiye geçiyoruz"** aldatmacası da bir işe yaramadı. Tersine bugün cuntanın izniyle kurulan parlamentoda bile rejime karşı sesler duyulmaya başlandı.

Cuntacı paşalar sık sık yurt dışında demokratik bir Türkiye için, baskılara, işkence ve idamlara karşı yürütülen mücadeleden ne kadar tedirgin olduklarını dile getiriyorlar.

Yazısı Sayfa 7'de

TKP'nin 65. kuruluş yıldönümü kutlanıyor

Türkiye Komünist Partisi'nin 65. kuruluş yıldönümü 21 Eylül günü Federal Almanya'nın Duisburg kentinde düzenlenecek büyük bir toplantıyla kutlanacak. TKP'nin günümüze dek mücadelesi ve güncel politikası üzerine konuşmaların yapılacağı ve zengin bir kültür programının sunulacağı geceye Alman Komünist Partisi (DKP) başkanı Herbert Mies'in konuk olarak katılacağı bildirildi.

10 Eylül 1920'de Bakü'de kurulan Türkiye'nin en eski partisi TKP 1922'de yasaklanmasından bu yana gizlilik koşulları altında çalışmalarını sürdürüyor. Daha kuruluduğu günden itibaren padişahlığa karşı çıkan ve cumhuriyeti savunan TKP Ulusal Kurtuluş Savaşımıza aktif katıldı. Tek partili dönemde, Bayar-Menderes rejiminde, 12 Mart dönemi ve sonrasında demokrasi mücadelesinde ön sıralarda yeralan TKP günümüzde de faşist diktatörlük koşullarında tüm demokrasi yanlılarının birlikte mücadelesi ilkesini savunuyor. TKP Sol Birlik'i destekliyor ve tüm solun birliği icin mücadele ediyor.

Yazısı Sayfa 6'da

Federal İş Mahkemesi eski Başkanı Gerhard Müller'e "bilirkişi raporu" hazırlatıldı

Kohl hükümeti grev hakkına saldırıyor

FAC'deki gerici Kohl hükümeti, Federal İş Mahkemesi'nin eski Başkanı Gerhard Müller'e hazırlattığı bir raporla işçi haklarına karşı geniş bir saldırı başlattı. Raporda uyarı grevlerinin yasaklanması, saldırı lokavtlarının yasallaşması ve sendikaların zayıflatılması isteniyor.

Yazısı Sayfa 5'de

ABD markalı bir yalan

ABD'de yayınlanan **"Defence Weekly"** dergisi yaptığı bir **"ifşaatla"** sağcı Türk basınını bile şaşkınlık içinde bıraktı. Habere göre Sovyetler Türkiye'yi istila edeceklermiş ve sınıra asker yığıyorlarmış. Olayın aslı ise Sovyetler Birliği'nin Türkiye ve İran'a 200 kilometre uzakta kendi toprakları içinde olağan tatbikatlarından birini yaptığı ve Türkiye'yi de gözlemci olarak davet etti-

DGB Gençliğinin yabancı düşmanlığına karşı kampanyası:

"Arkadaşıma sataşma !"

Arkadaşıma sataşma !

Alman Sendikalar Birliği DGB gençliği ve onun dergisi **"ran"** başlattıkları bir kampanyayla artan yabancı düşmanlığına ve ırkçılığa karşı aktif mücadeleye çağrı yaptılar. Fransa'daki **"SOS Racisme"** kampanyasının bir pareleli olan **"Arkadaşıma sataşma!"** kampanyası bir basın toplantısıyla kamuoyuna duyuruldu. Federal Devlet Başkanı Weizsäcker, DGB Başkanı Breit'ın yanısıra çok sayıda politikacı, sanatçı ve aydın da kampanyayı desteklediklerini açıkladılar. DGB Gençliği Başkanı Römisch de eylemlerin DGB'nin sonbahardaki eylem haftasına dahil edileceğini ve daha sonra da süreceğini açıkladı. Kampanyaya geniş yer veren **"ran"** dergisi gençliği yabancı düşmanlığına karşı tavır almaya çağırdı.

Bu kampanya göçmen işçi ve gençlik örgütleri tarafından da desteklenecek.

Yazısı Sayfa 6'da

Foto: Manfred Scholz

bikatlarından birini yaptığı ve Türkiye'yi de gözlemci olarak davet ettiğidir. Türkiye de Genel Kurmay İstihbarat Dairesi Başkanı Tümgeneral Fuat Şenel ve Moskova Elçiliği'nin bir temsilcisiyle manevrayı izlemişti.

Yazısı Sayfa 4'de

Olgunlaşan görevler

BEŞ yıldır Kenan Evren ve Turgut Özal halkın karşısında boy gösteriyorlar. Beş yıldır atılan nutukların, verilen vaadlerin haddi hesabı kalmadı. Yurdumuzu yabancı bankaların, yerli holdinglerin çizdikleri rotada tutmak için ellerinden geleni yapıyorlar..

İLK bakışta değişen bir şey yok. Temsil aynı temsil, oyuncular aynı oyuncular. Ne var ki başrollerdeki artistlerin eski azametleri kalmadı. Vatan kurtaran aslan rolündeki diktatörle süper iktisatçı rolündeki akıl hocasına alkış tutanların sesleri eskisi gibi gür çıkmıyor. Çizilen parlak tabloların boyaları soldu, dökülüyor. İzin dönüşünde memleketi nasıl buldun diye sorduğumuz bir yurttaşımız bakın ne diyor: **"parası olan için cennet, olmayan için cehennem!"**

TÜRKİYE'DE yeni sesler yükseliyor. Servetinin ölçüsünü bile bilmeyen bir küçük azınlığın dışında her aklı başında yurttaş bu gidişin nereye varacağını soruyor.

TÜRKİYE'NİN meseleleri derin ve ağır. Çıkış yolunu bulmak, o yoldan yürümek kolay değil.

NAZIM HİKMET yirmiüç yıl önce **"bu kavga ekmek, gül ve hürriyet kavgası"** demişti. Bugün Süleyman Demirel **"Türkiye için ekmek ve hürriyet istiyorum"** diyor. Evet, dava ekmek ve hürriyet davasıdır.

PEKİ bu duruma nasıl geldik? Türkiye'de öteden beri kısıtlı olan hürriyeti niçin büsbütün yok ettiler? Halkın ekmeğini çalabilmek için! Milletin elini kolunu bağlayıp ülkeyi soyup soğana çevirebilmek için. Bahane olarak kullandıkları anarşi ve terörü de kendileri yarattılar. Nitekim bugün Türkeş gibi, Şemsi Özkan gibi baş teröristleri birer birer salıveriyorlar. İleride yeniden üzerimize sürmek için.

SOFRAMIZDAN çalınanlar nereye gidiyor? Bir avuç holdingin, onların emrindeki mafyacıların, paşaların cebine. Amerika'daki, İsviçre'deki gizli banka hesaplarına. Demokrasiyi kazanmadan, yurdumuzu holdingcilerin, Amerikancı paşaların elinden kurtarmadan
bu talan önlenemez.

Türkiye Postası

devamı 2. sayfada

Güney Afrika'da beyaz öğrenciler de siyahları destekliyor

Mandela'yı kurtarma hareketi genişliyor

Güney Afrika'daki ırkçı Botha rejimi tepeden tırnağa silahlandırılmış polisi siyah halkın üzerine daha amansızca sürmeye başladı. 29 Ağustos günü Afrika Ulusal Birliği'nin 23 yıldır tutuklu başkanı Nelson Mandela'ya özgürlük istemiyle hapishaneye bir yürüyüş düzenleyen siyah göstericilere polis saldırdı, çok sayıda insan yaralandı. Burada başlayan olaylar ertesi günü de sürdü. Özellikle Kap şehri ve Soweto'daki siyahların oturduğu gettoları basan polis üç çocuğu öldürdü. Binalar ateşe verildi. Halk polis terörüne karşı barikatlar kurarak direniyor. Melez ve beyaz öğrencilerin siyahlarla birlikte düzenlediği eylemler giderek genişliyor. Güney Afrika öğrencilerinin birlik örgütü COSAS yasaklandı. Ülkede yığınsal gösteriler tüm baskılara rağmen artarak devam ederken Polis Bakanı, 28 Ağustos salı günü tutuklanan Dünya Reformcu Kiliseler Birliği Başkanı ve Birleşik Demokratik Cephe'nin UDF Onur Başkanı Allan Boesak'ın yalıtlanma hücresinde tutulduğunu, kimseyle görüştürülmediğini açıkladı. Federal Almanya'da yayınlanan tutucu FAZ gazetesinin bildirdiğine göre Güney Afrika'da tüm para ve hisse senetleri borsası kapandı, varlıklı beyazlar bankalardaki mevduatlarının tamamını çekmeye başladılar.

Türkiye Postası Gençlik Yarışmasına katılma süresi uzatıldı

Gazetemizin Uluslararası Gençlik Yılı dolayısıyla düzenlediği "Gençlik Yarışması"**nın son başvuru süresi, yarışmaya katılmak isteyen gençlerin istemleri gözönüne alınarak** 31 ARALIK 1985 **tarihine kadar uzatılmıştır. Bu sayımızda ayrıca film dalında yarışmaya katılma koşullarını da bulacaksınız. Tüm dallardaki yarışma koşulları gelecek sayımızda yayınlanacaktır.**

Yazısı Sayfa 10'da

Festivale katılanlar Moskova'yı anlatıyorlar

Yazısı Sayfa 10'da

"Bu sözlerin sahibi ile aynı çağı paylaşmaktan üzüntü duyuyorum"

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde devam etmekte olan **"Aydınlar dilekçesi"** davasında, sanıklar yaptıkları savunmalar ve yürekli çıkışları ile tarihsel görevlerini yerine getirirken, aydın olmanın onurunu da koruyorlar. 59 aydının yargılandığı davada savunma veren Prof. Gencay Gürsoy sözlerine, **"bu davada sanık olmaktan gurur duyuyorum"** diyerek başladı.

Devlet Başkanı Kenan Evren'in kendilerini vatan hainliği ile suçladığını belirterek, temel hak ve özgürlüklere getirilen haksız sınırlamalara karşı yasal yollardan hesap sorabilecek bir ortama kavuşmak için bu dilekçeyi imzaladığını söyledi ve savunmasında **"onları asmayıp da besleyelim mi"** sözünün sahibi kim olursa olsun bu sözlerle değil aynı coğrafyayı, aynı çağı bile paylaşmaktan üzüntü duyduğunu belirterek bulunduğu bu büyük özverinin kavranması gerektiğini vurguladı.

Daha sonra İlhan Tekeli ve Nurkut İnan savunmalarını yaptılar. Prof. Tekeli, Cumhurbaşkanının dilekçe karşısında vaziyet aldığını ve imzalayanlar hakkında kampanya başlattığını belirtti.

Yazısı Sayfa 3'de

Olgunlaşan görevler

Baştarafı 1. sayfada

HERKES biliyor ki, ülkemizdeki diktatörlüğün baş destekçisi Amerika'dır. Evren de, Özal da Amerika olmasa bir gün bile ayakta duramazlar.

AMERİKAN emperyalizmi demokratik bir Türkiye istemez, çünkü demokratik bir Türkiye'nin kimsenin elinde oyuncak olmayacağını bilir. Yalnız demokrasi değil, komşularımızla iyi ilişkiler içinde olmamız da onların işine gelmiyor. Onlar uluslararası arenada NATO'dan, Amerika' dan başka tutunacak dalı olmayan, çevresine kuşkuyla bakan ve kendisinden kuşku duyulan bir Türkiye istiyorlar.

İŞTE bu yüzden ekmek ve hürriyet davamız Amerika' nın çıkarlarına ters düşüyor. Bu yüzden Amerika'nın yurdumuzdaki kolları temizlenmeden bizde kalıcı bir demokrasi kurulamaz. Ulusal bağımsızlık güvence altına alınmadan demokrasi güvence altına alınamaz.

TÜRKİYE'NİN meseleleri çetin ve ağır. Önümüze dikilen engelleri küçümsemeden gücümüzü iyi hesaplamak gerek. Bu mücadelede diktatörlüğe karşı olan, demokrasi ve ulusal bağımsızlık isteyen herkesin katkısına muhtacız. Hiç kimseden vazgeçemeyiz, vazgeçmemeliyiz.

OLGUNLAŞAN toplumsal görevler yeni, büyük güçler yaratır. Tarih boyunca bu böyle olmuş. Bu kural bugün de işliyor. Türkiye'de toplumsal ve siyasal güçler yeniden mevzileniyor. Refah Partisi Genel Başkanı Tekdal'ın geçenler de işaret ettiği gibi, bugün meselelere alışılagelmiş sağ-sol ayırımı açısından bakmak yanıltıcı olur. Sorun bu değil, demokrasi isteyen bütün güçlerin biraraya toplanması sorunudur.

BİZCE yurdumuzda bu toparlanmayı sağlayacak güç işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı, bütün işçiler ekmek ve hürriyet mücadelesinde olağanüstü büyük bir sorumluluk taşıyor. Yurt içinde ve yurt dışında sosyal demokrat, DYP'li, komünist, HP'li, SODEP'li, Refah Partili veya partisiz, Türk ve Kürt bütün işçiler kendi aralarında demokrasi için birlikte hareketi sağlamalı ve bu birliğin çevresinde tüm demokrasi güçlerini toplamak için çalışmalıdırlar. Şimdi bu yönde atılacak her adım paha biçilmez bir değer taşıyor.

BUNDAN 65 yıl önce kendi partisini, TKP'yi kurup en amansız baskılara göğüs gererek bugüne kadar yaşatan işçi sınıfımız bu yerli ve büyük görevin de üstesinden gelecektir. Onun 15-16 Haziranlarda, 1 Mayıslarda, DGM direnişlerinde, şanlı grev mücadelelerinde dosta düşmana parmak ısırtan örgütlenme yeteneği ve mücadele azmi yarınki demokrasi cephesinin ana gücü olacaktır.

Türkiye Postası

SORUN - CEVAP VERELİM

Av. Dilruba YENEN

● **Memlekette bir dairem var. Dava yoluyla kirayı ne kadar artırabilirim. Bu sebepten tahliye davası açabilir miyim?**
Stutgart/Şahap Yıldız

Türkiye'deki evlerin kiralarını anlaşma yoluyla artırmakta yarar vardır

Kiracı-kiralayan ilişkileri 6570 sayılı yasa ile belirlenmiştir. Taraflar kira sözleşmesini yazılı veya sözlü yapabilirler. Daha sonra çıkacak uyuşmazlıkların hallinde yazılı sözleşmeler daha kolaylık sağlar.

Kiralayan kira sözleşmesinin bitmesinden bir süre önce, yeni dönem kira sözleşmesi için kiranın artırılması talebinde bulunabilir. Bu talep taahhütlü mektupla olacağı gibi, noterden ihtar çekme suretiyle de yapılır. **(yurtdışında konsolosluklar kanalıyla)** Kiranın artırılmasına ilişkin istemin, en geç sözleşmenin bitmesine 15 gün kala, kiracının eline geçmesi gerekmektedir. Kiracı talep edilen kirayı kabul etmediği takdirde dava yoluna gidilir. Açılacak dava **"kira tesbit"** davasıdır. Sulh hukuk mahkemeleri yetkilidir. Yetkili mahkeme davalının ikametgahının veya gayrimenkulun bulunduğu mahal (bölge) mahkemesidir.

Mahkemenin vereceği karar her iki taraf için de bağlayıcıdır. Kiranın tesbit edilmesinde bilirkişi raporları, emsal konutlar gözönüne alınmakla birlikte, bir yıl önceki enflasyon oranının yarısına yakını kira artırımını belirleyen yüzdeyi teşkil eder. 1984 yılında enflasyon artışı yüzde 52 olduğundan 1985 yılı için kira artışı şöyle hesaplanır. 52 ikiye bölünür. Çıkan 26 rakamı, yani yüzde 26 bu yılın ortalama kira artışıdır. Örneklersek, kirası 10 bin lira olan bir gayrimenkul, kira tesbit davası sonunda yüzde 26'lık bir artışla 12.600 liraya yükselecektir. Kiranın daha fazla artırılması olanaklı değildir.

Sözleşmede ayrıca hüküm yoksa ve kira tesbit davası açılmazsa, kira sözleşmesi eski haliyle yenilenmiş sayılır. İstenilen kiranın verilmemiş olması tahliye sebebi teşkil etmez. Tahliye nedenleri kanunda açık olarak gösterilmiştir. Kiracı mahkemenin tayin ettiği kirayı ya da sözleşmedeki kirayı zamanında ödemezse o zaman tahliye davası açılabilir. Bunun için de gerekli şekil şartlarını yerine getirmek gerekmektedir.

21.11.1966 tarih ve 19/10 sayılı içtihadı birleştirme kararı gereğince **"kira tesbit davalarında süre aranmaz, her zaman dava açılabilir"** kararına karşın yukardaki sürelere riayet etmekte ve artışın bu yıl yüzde 26 civarında olacağı gözönüne alındığında dava yoluyla değil de anlaşma yoluyla kiranın artırılmasında yarar vardır. Aksi takdirde mahkeme masrafları, avukatlık ücretinin çokluğu elde edilecek kira fazlalağını aşacaktır.

OKUYUCU POSTASI

Yasa yerine

Türkiye Postası'nın 64. sayısında **"Mahkeme kararı yıkımı durdurmalı"** yazılı bir haber okudum. Hemen Milliyet gazetesinde haziran ayı içerisinde bir köşeye sıkıştırılmış olarak verilen bir haberi anımsadım.

Şimdi okuduğum haberi iletiyim ve yorumu siz yapın.

Olay Mersin-Silifke-Taşucu Belediyesi ile ilgili. Taşucu denize bakan şirin bir yerdir. Buranın halkı SODEP'li bir belediye başkanına sahiptir. Deniz kıyısını işgal eden beylerle uğraşır belediye. Yasalara uymak ister. İşgal bölgelerine ait duvar ve çitlerin kaldırılarak buranın halka açılmasını ister. Beyler engel olurlar. Sonunda belediye mahkemeden yıkım kararı çıkarır. Bu kararı da uygulamaya sokar, kıyıyı halkın deniz girmesini engelleyen duvar ve çitlerden temizler. Aynı gün akşama doğru yapılan bu yasal uygulamanın hesabını vermek üzere Belediye Fen İşleri Müdürü de dahil olmak üzere belediye çalışanları göz altına alınır. O geceyi karakolda geçirirler. Yasayı uyguladıkları için cezalandırılmak istenirler. Soruşturma açılır. Soruşturmanın sürdürülmesi kaydıyla binbir uğraş sonucu serbest bırakılırlar.

Aydın Arseven

Daha sık yazmalı

Türkiye Postası'nın son sayısında **"Sendikacı Gözüyle"** köşesinde IG-Metall Sendikası Genel Merkez Sekreteri Yılmaz Karahasan'ın yazısını görünce çok sevindim. Arkadaşlarla birlikte okuduk bayağı yüreklendik. Biz işçileri doğrudan ilgilendiren işsizlik ve sosyal hakların kısılmasına karşı sendikamız DGB'nin düzenlediği eylemleri deneyimli bir sendikacının anlatması bizim için öğretici oluyor.

Gönül isterdi ki, gazete-

Sorunları bilmek yetmiyor

Almanya'da yazı pek görmedik. Sırtımızın ısındığını söyleyemeyiz. Ama izine giden eş-dost Türkiyemizin sıcağını getirmeye başladılar. Bir nebze de olsa ısınıyoruz.

İzinden dönenlerle konuşuyoruz. Önümüze memleketin fındığı, fıstığı, leblebisi vs. geliyor. Sohbetler derinleşiyor. **"Memlekette ne var ne yok?"** diyoruz. Her gelen açlıktan, sefaletten, geçim sıkıntısından, rüşvetten, keyfi uygulamalardan, gümrüklerdeki gidiş gelişlerde çekilen sıkıntılardan, hastanelerdeki üzücü olaylardan bahsediyor. Herkesin anlattığı aşağı yukarı aynı. Uzadıkça uzayan dertler yumağı.

Olaylar, gelişmeler üzerine yorumlar yapıyoruz. Farklı görüşler olsa da birleşilen nokta ülkemizin durumunun kötü olduğu, insanların mucize yaşadığı, bunun böyle gitmeyeceği.

Evet bu durum böyle gitmez. Hepimiz biliyoruz. Ama ne yapmalı? İşte sorunun özü bu. Sorunları öğrenmek bilmek iyi ama çözüm gerekir. Herkesin, her insanın buna kafa yorması lazım.

İzinden dönenler sevinçli, bizde haber aldığımızdan, onların es-tihar edenlerin çoğaldığından. Biz de kederliyiz. Ama yok hepimiz kinliyiz. 5 yıl içerisinde devleti arpalık yapıp bir avuç vurguncunun, soyguncunun, holdingin milyarlar kazanmasına çalışan Özal hükümetine Evren-Özal çetesine. Hepimiz öfkeliyiz kinliyiz onlar ve onların ardındaki holdinglere.

Demokrasinin 'D'si olmayan ülkemizde bu kin ve öfkenin somut bir güce dönüşmesi için ülkemizdeki insanların çok işi var. Onları her koşulda maddi-manevi destekleyecek olan bizlere de çok görevler düşüyor.

Bu yaz mevsimi bir başka. Haberler, yorumlar bir başka. Umutlar, beklentiler bir başka. Duygular, düşünceler bir başka. İnsanlar bir başka bu yıl. Her değişmenin ardında umudumuz, hasretliğimiz, geleceğimiz var.

Murat Çayır/Wiesbaden

DUYURU

Ölümünün birinci yıldönümünde anti-faşist devrimci savaşçı Yılmaz Güney'i saygıyla anıyoruz.

FTIB Genel Yönetim Kurulu

Cezaevlerinde açlık grevleri devam ediyor

Birçok yayın organında açlık grevinin devam ettiğine yer verilmesine rağmen hala devrimci hareketlerin böylesi olaylara duyarsız kalması hem garip, hem sorumsuzluktur.

Bunlar yalan ya da yanlış olgular değildir. Biz Avrupa' da bulunan devrimciler kendimize Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki mücadeleye omuz vermek öz görevimizdir diyoruz. Ancak bu görevlerimize hiç de sahip çıkmıyoruz.

İçerideki devrimcilerin üstündeki baskı devam ederken, cezaevlerinin önündeki kitlenin günlerce cezaevlerinin

OKUYUCU ŞİİRLERİNDEN SEÇMELER

Eylül'dü

Eylül'dü
Henüz yeni sararıyordu
yapraklar
Daha bağlar bozulmamıştı

Eylül'dü
İşçiler
Grevdeydiler
Daha grev kulübeleri

Gözlerin

Karıma

Gözlerin yeşil
gözlerin canlı, diri
gözlerin
denizde boğulan bir insana

yapraklar
Daha bağlar bozulmamıştı
Ve güneş doğmamıştı daha
Bir sabah uyandık
Gelmişler
Beş general
Ve CIA
Ve Nato genel sekreteri

Eylül'dü
Soğuklar başlamamıştı daha
Daha güneş pırıl pırıldı
Akdeniz taraflarında
Daha
Dağlarımız
Nehirlerimiz
Topraklarımız umutluydu
Kurtuldu kurtulacak

Bir sabah kalktık
Alıp götürdüler bizi
Bağırdı fabrikalarımız
Tarlalarımız
Ve Kızılırmak
Ardımızdan nereye
Nereye gidiyorsunuz böyle
Bacamız tütmez artık
Ekin bitmez üzerimizde
Akmaz suyum dedi
Kızılırmak, vallahi

Grevdeydiler
Daha grev kulübeleri
Yeni bitirilmişti
Düzgün, özenli,
Alnımızın akı gibiydiler
Bir sabah kalktık
Bütün grev kulübeleri
Tutsak edilmiştiler
Velakin edilemedi tutsak
İşçilerin yürekleri

Eylül'dü
Harmanlar yeni kalkmıştı
Ama
Samanlığa atılamamıştı
daha

Samanlar
Kocamış anamla birlikte
Öylece hüzünlü ve yalnız
kaldılar

Harman yerinde

Eylül'dü
Bir kerecik bile sevemedik
daha

O güzelim, o yaşanası
ülkemde

Özgürlüğü.

**Toprak Sürgünoğlu/
Roterdam**

gözlerin
denizde boğulan bir insana
uzatılan
bir cansimidi gibi.
Gözlerinle bak, gözlerimin
içine
söylenecek çok türkülerimiz
var daha,
bir çocuk oynarken kumda
ve bir keman çalınırken
geceleri yıldızların altında.

Gözlerin yeşil
gözlerin sevgi dolu
gözlerin canlı, diri
umut veriyor insana.
Söylenecek çok türkülerimiz
var sevgilim
uğrunda hasretlik olsa da.

Işıl Korkmaz/Wiesbaden

Mutluluktan öte

**Ey mutluluk sanadır sözüm
Senin uğruna savaştıkça
Mutlu oluyorum gülüm**

Mehmet ESEN

yor.

Gönül isterdi ki, gazetemizin bu köşesine diğer sendikacı arkadaşlarımız da sendikal konuları ele alan yazılar yazsınlar.

E. Toptancı/Tübingen

sanın daha kara yorması lazım.

İzinden dönenler seviçli, bizde haber aldığımızdan, onların esmerleşen yüzünde memleketin buram buram havasını gördüğümüzden. Onlar kederli: İnsanların bir lokma ekmeğe muhtaç hale geldiğinden, ayakkabısı yırtıkların, namusunu satanların, in-

Biraz para verseydik

Almanya'dan yola çıkıp yorucu bir yolculuktan sonra hasretle Kapıkule'ye geldik.. Yurda gelmenin heyecanı içimizde çarparken giriş işlemleri için girdiğimiz kuyrukta yavaş yavaş ilerliyorduk, heyecanımız bir kat daha artıyordu. Pasaport kontrol sırası bize geldi. Memur beyin bizlere ilk sorusu **"Gümrüğe tabi eşyanız var mı?"** oldu. Ben de **"hayır"** cevabını verdim. Memur bey buna karşı suratını ekşitti ve **"Nasıl olur ya... biz burada boşuna mı bekliyoruz. İnsan gelirken iki üç tane video alır gelir. Bize de bugün hep gümrüğe tabi eşyası olmayanlar çatıyor allah, allah"** dedi ve bavulları açmamızı istedi. Ben de gayet kendime güvenli bavulları açıyordum ki kapatmamı istedi.

Çok yorgun olduğumuzdan geceyi en yakın otelde geçirmeyi düşünüyordum. Aynı memura **"Geceyi geçirebileceğimiz bir otel bulunur mu acaba?"** diye sordum. **"Ne oteli be, burada otel falan yok, zaten kafam atmış"** cevabını verdi.

Şimdi şunu daha iyi anlıyorum ki bizim vatan hasretimiz yalnız Türkiye sınırına kadar iyimserlikle geliyor ve oradaki olaylardan sonra insan daha değişik düşüncelere sahip oluyor. Kısacası gümrüğe tabi eşyamız olup, bir de memur beye biraz para verseydik herşey yolunda olacaktı.

Essen'den bir okuyucu

diyoruz. Ancak bu görevlerimize hiç de sahip çıkmıyoruz.

İçerideki devrimcilerin üstündeki baskı devam ederken, cezaevlerinin önündeki kitlenin günlerce cezaevlerinin önünü terketmemeleri, bu insanların üzerindeki baskıyı bir tutuklu ailesinin mektubu olanca açıklığı ile ortaya koyuyor. Aynı mektupta ölü sayısının henüz beş kişi olduğu, daha da artmasının mümkün olduğu, Adana ve Mersin cezaevlerindeki açlık grevinin birlikte devam ettiği bildiriliyor.

Tutuklu ailesinin mektubunu ilişikte gönderiyorum.

Nesimi/Isviçre

Okuyucumuz gazetemizin 62. sayısında yer alan mektubunda da Mersin cezaevinde tutuklu bulunan Kazım Çakır'ın öldürüldüğünü bildirmişti. Kendisine çabalarından dolayı teşekkür ediyor, gönderdiği mektubun bir bölümünü yayınlıyoruz.

...Yaşam mücadelesi vermek hepsinden zor. Kafanı yorma bir gün bu zor şartlar karşısında mutlaka mücadelemizin ürününü göreceğiz ve aydınlığa kavuşacağız, buna hepimiz eminiz ve bu günler yakındır. Teyzeoğlu Kazım'ın durumuna üzüldüğünü söylüyorsun, üzülmemek elde değil ki teyzeoğlu. Bildiğimiz kadarıyla Kazım'ın ölüm nedeni cezaevinde doktora çıkarılarak zehirlenip öldürülmesidir. Ayrıca kendini muayene eden doktoru ailesi mahkemeye vermiş. Canım kardeşim, gerçi kimi kime şikayet ediyorsun, köpek köpeği ısırır mı? Sen kafanı yorma, bir gün bunların hesabı mutlaka sorulacaktır. Ayrıyeten cezaevi hakkında bilgi istiyorsun. Cezaevinin durumuna gelince, 7. ayın onyedisinde 160 kişi açlık grevine başladı. O günden bugüne kadar henüz devam ediyor...

Okuyucularımız ve Temsilcilerimizin dikkatine: Banka hesap numaramız aşağıdaki örnek abone fişimizde görüldüğü şekilde değişmiştir.

Türkiye Postası

Abone Fişi

6 aylık (12 sayı) ☐
1 yıllık (24 sayı) ☐
Tarih:

Adı-Soyadı:
Adresi:

Ülkesi:

Abone ücretini **Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität,** Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00, **Sparkasse Duisburg-Kaiserberg** hesabına yatırınız ve bu abone fişi ile birlikte havale makbuzunuzu **Türkiye Postası Abone Servisi, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1** adresine postalayınız.

Abone bedeli

	F.Alm.	Belçika	Danim	Fransa	İngiltere	Hollanda	İsveç
6 aylık	30 DM	600 BF	120 Km	85 FF	8,40 £	35 G	95 Km
1 yıllık	60 DM	1200 BF	240 Km	170 FF	16,80 £	70 G	190 Km

Gümrükte neden bekledik?

Bu yıl yıllık iznimi geçirmek için memleketime gittim. Bulgaristan gümrüğüne kadar hiçbir yerde birşeyle karşılaşmadım. Bulgar gümrüğüne vardığımda epeyce kuyruk vardı.

Gümrük memurları izincilere leva olup olmadığını soruyorlardı. Sırada geçiş için benden önce birkaç araba vardı. Kafasında namaz takkesi olan Belçika plakalı bir minibüs sahibi epeydir bekliyordu. Merak edip arabadan indim ve konuşulanları dinlemeye koyuldum: Hiçbir şeyi olmadığını söyleyen hacı sinirliydi. Memur daha torpido gözünü açar açmaz orijinal paketler içinde birşey çıkardı. "Yalnız bu büyük suç" diye söyleniyordu.

Bunun üzerine tornavida ile kapıları sökmeye başladı. Kapıların içinden Bulgaristan'da çekilmiş bir sürü fotoğraf çıktı. Memur vatandaşa müsaadesi olup olmadığını soruyordu. O ise hiç sesini çıkarmıyordu. Bagajı aramak üzere arabayı bir kenara çektiler.

O anda şöyle düşündüm. O vatandaş bu durumda Türk polisinin eline düşmüş olsaydı neyle karşılaşırdı? Belki aynı anda yüzlercesi de sıcak altında neden beklediklerini bilmeden kuşkular içinde **"Bulgaristan'dan biran önce çıksak"** diye düşünüyordu. Çünkü izin öncesi renkli gazeteler kafaların bir güzel ütülemişlerdi.

Mainz'dan bir genç

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2						■						
3							■					
4			■								■	
5					■							
6						■				■		■
7				■	■						■	
8							■					
9		■			■			■	■			
10												

SOLDAN SAGA: 1. 1980 yılında faşistlerce öldürülen, DİSK'in kurucularından bir işçi önderi. 2. İlgi - Minarede ezan okunan yer. 3. Yoksun, nasipsiz - İnsafsızca, aşırı. 4. "Arsa"nın ortası - Kasları gelişmiş kişilere denir. 5. **(Tersi)** Güneşin battığı yer - **(Tersi)** Onarım. 6. **(Tersi)** İnsan öldüren - At yavrusu. 7. **(Eski dilde)** Yaptırma, oldurma - Bir empresyonist ressamın soyadı. 8. Kuzeye ait, kuzeyle ilgili - Müzikte bir ses sistemi. 9. İsim - Bir binek hayvanı - **(Tersi)** Tarikat kurucusu. 10. Ülkemizde özellikle barış ve demokrasi şiirleriyle tanınan ünlü bir Yunanlı şair.

YUKARIDAN AŞAGIYA: 1. **(Tersi)** Ülkemizde bir nehir. 2. Esnek. 3. Ay - Eskiden Kazak'ların başkanlarına verilen ad. 4. Aralarında soydan gelme yakınlık bulunanlar - Genetik biliminde kromozom hücrelerine verilen genel ad. 5. **(Tersi)** Elektronik cihazlar üreten bir Alman firması. 6. Parlak olmayan - **(Tersi)** Bir erkek ismi. 7. "Düş"ün sonu - Bir inşaat malzemesi - Türkiye'nin plaka isareti. 8. Bir kisi hakkında özellikle işe alınırken istenen bilgi veva tavsive. 9. Kral ya da kraliçe sovundan gelenlere verilen ad. 10. İki metali birlestiren - Anadolu'da hayvan pisliğine verilen isim. 11. **(Eski dilde)** Engerek yılanı - Türkiye kamuoyunda tartışılan güncel bir konu - Brezilya'nın başkentinin kısaltılmış adı. 12. Eski bir Osmanlı altını - **(Tersi)** İnsanın bedensel ve zihinsel gelişimine yardımcı olan sistemli hareketlerin tümü.

GEÇEN SAYIDAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAGA: 1. Heinrichböll. 2. Istiva. 3. Rar - Amatör. 4. Otomasyon - Tc. 5. Şimal - Ajda. 6. Ira - At Nd. 7. amiaN. 8. Agora - Soma. 9. rI - Maarif. 10. Gorbaçov - As.

YUKARIDAN AŞAGIYA: 1. Hiroşima. 2. Esatir - grO. 3. itromA - oiR. 4. nI - Ma - Ar. 5. Rv - Alamana. 6. Ia - Ti. 7. Aya - Mo. 8. Homojen - Av. 9. And - Sa. 10. Ört - Angora. 11. Öt - Mis. 12. Lorca - Raf.

Türkiye Postası: 15 günde bir çıkar **Herausgeber:** Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität e.V. **Verantwortlicher Redakteur:** A. Söylemezoğlu **Anschrift der Redaktion:** 4100 Duisburg 1, Moltkestr. 45 Tel: (0203) 340397 **Herstellung:** Infomedia, 4100 Duisburg 1, Moltkestr. 45 **Druck:** Plambeck & Co. Druck und Verlag GmbH, 4040 Neuss, Xantenerstr. 7 **Banka Hesabı:** Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00 Sparkasse Duisburg-Kaiserberg **Abone Koşulları:** Federal Almanya ve Berlin'de 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 yıllık (24 sayı) 60 DM. **Temsilcilikler: Fransa-Paris** Tel: 0-258 26 90 **İsviçre-Basel** Tel: 061-22 15 91 **Hollanda-Den Haag** Tel: 070-89 03 36 **İngiltere-Londra** Tel: 01-340 47 39 **Danimarka-Kopenhag** Tel: 01-707 506 **İsveç-Stockholm** Tel: 08-367 576 **Batı Berlin** Tel: 030-624 60 92

Ulusal savunmamızı Amerikan yardımlarına bağlamanın faturası her yıl daha ağırlaşıyor

ABD 1986 yılı için verdiği "yardımın" yarısını aynı yıl geri alacak

Ahmet KARDAM

Önümüzdeki günlerin Türk-Amerikan ilişkileri açısından yoğun tartışmalara sahne olacağı anlaşılıyor. Bunun bir nedeni, 1980 yılında imzalanmış bulunan Türk-ABD Savunma ve İşbirliği Anlaşması'nın (SIA) bu yıl sonunda süresinin bitiyor olması. İkinci nedeni ise, ABD yönetiminin, Ankara'nın istediği askeri yardım miktarını vermeye bir türlü yanaşmaması.

ABD'nin önümüzdeki 1986 yılı için Türkiye'ye vereceği **"askeri ve ekonomik yardım"** miktarı, Kongre Uzlaştırma Komisyonu'ndan çıktığı gibi Başkan Reagan tarafından onaylanmasıyla, şimdiden kesinleşti.

Ankara'nın 1 milyar 200 milyonu askeri ve 300 milyonu da ekonomik olmak üzere toplam 1 milyar 500 milyon dolarlık yardım isteğine rağmen, önümüzdeki yıl yalnızca 869 milyon dolar alabilecek. Bunun 500 milyon dolarını askeri satış kredileri (FMS), 215 milyon dolarını hibe yardımları, 4 milyon dolarını askeri eğitim yardımı ve 150 milyon dolarını da gene askeri amaçlı **"ekonomik"** yardım oluşturuyor.

Fakat 1986 yardım miktarının 869 milyon dolar olarak kesinleşmiş olmasına rağmen, Türkiye'nin bu yardımdan fiilen kullanabileceği miktar yalnızca 453 milyon dolar olacak. Çünkü, 1986 yılına ait yardımın yarısına yaklaşan 416 milyon doları, SIA anlaşması temelinde ABD'den daha önceki yıllarda alınmış olan borç biçimindeki **"yardım"**lara ait anapara ve faiz ödemelerine gidecek.

ABD ASKERI YARDIMLARININ DÖKÜMÜ: 1981-1986
(milyon dolar olarak)

Yıllar	Satış kredisi	Hibe	Eğitim yardımı	Ekono.	Toplam	Anapara ve faiz ödem.(1)	Alınan yardıma oranı(%)
1981-83	883	167	12	796	1.858	290	15,6
1984	605	110	4	175	894	332	37,1
1985	485	215	4	175	879	381	43,3
1986	500	215	4	150	869	416	47,9

(1) Anapara ve faiz ödemeleri şu kaynaklardan elde edilmiştir. 1981-83 ve 1984 rakamları, 3 Nisan 1985 günlü **Cumhuriyet**'ten. 1985 rakamı, Başbakan Özal'ın nisan ayındaki ABD gezisi sırasında yaptığı ve basında yer alan açıklamasından. 1986 rakamı, ABD Senatörü Frank Murkowski'nin açıklamasından (18 Mayıs 1985 günlü **Milliyet**).

Ağırlaşan fatura

1980 yılının Mart ayında zamanın Demirel hükümeti tarafından imzalanan ve 12 Eylül'den sonra beş generalden oluşan Güvenlik Konseyi tarafından yürürlüğe sokulan SIA anlaşmasının iki kalemden oluşan faturası her geçen yıl ağırlaşarak büyüyor. Ağırlaşan bu faturanın birinci kalemini, askeri yardım alabilmek için Türkiye'nin ulusal çıkarları pahasına ABD'nin isteklerine boyun eğmek oluşturuyor. Örneğin, Özal hükümetinin de itiraf etmek zorunda kaldığı gibi, 5 yıllık uygulanması boyunca yalnızca ABD'nin stratejik amaçlarına hizmet etmiş olan SIA anlaşmasının imzalanmasının karşılığı, yalnızca 250 milyon dolar olmuş, ABD yardımları 450 milyon dolardan, 1982 yılında 700 milyon dolara yükselmişti. Daha sonra da, ABD'ye Çevik Kuvvetleri için Türkiye topraklarından yararlanma olanağı veren Mutabakat Anlaşması'nın imzalanması karşılığında, yardımlar, 700 milyon dolardan1984 yılında 890 milyon dolara yükselmişti. Yani Türkiye'yi bir çırpıda bir savaşın içine sürükleyebilecek ölçüde ulusal çıkarlara ters düşen böyle bir anlaşmayı imzalamanın karşılığı yalnızca 190 milyon dolardı.

Türkiye'nin ulusal savunmasını Amerikan askeri yardımlarına bağlamanın ağırlaşan faturasının ikinci kalemi ise ekonomik. SIA anlaşması temelinde ABD'den alınan **"askeri yardım"** adı aldındaki borçların, her yıl geriye ödenmesi gereken anapara ve faiz miktarları her yıl büyümekte ve bu da Türkiye'nin dış borç yükünü sürekli yükseltmekte. Ayrıca, alınan bu **"askeri yardımlar"**dan Türkiye'nin elinde kalan bölüm de sürekli azalmakta. Nitekim, SIA anlaşması temelinde alınan askeri yardımlara ait anapara ve faiz ödemeleri 1981-83 yılları arasındaki üç yıllık dönemde alınan yardımın yalnızca yüzde 15,6'sıyken, bu oran 1985 yılında yüzde 43,3'e ulaştı. Gelecek yıl ise yüzde 48'i bulacak.

Özal hükümeti ne yapacak?

1986 yılına ait askeri yardımın da kesinleşmesiyle, şimdi kamuoyunun gözleri, ABD askeri yardımlarının hem politik hem de ekonomik yükünün ağırlığından şikayet eden Özal hükümetine çevrilmiş bulunuyor. Hükümet, generallerle yakın ilişkileri olduğu söylenen gazeteci Kurtul Altuğ'un iddia ettiği gibi, 18 Eylül'e kadar ABD yönetimine başvurarak SIA anlaşmasını yenilemeyeceğini bildirip Türk-Amerikan ilişkilerine yeni bir biçim vermeye mi yönelecektir? Yoksa, Reagan yönetiminin yeni dayatmalarına boyun eğerek şimdiye kadar olduğu gibi, 1987 ve daha sonraki yıllara ait yardımları birkaç yüz milyon dolar artırmanın peşinde koşmayı mı tercih edecektir?

Ama bu sorunun yanıtı şimdiden verilmişe benziyor. Türkiye basınında çıkan haberlere bakılacak olursa, Genel Kurmay Başkanlığı ile Dışişleri Bakanlığı'nın ortaklaşa yürüttükleri çalışmalar sonuçlanmış bulunuyor. Buna göre süresi dolmakta olan SIA anlaşmasının tümüyle feshedilmesi istenmeyecek. Bunun yerine, anlaşmanın kimi maddelerinde değişiklik yapılması istenecek. Amerikan yardımlarının yükseltilmesi ve her yıl için verilecek miktarın garanti altına alınması istenecek.

— *Sık sık yayınlamak zorunda kaldığımız çizgiler* —

Aydınlar, işkencelere son, genel af, demokrasi konusundaki istemlerini içeren dava konusu "dilekçe"yi verirken görülüyor

Prof. Gencay Gürsoy savunma yaptı

Bu sözlerin sahibi ile aynı çağı paylaşmaktan üzüntü duyuyorum

Ankara sıkıyönetim komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde devam etmekte olan Aydınlar Dilekçesi davasında Prof. İlhan Tekeli, Prof. Gencay Gürsoy Doç. Dr. Nurkut İnan savunmalarını yaptılar.

Prof. Gencay Gürsoy savunmasına **"Bu davada sanık olmaktan gurur duyuyorum"** diye başladı. İddia makamının suçlamalarının kendisine fazla bir şey ifade etmediğini belirterek şöyle devam etti: **"Devlet Başkanı Evren çoğu batılı ülkede olduğu gibi, Türkiye'de ölüm cezalarının kaldırılması ile ilgili istemlerin dile getirildiği sırada yaptığı bir konuşmada, dosyaları çeşitli aşamalarda bekleyen, ölüm cezası giymiş yüzlerce genci kastederek, onları asmayıp da cezaevlerinde besleyelim mi?' dedi. Sahibi kim olursa olsun, bu sözlerle değil aynı coğrafyayı, aynı çağı bile paylaşmaktan çok derin üzüntü duyuyorum."**

Prof. Gürsoy **"haksız yere vatan hainliği ile suçlandıklarını belirterek"** temel kişisel hak ve özgürlüklerine getirilen bu haksız sınırlamalara karşı yasal yollardan hesap sorabilecek bir ortama bir an önce kavuşabilmek için bu dilekçeyi imzaladığını söyledi.

Prof. Tekeli savunmasında

"Cumhurbaşkanı dilekçe karşısında açıkça vaziyet almış, gözlemler ve istemler aleyhine konuşmalar yaparak dilekçeyi imzalayanlar hakkında imada bulunarak, kampanya başlatmıştır" derken Doç. Nurkut İnan savunmasında **"Bu davanın açılmasıyla, anayasal hakkımızı kullanmamız nedeniyle cezalandırılmamız talep edilmekte olduğu kadar, tüm Türk vatandaşlarının da dilekçe haklarının kullanılması konusunda bir korku ve çekingenlik yaratılmış bulunmaktadır"** dedi.

Askeri Mahkeme diğer sanıkların savunmalarının alınması için bir başka tarihe ertelendi.

ERDAL ATABEK METİN ÖZEK

Doktorlar Birliği Atabek ve Özek'le ilgili

— Sık sık yayınlamak zorunda kaldığımız çizgiler —

için verilecek miktarın garanti altına alınması istenecek.

çeyi imzaladığını söyledi.

Prof. Tekeli savunmasında

Köylülerden sonra şimdi de memurlar soruşturuluyor

Güvenlik soruşturmasıyla fişlenmeyen kimse kalmayacak

Türkiye'nin 35 bin 268 köyünde yaşayan 26 milyon köylüyü fişleme girişiminden sonra, şimdi de memurların **"güvenlik soruşturmasından geçirilme"** esasları belirlendi. **"Düşünce ve kanaatleri"** açıklamaya zorlayan bu uygulama, insan temel hak ve özgürlüklerine yeni bir saldırıdır.

Onbinlerce kişi işe girerken, eğer memursa nakillerde çok derin soruşturmalarla karşı karşıya kalacaklar. Bu kişilerin, kimlik sicil kontrolü, öğrenciliğinden başlayarak üyesi olduğu kuruluşlar, akrabalarının arasında **"komünist zanlısı"** olup olmadığı, karakter ve eğilimleri, mevcut rejime karşı düşündükleri, bu arada yabancı ülkelere özellikle sosyalist ülkelere, gidip gitmediği araştırılacak.

Rejimin yargıya müdahalesinin en açık örneği olarak hakim ve savcılara karşı başlatılan güvenlik soruşturması, Bakanlığın talimatı ile bütün devlet dairelerinde ve devlet teşkilatı ile ona bağlı kuruluşlarda da sürdürülüyor.

HP Grup Başkanvekili Seyfi Oktay meclisin yeni yasama yılına başlamasıyla birlikte bu soruşturma konusunu gündeme getireceklerini belirterek **Belediye kanal şubesinde çalıştırılacak işçiler için bile güvenlik soruşturması yapıldığını** vurguladı.

Daha sonra Seyfi Oktay **"Sübjektif kriterlerle, düşüncelere ve izlenimlere dayanan yöntemlerle, bazı zanlarla vatandaşların kamu haklarını yitirmeleri demokratik hiç bir ilkeyle bağdaşmadığı gibi anayasaya aykırıdır"** dedi.

İçişleri Bakanı Yıldırım Akbulut, bazı memurlar hakkında soruşturmaların Milli İstihbarat Teşkilatınca sürdürüldüğünü belirterek **bu bizim icraatımızla ilgili değil"** diye işin içinden sıyrılmaya çalışıyor. Bu tavırlar bizce hiç yabancı değil. 1982 Anayasasının taşaronu anayasanın 15. maddesi için **"o maddeyi o şekliyle biz yapmadık"** diyordu. Peki, bu soruşturmaların sorumlusu kim?

Fırt Dergisinden

Trafik kazası ve bakımsızlık bir hayata mal oldu

F. Almanya'dan izine Türkiye'ye giden bir göçmen ailesi daha bir aile faciası yaşadı. 4 Ağustos 1985 günü Adapazarı yakınlarında ailece geçirdikleri trafik kazası sonucu Sakine Erk olay yerinde ölüyor. Hüseyin Erk ve çocukları ise yaralı olarak Adapazarı ve İzmit Sosyal Sigortalar Hastanesine kaldırılıyor. Dokuz yerden kol ve bacağı kırılan Hüseyin Erk'e 8 Ağustos'a dek hiçbir tıbbi müdahale yapılmıyor. F. Almanya'dan ve ülkedeki tanıdıklarının telefonla baskılaraı sonucu İstanbul Alman Hastanesine sevk ediliyor. Muayane sonucu kırıklar alçıya alınarak, bakımlı bir tedavi sonucu kısa sürede iyileşebileceği bildiriliyor. Ancak tutuklama kararı üzerine askeri hastaneye sevkedildikten sonra avukat ve Alman doktorlar Hüseyin Erk'in yanına alınmıyor. Bunun sonucunda 19 Ağustos günü komaya giren Erk, bakımsızlık sonucu kan zehirlenmesinden ölüyor.

Bakımsızlık ve ilgisizlik sonucu ölümle sonuçlanan bu olayla ülkemizde insana verilen değer bir kez daha sergileniyor.

12 Eylül'ün 5. yılında SOL BİRLİK çağrı yaptı

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği 12 Eylül beşinci yılını doldururken Türk ve Kürt emekçilere, aydınlara, gençlere, kadınlara, demokrat ve yurtsever insanlara seslenen bir bildiri yayınladı. Bildiride faşist diktatörlüğün beş yıl boyunca izlediği ekonomik politikanın sonuçları, baskılar, Kürt halkına yönelik saldırganlık ve zulüm sergileniyor. Askersel harcamaların, silahlanmanın artmasına ve Evren-Özal ekibinin, **"emperyalistlerin güdümünde, bölgede gerilimi artıran, barış düşmanı ve maceracı bir politika"** izlediğine dikkat çekiliyor.

Bu gelişmelere karşı Sol Birlik bildirisinde, **"Faşist rejimden demokrasi, barış ve ekmek umut etmemeliyiz. O kendiliğinden çekip gitmeyecek. Onu ancak mücadele ile yıkabiliriz... Ülkemiz üzerine çöken beş yıllık karanlığı dağıtmak, aydınlığa çıkmak için Kürt olsun, Türk olsun, işçi, köylü, genç, kadın, aydın, yurtsever, barışsever tüm insanlar elele vermek zorundayız. ...Evren-Özal diktatörlüğüne hayır, demokratik bir hükümet!"** diyerek çıkış yolunu gösteriyor.

Atabek ve Özek'le ilgili olarak Özal'a başvurdu

Federal Almanya'nın Kuzey Ren bölgesi Doktorlar Birliği başkanı ve doktorların büyük çoğunluğu çatısı altında toplayan Hartmannbund'un başkanı Prof. Dr. Horst Bourmer meslektaşlarının Doktorlar Kongresi'nde verdiği dilekçe sonucu Özal'a ve Bonn Büyükelçiliğine başvurarak Atabek ve Özbek' in yurttaşlık haklarına saygı gösterilmesini istedi. Hristiyan Demokrat CDU partisi içinde de sağlık politikası konusunda büyük etkisi olan Prof. Bourmer'in bu girişimi Türkiye'deki demokratik haklar konusunda tutucu çevrelerin bile endişe duyduklarının yeni bir belirtisi olarak değerlendirildi.

Prof. Dr. Bourmer Turgut Özal' a yazdığı mektupta şunlara yer veriyor:

"Sayın Başbakan,

Bilgime göre uzun yıllar görev yapmış eski "Türk Tabibler Birliği" Başkanı Dr. Erdal Atabek ve eski "Ruh ve Sinir Hastalıkları Kürsüsü" **başkanı Prof. Metin Özek askeri yargıtaya temyiz başvurusu yaptılar. Bildiğimiz kadarıyla her iki doktor da Türkiye Barış Derneği'ne üyelikleri nedeniyle bundan önceki davada yargılandılar. Durumun ayrıntıları tüm araştırmalarımıza rağmen benim ve diğer Alman meslektaşlarımın bilgisi dahilinde değil. Bundan ötürü de tutukluluğun ve açılan davanın uluslararası alanda geçerli insan haklarıyla uyum içinde olup olmadığını değerlendiremeyiz. Ancak tasavvur edemem ki, yaşamını başka insanlara yardıma adamış iki doktor, amacı insanları kışkırtmak ve zorbalık tohumları ekmek olan bir örgüte katılmış olsunlar.**

Barış için uğraş vermek ve bu konuda kamuoyuna yönelmek günümüzde her insanın ve özellikle doktorların hakkıdır. Başta, demokrasiye dönmekte olan Türkiye benim görüşüme göre vatandaşlarına bu temel hakları sağlamalıdır.

Sayın Başbakan, bu nedenle sizden adı geçen iki doktorun yurttaşlık haklarına kavuşmaları için çaba harcamanızı rica ediyorum".

Emayetaş işçileri işvereni protesto ettiler

Emayetaş'ta tazminatsız işten çıkarılan işçiler, çocukları ve aileleri ile fabrikanın önünde, protesto gösterisi yaptılar

Her geçen gün yüzlerce kişi işsizler ordusuna katılıyor

Gün geçmiyor ki işçi haklarına yönelik yeni bir saldırı yeni bir uygulama olmasın. Grevsiz, toplu sözleşmesiz bir iş yaşamına mahkum edilen işçiler şimdi de tazminatları ödenmeden işten atılmayla karşı karşıyalar. İstanbul Bakırköy'e bağlı Emayetaş fabrikasında iş daraltması nedeniyle, tazminatları ödenmeksizin iş akdi feshedilen işçi sayısı 150'ye ulaştı. İşyerinde yetkili sendika Otomobil-İş Genel Başkanı İlhan Dalkılıç, **Emayetaş işvereninin para darlığını gerekçe göstererek işçi çıkarmasının gerçeği yansıtmadığını** söyledi.

Kartal Tortaş'a bağlı üç demir çelik fabrikasında ise üretim durdurularak işçiler tazminatsız, güvencesiz işsizler ordusuna katıldı.

Çayırova Demir Çelik fabrikası işçileri ve Okumuş Holding'e bağlı Zetip İplik fabrikası işçileri ile aylardır ücretlerini alamıyorlar.

Bilindiği gibi gerek uluslararası sözleşmelerde gerekse cuntanın kendi anayasasında angarya çalışma yasaktır.

Öğrenim olanaksız

Bakanlar kurulunca iki katına çıkarılan harçlarla, gençlerin üniversitede okumaları imkansızlaşıyor. İlk ödemenin peşin olarak yapılması, harçların iki taksitte ödenmesi gerekiyor. Yarısı peşin alınacak harçlar, tıp fakültesinde 100 bin, veteriner fakültesinde 80 bin, fen fakültesinde 70 bin, sosyal branşlarda ise 40 bin lira olarak belirlendi.

Pişmanlık Yasası'nın ilk uygulaması

Şemsi Özkan bir ajan provakatör. Yakalandığı gün konuşarak üç arkadaşının hunharca katledilmesine neden olmuş ve daha sonra da itiraflarıyla Pişmanlık Yasası'na öncülük etmişti. Şimdi ödül olarak serbest bırakıldı.

Hep korkacak ve hep kaçacaksın!

İnsanlığın tarihi boyunca mahkum ettiği, her zaman tiksinerek, nefretle andığı, toplumun yüzkarası olarak değerlendirilen kişiler olmuştur hainler. Ve hainlik yapan kişilerin yaşamları da ihanet ettikleri kişiler tarafından cezalandırılmak korkusuyla geçmiştir.

Biz de uzun zamandır üzerinde tartışılan, insanları inançlarını satmaya, ihanete zorlayan **"Pişmanlık Yasa'sı"**nın ilk uygulanmasını 21 Ağustos tarihli gazetelerde ibretle gördük ve okuduk. MLSPB davasından idam istemiyle yargılanan daha sonra müebbete mahkum edilen ve Pişmanlık Yasası'ndan yararlanan Şemsi Özkan ve dört arkadaşı serbest bırakılmış. Şemsi Özkan elleriyle yüzünü kapatmış, iki büklüm gazetecilerden kaçıyor. Fotoğraftan, hainliği açığa çıktığı günden bu yana yaktığı canların

'nen bu tutukluların bir kısmının örgüt içinde eskiden beri polis için çalıştıklarının bilindiği kendi örgütleri tarafından açıklandı. Yasa çıkarılmadan önce sahnelenen bu oyun aslında polisin örgütlerin içinde ajan olarak çalışan adamlarını kurtarma operasyonuydu. Böylece ajanların durumu yasallaştırılmış ayrıca bilinçsiz insanlar politik nedenlerle değil, kişisel sürtüşmeler nedeniyle de ihbarcılığa, muhbirliğe itilmiş, işkence altında alınan ifadelerle düzmece davalar açmanın zemini yaratılmış olacaktı.

Polis faşizme hizmet eden ajanlarını kurtarıyor

Hainler çoğu kez cezaevinde ve poliste yapılan sorgulama ve işkencelerde bir polis gibi görev aldılar. Hainler hainliklerini sürdüre-

Muhabirlerimiz yurttaşlarımızın atom silâhları ve Türkiye hakkındaki izlenimlerini almaya devam ediyor

■ "Atom'un kökünü dünyadan kazımalı"
■ "Paran varsa cennet yoksa cehennem"

● Geçen sayımızda yayınladığımız Türkiye Postası temsilcilerinin Batı Avrupa çapında barış ve nükleer denemelerin durdurulması konusunda yaptıkları nabız yoklamasının sonuçları hâlâ gazetemize ulaşmakta.

Temsilcilerimizin bölgelerindeki çeşitli kesimlerden Türkiyelilere **"Hiroşimaya atılan atom bombasından bu yana 40 yıl geçti. Atom silahları hakkında ne düşünüyorsunuz?"** sorusuna aldıkları yanıtlar şöyle:

ŞÜKRÜ OĞUZEL (Heilbronn-işçi)

"İlk kez ABD tarafından Hiroşima'ya atılan atom bombası hakkında hiçbir şey düşünemiyorum. Çünkü böyle bir katliamın tekrarlanmasını düşünmek bile istemiyorum. Zira bu konuda söylemek istediklerimi 40 yıllık vicdan azabı çektikten sonra kurtuluşu intiharda bulan ABD pilotu söylemiş olsa gerek."

MEHMET SERTDEMİR (Heilbronn-işçi)

"Atom silahları da neymiş, dünyadan kökünü kazımak lazım, ama birleşmek lazım."

HÜSEYİN ERTUĞRUL (Hamburg-Lufthansa'nın fabrikasında işçi)

"İnsanlık için çok büyük tehlike. TV'de izliyorum Nagazaki'ye, Hiroşima'ya atılan atom bombasının yaraları hâlâ kapanmış değil. Kaldı ki bugünkü atom silahlarının dünyayı onlarca defa yokedeceği bilim adamları tarafından söyleniyor. Tabiri caizse barut fıçısının üstünde oturuyoruz."

METZ'den HALİL (Fransa-işçi)

"Atom silahları canlıların en azılı bir düşmanı, ezrailidir. Ne demiş Köroğlu **'delikli icat oldu, mertlik bozuldu'** Atom silahları yerleştirildi, yaşamlar değişti. Açlık, yoksulluk, hastalıklar çoğaldı."

Benim ikisine de pek güvenim yok."

H.G. (Fransa-işçi)

"Sovyetler Birliği memleketini sevmem. Ama eğer böyle birşey yapmışsa helal olsun."

AHMET ERDOĞDU (Heilbronn-işçi)

"Sovyetlerin bu yapıcı önerisini her yerde anlatmak lazım, insanlar bir karşılaştırma yapıp, kimin barış istediğini görsünler."

Türkiyelilerin çok duyarlı oldukları bir konu olan **"Türkiye'de atom silahlarının depolanmasına ne dersiniz? Güvenliğimizi artırıyor mu, yoksa azaltıyor mu?"** sorusuna gelen tepkiler de şöyle:

SAİME YÜCEL (Heilbronn-işçi)

"Kardeşim, benim köyümde hâlâ su, elektrik yokken, atom silahlarını ne yapayım? Atom bombası depolayacaklarına köyümüze su, elektrik getirsinler."

HÜSEYİN ERTUĞRUL (Hamburg-Lufthansa fabrikasında işçi)

"Geçenlerde F. Almanya Başbakanı Türkiye için bizim ileri karakolumuz dedi. Biz kimseye ne karakolluk, ne de bekçilik edelim. Ben bunu istiyorum. Hem atom bombalarının bizde ne işi var. Elbette komşularımıza karşı atom bombası bulundurursak bir atom savaşında ilk ağızda bizim ülkemiz atom savaşı alanı olur.

METZ'den HALİL (Fransa-işçi)

"Türkiye'de atom silahlarının depolanmış olması Türkiye halkının alnına elle yazılmış bir kara yazıdır derim. Bu bombalar tabi

● Geçen sayımızda başladığımız, Türkiye'den izinden dönenlerin izlenimlerini yansıtan, yayınımızı bu sayıda da sürdürüyoruz. Türkiye Postası **muhabirlerinin görüştüğü her kişi sanki sözleşmişcesine, izlenimlerinde halkımızın içine düşürüldüğü sefaleti, ve zorbalığı dile getiriyor.**

İznini Bursa'nın bir köyünde geçiren bir yurttaşımız **"Piyasa yanıyor. Fiyatlar öldürdü milleti, ekmek 100 TL, et 1200, çay 1250, peynir 1000, bal 1500, sana yağının kilosu 800 ama köylünün malı gübre fiyatına bizim orda bir işçinin yövmiyesi bin lira ona göre düşün gayri"** diye yakınıyor.

Ülkenin soygun ve yağma ortamına getirilişini Kayserili bir izinci şöyle anlatıyor. **"Benim bir çok devlet dairesine işim düştü. İşinin görülmesi için ya paran olacak ya da adamın, yoksa yandın. Benim adamım yoktu. Ama heryerde rüşvetle işi hallettik"** Bursalı bir Tercüman gazetesi okuru ise, sorulan soruları **"Vallahi bilmem, ben bu konuyu anlamam"** demesine rağmen **"keyfilik Türkiye'de hâlâ sürüyor. Hatta devlet dairelerindeki rüşvet hali halkı bıktırmış"** demekten de kendini alamadı. Doğu'da köylülere yapılan baskı ve zulmü ise Tunceli'nin Pülümür ilçesinden bir izinci çok açık dile getiriyor.

"Bölge meşeliklerle kaplı, köylüler keçi koyun sığır beslerler. Akşama doğru mal davar toplanıp getirilirken, meşelikler arasında hayvan kalabiliyor. Hayvanları eksik olanlar eskiden fenerlerle aramaya giderlerdi. Şimdi durum pek o kadar kolay değil. Gece kolay kolay çevrede dolaşamıyor insan. Askerler devriye geziyor. Dışarda bulduklarını dövüyorlar köylü bu

Bir liseyi ziyaret ettim. Okul tatil, bu yüzden öğrenci yok. Binanın önündeki toprak zemine iki basket potası yerleştirilmiş. Bir tek basket topu varmış okulda. Bir de masa tenisi var içerde. Ama çocukların söylediklerine göre öğretmenlerden onlara hiç sıra gelmezmiş. Tenis masası eğri büğrü tahtalardan yapılmış, raket ise daha berbat. Öğrencilerin okuldaki spor olanakları bu kadar. (Kitle sporu yapıyoruz ya!) Sınıflarda ise Atatürk portreleri, sağında İstiklal Marşı, solunda Gençliğe Nutku asılı. Bu zorunluymuş. Milli Eğitimin talimatıymış. İstenirse 10. Yıl Nutku da asılabilirmiş. Atatürk'ün gençliğe nutkunu okurken **"Düşman içerde de olabilir, dışarda da"** sözüne gelince aklıma İzmir'deki bir ayakkabı tamircisi geldi. Şöyle diyordu tamirci usta: **"Kardeşim memleketi düşmanlar yönetiyor. TC kimlikli düşmanlar... Evren'i de Özal'ı da vatandaşın düşmanı. Dış düşman Amerika'nın içimizdeki köpekleri..."** Çözüm yolu? diye sorduğumda ise susmayı tercih etti.

Tam oyun çağında bir grup satıcı çocuğun yanındayım. Oyun yerine zabıtalarla kovalamaca oynuyorlar. Suyu neden pahalı sattığını sorduğum bir çocuk bana şu cevabı verdi: **"Benim suçum değil ki, Özal herşeye zam yapıyor. Suçlu o. Ben üç-beş kuruş kazanacağım bundan."**

Burası bir yem fabrikası. Yurt dışındaki 250 kadar işçi birleşip

Fotoğraftan, hainliği açığa çıktığı günden bu yana yaktığı canların hesabını nasıl ödeyeceğini çok düşündüğü anlaşılıyor Özkan'ın... Bunu yasayı çıkaranlar da düşünmüş olacaklar ki, kendi hesaplarına çalışan ajan provakatörlerin ve hainlerin güvenlikleri sağlanmış. Hainlerin kimlikleri ve hatta plastik cerrahi yoluyla görünümlerinin değiştirileceği, yurt içinde ve dışında güvenli görevler yapabilecekleri de yasada yer alıyor. Ama bu çözüm hainler için bir kurtuluş olabilecek mi acaba?

Şemsi Özkan kimdir?

12 Eylül öncesinde MLSPB (Marksist-Leninist Silahlı Propoganda Birliği) adıyla bilinen örgütün üst düzey yöneticilerinden biri Şemsi Özkan. Örgütün gerçekleştirdiği birçok öldürme, soygun, gasp, yaralama olayına bizzat katışmış, planlayıcısı ve yönlendiricisi.

Dünyadan haberi olmayan, gencecik, bilinçsiz insanları bu tür provakatif eylemlerin içine sokan Özkan,yakalandıktan hemen sonra polisi arkadaşlarının gizlendiği eve götürerek burada üç gencin vahşice katledilmelerine neden oldu. Gizli olarak yapılan ilk sorgusunda kendinin de içinde bulunduğu eylemlerle ilgili açıklamaları nedeniyle bir çok genç de idama mahkum edildi.

Cezalandırılması gerekirken ödüllendirildi

Ajanlık görevini böylece tamamlayan Özkan hainliğini cezaevinde de sürdürdü. Direnen ve boyun eğmeyen diğer siyasi tutuklularla aynı koğuşta barınmasına imkan kalmadığından cezaevi yönetimi tarafından özel koğuş açıldı. Metris'te siyasi tutuklular tarafından **"Hainler Koğuşu"** Cezaevi yönetimi tarafından da **"Devletten yana olan koğuş"** diye adlandırılan, özel olarak korunan ve kollanan bu koğuşun nüfusu kısa sürede arttı. Cezaevinde aralıksız sürdürülen baskılarla, kimi zaman açık kimi zaman el altından tehditlerle en zayıf oldukları anda kandırılan bazı tutuklular da örgütleri hakkında bilgiler vererek ihanet zincirine katıldılar.

İtiraflarda bulundukları söyle- polisle yapılan sorgularına ve işkencelerde bir polis gibi görev aldılar. Hainler hainliklerini sürdürebilmeleri için sürekli hoşnut tutuldular. Siyasi tutukluların demokratik haklar için açlık grevine yattıkları tarihlerde hainler koğuşuna tepsilerle yiyecek taşındı. Direnişleri kırmada, cezaevlerindeki birliği bozmada aktif görevler verildi. Diğer tutuklulara, kitap, kalem, kağıt, radyo verilmez aile ve avukat görüşleri yasaklanırken bunların aileleriyle açıkça görüşmelerine olanak tanındı. Kuş uçurmayan görevli erlerin bile izinle girip çıkabildikleri hapishane koridorlarında gece gündüz dolaşmalarına, istedikleri tutukluyla görüşmelerine, sorguya çekmelerine ve hatta tutuklu mektuplarını sansürden geçirmelerine izin verildi.

Pişmanlık yasası mı insanlık onuru mu?

Şemsi Özkan çıkarıldığı son mahkemede **"Ben itiraflarımı korkmadan savunan ilk insanım. İtirafcılığı kurumlaştırdım."** diyor. Gerçekten de bugün yürürlüğe sokulan Pişmanlık Yasası'nın çıkmasına hareketiyle öncülük etmiş oluyor. Ancak bu yasadan yararlanmak isteyen sanığın sadece pişman olması da yetmiyor. Örneğin pişman olduklarını söyleyen ve gazetelere TKP sanığı olarak geçen üç kişinin istemi mahkeme tarafından reddedildi. Bu kişiler 1978 yılında çıkardıkları Katkı Dergisinde **"Yeni bir TKP kurulması"** yolunda çağrı yaptıkları, kuruluş bildirgesi ve tüzük yayınladıkları gerekçesiyle tutuklanmış ve 8 yıl hüküm giymişlerdi. Mahkeme istemi reddetme gerekçesinde 'yasanın suçunu itiraf eden her sanığa uygulanmak için çıkarılmadığını' söylüyor. Yani faşist diktatörlük için itirafın da bir seviyesi! var. Ya ötedenberi o örgütün içinde ajan olarak çalışıyor olacaksın ya da itiraflarınla örgütün çökertilmesine, birkaç kişinin idamına, yakalanmasına, düzmece davaların açılmasına katkıda bulunacaksın. Onurunu, inancını kişisel çıkarların için satacaksın...

Çürüyen, içten içe kemirilen, tüm değerleri yok edilmeye çalışılan insanlarımız bu gidişe elbet son diyecekler. Ve inanıyoruz ki hainler için en büyük ceza ömürleri boyunca gizlenerek ve korkarak yaşamak olacak.

di, yaşamlar değişti. Açlık, yoksulluk, hastalıklar çoğaldı."

Türkiye Postası temsilcilerinin yönelttikleri bir diğer soru da şöyle: **"Sovyetler atom denemelerini durdurdu, Amerika'nın da aynı şeyi yapmasını istedi. Buna ne dersiniz?**

BİR LİSE ÖĞRENCİSİ (Fransa)

"Rusların atom bombasını denemeyeceklerini televizyondan duydum. Çok iyi bir şey. Amerika'nın da aynı şeyi yapmasını isterim.

HÜSEYİN ERTUĞRUL (Hamburg-Lufthansa'nın fabrikasında işçi)

"Sovyetler Birliği'nin tutumu tüm insanlık için sevindirici bir şey. Amerika da aynı şeyi yapmalıdır. Kim atom denemesi yapıyorsa o da katılmalıdır. Bu uzaydan kontrol edilmelidir. Uzaydan uydularla herşeyi kontrol edebildiklerine göre, herhalde bunu da kontrol ederler."

BEKİR YÖRÜK (Heilbronn-işçi)

"Bundan daha iyi teklif mi olur? Haydi bakalım göstersin kendini Reagan"

ŞABAN ÖZTÜRK (Heilbronn-işçi)

"Vallahi bunların hepsi politika. [...] kının alnına elle yazılmış bir kara yazıdır derim. Bu bombalar tabi ülkemizin güvenliğini azaltıyor. Bataklığa düşünce nasıl kımıldadıkça gidersen bu bombalar da öyle bir şey."

BEKİR YÖRÜK (Heilbronn-işçi)

"Ben Hiroşima'da olanları gözlerimle gördüm. Onlar görmediler mi? Bu halk uyanmazsa ülkemiz de bir gün Hiroşima gibi olur."

kerler devriye geziyor. Dışarda bulduklarını dövüyorlar köylü bu işe çok üzülüyor. Dağda kalan hayvanları da kurtlar ayılar parçalıyor. Evren-Özal çetesi hem köylüyü dövüyor hem de gömleğini sırtından alıyor."

Dindar bir yurttaşımız ise Türkiye'de olumlu bir şey görmediğini söylerken **"paran varsa cennet, yoksa cehennem"** diye tanımlıyor ülkeyi.

Burası bir yem fabrikası. Yurt dışındaki 250 kadar işçi birleşip kurmuşlar. Makineler gelmiş, işçiler çalışmaya başlamış. Bir müddet işler iyi gitmiş. Hammadde geliyor, makineler işliyor, işçiler torba torba yemleri üretiyorlarmış. Sonra hem hammadde gelmez olmuş hem de pazarlama aksamış, türlü oyunlar oynanmış. Üç aydan beri fabrika çalışmıyor. Yakında ise yeniden çalışmaya başlayacakmış. Anlayacağınız fabrika, yurtdışında çalışıp fabrikayı kuran insanların elinden bu baskılarla, oyunlarla alınıyor, bir holdinge satılmak zorunda kalıyormuş.

Münih'ten bir okuyucumuz

ABD "Sovyet tehdidi" yalanını çıkarlarının söz konusu olduğu her yerde kullanıyor

Yeni bir ABD yalanı daha Türkiye istila edilecekmiş!

Kendi denetiminde olmayan uluslararası ilişkilere karaçalmakla ünlü ABD yönetimi, bunlara bir yenisini ekleyerek, Sovyetlerin Türkiye'yi istilâ manevraları yaptığını iddia etti. Olay en gerici çevrelerde ve Türkiye burjuva basınında dahi şaşkınlık yarattı. Olay nedir?

Sovyetler Birliği'nin Temmuz ayı içerisinde İran ve Türkiye sınırlarından 200 km. uzakta yapmış olduğu askeri manevradan önce, Sovyet ilgilileri, Türkiye hükümetine başvurarak, yapılacak manevraya gözlemci gönderilmesini ister. Bunun üzerine hükümet, TC. Genelkurmayı İstihbarat Dairesi Başkanı Tümgeneral Fuat Şenel ve TC. Moskova Büyükelçiliği Ateşemiliterlik erkanını manevraların yapıldığı yere göndererek yerinde izletir. Manevraya katılan Türkiye ilgilileri 6 gün süren manevranın olaysız geçtiğini söylerler.

ABD'de yayınlanan *"Defence Weekly"* isimli dergide yayınlanan ve Türkiye askeri ilgililerince yalanlanan bu iddialar konusunda görüşü sorulan Türk Genel Kurmay yetkililerinden biri *"Türk-ABD Savunma İşbirliği anlaşması görüşmelerine Eylül ayı içinde başlanacaktır. ABD'deki belirli çevreler, Sovyet tehdidini ortaya atmakta yarar görmüş olabilirler"* diyor.

ABD'nin bu tür uydurma haberlerinin ardında yatan amaç, *"Sovyet Tehdidi"* yalanıyla, Türkiye'nin komşularıyla arasını açmak ve böylece, kendi çıkarları doğrultusundaki bir anlaşmayı ülkemize dayatmaktır. Olay ulusal çıkarlarımızla bağdaşmayan ve komşularımızla ilişkilerimizi zedeleyen, ülkemizde emperyalizmin güdümündeki gerici çevrelerce sık sık kullanılan, ABD'nin *"Sovyet Tehdidi"* yalanını çıkarlarının sözkonusu olduğu her yerde kullandığı ve bundan böyle de kullanacağını bir kez daha belgelemektedir. Genelkurmay yetkilisinin bizzat kendi açıklamasıyla da belirtildiği gibi bu yalanlarla ülkemize yeni yeni kölelik anlaşmaları dayatılıyor.

Asker yolsuzluk yapmazmış!

Aycan AKIN

CUNTA başı Evren 17 Ağustos tarihli bir açıklamasında F-16 rüşvet olaylarına değinerek, **"Benim şahsi kanaatim Türk Silahlı Kuvvetlerinden ve Türk devlet adamından hiç kimsenin bu yaptığı vaki değildir"** diyor.

EVREN, bu sözleriyle askerlik mesleğinin Türk toplumundaki saygınlığını kalkan olarak kullanarak, kendisi gibi kimi generallerin militarist tekel ve holdinglerle birlikte sürdürdükleri talan ve vurgunu gözlerden saklamak istiyor.

AMA bu çeteleri ipliği pazara çıkmıştır. 12 Eylül'den bu yana yedikleri milyonlarca rüşvetin, gözlerden saklanamayan yolsuzlukların yalnızca bir bölümünü hatırlatalım.

12 EYLÜL 1980'de zamanın İstanbul Sıkıyönetim Başsavcısı Süleyman Takkeci görevden neden alınmıştı?

TUTUKLANAN kaçakçı babaları 40 milyon rüşvet dağıtıp tahliye olunca, olay kamuoyuna yansıtılmadan örtbas edildi. Süleyman Takkeci payına düşen parayı atandığı yeni görevinde yedi.

YIL 1983 Kocaeli Sıkıyönetim Mahkemesinin iki askeri hakimi Albay Eyüp Menteş ve Çağlar Aksoy hâlâ belleklerdedir.

O TARİHLERDE astığı astık, kestiği kestik bu mahkeme heyeti, ilericilere verdiği onlarca yıl ceza ve yedikleri milyonlarca lira rüşvetle bilinirler.

ERZİNCAN 3. Ordu Askeri Mahkemesi hukukçularından yüzbaşı Halit Cengiz 32 değişik olayda 12 milyon rüşvet aldı.

DEV-YOL davasında yargılanan Fatsa Yalıköy Belediye Başkanı Fikri Gürer, Halit Cengiz'le aralarında geçen konuşmayı şöyle anlatıyor. **"Oğlum biz seni çağırmaktan usandık, sen gelip gitmekten usanmadın, böyle devam ettiği sürece senin hakkında iyi düşünmeyeceğiz. Ben istersem sanığı tanık, tanığı da sanık yaparım. Kafanı kullanacaksın, seni tutuklatırsam sorgu sıran 6 ayda gelir."**

UZUN pazarlıklardan sonra Fikri Gürer 50 bin lira vererek tutuklamadan kurtuluyor. Bu alışveriş de kimseye bir şey söylenmemesi tehditleriyle son buluyordu.

EVET bu saydıklarımız asker üstelik de hukukçu... Bir de F- 16 yolsuzluğu ile foyası ortaya çıkan cunta başlarından Tahsin Şahinkaya var. Onun yediği rüşvet F-16'larla kalsa iyi.

HAVAALANI ve Havacılar Orduevi inşaatları sırasında ihaleye katılan firmalardan yediği milyonlarca lira yanında, Kadıköy'deki denize nazır işhanının Şahinkaya'nın akrabalarının üzerinde kayıtlı olduğunu da bilmeyen yoktur.

HATTA bu yediği rüşvetler sonucu 5 yıl içinde dünyanın en zengin on generali arasına girdi de, Time dergisine kapak konusu bile oldu. Hatırlarsınız derginin o sayısının yurda girişi yasaklanmıştı. Ne diyelim balık baştan kokuyor. Evren efendiye soruyoruz:

KENDİSİNİN Sönmez Holdingin hissedarlarından olduğunu, kızını ve damadını ise Sabancı Holding'e yerleştirdiğini **"Asker yolsuzluk yapmaz"** söylevleri ile gizleyebilecek mi?

Herşey geleceğimizin güvencesi çocuklarımız için

Foto: Patrick Nussbaum

FTIB üyeleri Ingiliz maden işçilerinin çocuklarına hediyeler verdiler

Madenci çocuklarıyla dayanışma

Fransa Türkiyeli İşçiler Birliği (FTIB) 11-23 Ağustos tarihleri arasında İngiliz maden işçilerinin 50 çocuğunu ve 4 sorumlusunu Paris'te konuk etti. Sevinç içinde hergün Paris'in değişik yerlerini Türkiyeli çocuklarla gezen ve eğlenen küçük konuklar, değişik ülke çocuklarının birlikte tatillerini geçirmesinin coşkusunu ve tüm çocukların kardeş olduğunu bu tatilde somut olarak yaşadılar.

FTİB, küçük konukları uğurlamadan bir gün önce dayanışmanın etkinliği üzerine bir toplantı düzenledi. Toplantıya FKP Merkez Komitesi ve Avrupa ve Göçmen İşçiler sorumlusu, CGT, Komkar, Birlik Yolu temsilcileri de katıldılar. Küçük konuklar ertesi gün gözyaşları içinde uğurlandı.

FTIB Genel Başkanı Kasım Yeşilgül madenci çocuklarının tatili üzerine gazetemize bir demeç verdi:

"Örgütümüz FTİB, İngiltere'deki madenci işçilerle, aileleriyle ve çocuklarıyla olan dayanışmasını bu olayla daha bir üst düzeyde sürdürmektedir.

Kardeş örgütümüz Londra Halkevi'yle birlikte NUM sendikasının tam onayı ile 50 madenci çocuğunun, dört sorumlusuyla 15 gün boyunca Paris'te tatil geçirmelerini sağlayan FTİB sınıf kardeşleriyle olan dayanışmasını daha da somutlaştırdı.

Dünya'da barış, Fransa'da eşit haklar, Türkiye'de demokrasi için mücadele eden FTİB'in bu dayanışması onun varoluş ilkeleriyle sıkı sıkıya bağlıdır. Amaçlarına uygundur.

FTİB, barış için, demokratik hak ve özgürlükler için, özgürlük ve demokrasi için, ırkçılığa, yabancı düşmanlığına karşı, işyerlerini korumak, çalışma koşullarını iyileştirmek için savaşım veren tüm ülke emekçilerinin yanında yerini alacak ve dayanışmasını sürekli kılacaktır.

Şunu da belirtmek isterim. Küçük misafirlerimizin iyi bir tatil geçirmelerine, olumlu bir izlenimle ayrılmalarına olanak sağlayan, özveri gösteren FTİB üyelerine, CGT sendikasına, demokratik belediyelere, özellikle de MONTREUIL belediyesine ve Belediye Başkanı Jean Pierre BRARD'a örgütümüz adına teşekkürlerimi iletirim."

"Tüm çocukların geleceği için birlikte"

24 Ağustos 1985 günü, Duisburg Türkiye İşçi Derneği ve Alman Çocukları Koruma Derneğinin ortaklaşa düzenledikleri "Çocuk ve Dostluk Şenliği" Duisburg'daki Almanlar ve Türkiyeliler arasında yakınlaşma ve dostluğun gelişmesinde yeni bir adım oldu.

Yağışlı havaya karşın Hochfeld-Böhninger Park'ın yeşil çayırlarını 600'ü aşkın çocuk ve büyük doldurmuştu. Renk renk giysileriyle, sarı...

"Çocuk ve Dostluk Şenliğinde" folklor gösterisi

...rütüldü. Şenlik öncesi yapılan basın toplantısına Duisburg'daki tüm ... **da şenliğin amacı "Duisburg'da yaşayan yerli ve yabancılar arasın-**

Eski Federal İş Mahkemesi Başkanı işçi düşmanı bir rapor hazırladı

Gerici Kohl hükümeti grev hakkına saldırıyor

Gerici FAC hükümetinin sendikal haklara yeni çıkarılacak bir takım yasalarla saldırı girişimleri son günlerdeki yeni gelişmelerle somutlaştı. Sendikal birliği çökertmeyi, işçileri birbirlerine kışkırtmayı amaçlayan bu saldırıları Kohl hükümeti ve Alman İşverenler birliği birlikte yürütüyorlar.

Bilindiği gibi bir süre önce CDU/CSU ve FDP'li 150 parlamenterin uğraşılarıyla oluşturulan yasa değişikliği önerileriyle FAC hükümeti İşyeri Teşkilat Yasası ve Çalışmayı Teşvik Yasasının **"Grev ve lokavt anında kısa çalışma yardımı ödemesi"** ile ilgili 116. maddesini yeniden düzenlemek istemişti.

Federal Başbakan Helmut Kohl

Böylece İşçi Temsilciliği seçimlerinde hükümete yakın, gerici ve bozguncu grupçukların desteklenmesi sağlanacak, onların İşçi Temsilciliğine girmesi kolaylaştırılacak ve birlik sendikamız DGB'nin İşçi Temsilciliği seçimlerindeki konumunun zayıflaması sağlanacaktır.

116. maddenin değiştirilmesi ile ulaşılmak istenen amaç ise, kısa çalışma ödeneğinin grev ve lokavt anında durdurulması ile, hangi işkolunda olursa olsun işverenlere tüm FAC çapında **"Soğuk Lokavt"** ın bir hak olarak yasalaşması, sendikaların grev yapamaz kuruluşlar haline getirilmesidir.

Adı geçen yasalar üzerindeki gerici hükümetin değişiklik önerileri, Federal Çalışma Bakanı N. Blüm'ün görevlendirildiği emekli Federal İş Mahkemesi Başkanı G. Müller'in sonuçlandırdığı 475 sayfalık raporuyla somutlandı. Yerli-

Federal hükümetin ve onun görevlendirdiği Federal Iş Mahkemesi eski Başkanı Gerhard Müller'e kalırsa işçiler işten çıkarmalara, ücretlerinin gerilemesine ve sosyal haklarının budanmasına karşı direnemeyecekler. Toplu sözleşme görüşmelerinde işverenin tavırsız tavrı karşında işçilerin en önemli silahı olan uyarı grevi yasaklandığında sendikaların manevra olanakları zayıflayacak. Hükümet sendikalı ve sendikasız işçileri birbirine düşürmeyi amaçlıyor.

Koalisyon hükümeti çevreleri ve özellikle hükümetin Ekonomi Bakanı ve FDP Başkanı Martin Bangeman yasanın bir an önce çıkarılmasında ısrar etmektedirler.

Olayların perde arkasına bakabilenler saldırı hedefinin IG Metal ve Basın Sendikalarının 1984'de haftalık çalışma süresinin 35 saate indirilmesi konusunda 13 haftaya varan grevlerin olduğunu görebilmektedir. Gerici hükümet ve İşverenlerin tüm uğraşılan 1984 grevlerinin bir daha tekrarlanmaması içindir.

Hakim Müller'in raporu FAC kamuoyunda büyük yankı yarattı. Çeşitli örgüt ve kuruluşlar bu konuda görüşlerini bildirdiler. DGB' ye bağlı Ekonomi ve Sosyal politika Enstitüsü uzmanlarından Bobke, böyle bir yasanın **"Grev yasağı ile eşit anlama geleceğini"** söylüyor. IG Metall yetkililerinden Jäger, Müller raporunun işverenlerin FAC genelinde lokavt uygulamasına **"Yeşil ışık olduğunu"** belirtiyor. SPD Fraksiyon Başkan yardımcısı Fuchs, yasa değişikliğinin **"Grev hakkının içini boşaltmak"** olduğunu dile getiriyor. ÖTV Sendikası Bochum bölge sekreteri Orth, **"Haklarımızı gerekirse grevle korumalıyız"** diyor. CDU'ya bağlı **"Sosyal Komisyon"** yönetmeni Scharrenbroich radyo beyanatında **"Toplu sözleşme anlaşmalarının yasalarla düzenlenmesini karşı olduklarını"** sövlüyor.

Şimdi görevimiz 14-20 Ekim 85 tarihleri arasında FAC çapında yapılacak DGB **"Eylem Haftasına"** aktif olarak katılmak, işyeri içi ve dışı tartışmaları güçlendirerek en geniş kitlelere yaymak olmalıdır. Yapılması düşünülen yasa değişikliklerini engellemenin en etken yolu budur.

Kohl hükümetinin sağlık hizmetinde çalışan gençlere hediyesi

Meslek eğitimi görenlerin

600'ü aşkın çocuk ve büyük doldurmuştu. Renk renk giysileriyle, sarı saçlı, siyah saçlı yüzlerce Türkiyeli, Alman çocuk cıvıl cıvıl, bir oyundan ötekine koştular. Stefaniler, Hanslar, Barışlar, Umutlar arkadaşça yarıştılar, küçük Midilli atlarına birkaç dakika binebilmek için sabırla kuyrukta beklediler. Kukla tiyatrosu önünde tatlı kahkahalar attılar, hava yastığında zıpladılar, küçük evler kurdular. Büyük bir çadırda, önce resim boyayan küçüklerin yüzleri sonra ablaları tarafından boyanmaya başlandı. Şenlik alanı bir ara küçük palyaçolar, kızılderililerle dolmuştu. Kahkaha, sevinç çocuklardan büyüklere dalga dalga yayıldı, tüm alanı kapladı.

Hazırlıklar ilk kez biraraya gelen iki dernek tarafından ortaklaşa yürütüldü. Şenlik öncesi yapılan basın toplantısına Duisburg'daki tüm basın katıldı. Şenlik öncesi ve sonrasında gazetelerinde olaya yer verdiler. Şenliğin, "Tüm Çocukların Geleceği için Birlikte" belgisi, Duisburg'da tüm evlere giren Wochen Anzeiger'in birinci sayfasında manşet olmuştu.

"Çocuk ve Dostluk Şenliği"ne Kültür Dairesi Sorumlusu Helmut Linn, Belediye Başkanı adına Steffi Linn, Hochfeld CDU Örgütünden bir yetkili, İngiliz Garnizonundan görevliler katıldı.

Şenliğin açılış konuşmasını almanca ve türkçe olarak yapan çocuklar, yerli-yabancı çocukların sorunlarının ortak olduğuna işaret ettiler ve "Dünyada açlık ve savaş istemiyoruz" dediler. Düzenleyici dernekler adına yapılan konuşmada şenliğin amacı "Duisburg'da yaşayan yerli ve yabancılar arasında dostluğun, kardeşliğin gelişmesine yardımcı olmak" biçiminde dile getirildi. Türkiye'deki ve Almanya'daki çocukların sorunlarına değinilerek, "Halbuki bugün dünyayı 40 kere yok etme gücüne sahip atom roketlerine ayrılan paralar dünyadaki tüm çocukların ihtiyaçlarını karşılamaya yeter" denildi.

Alman Çocukları Koruma Derneği Başkanı Werner Schepers, basına yaptığı açıklamada, "İlk kez yapılan bu eylemden çok memnunuz. Birlikte çalışmanın temeli atıldı" dedi.

Şenliğin kültür programında Krefeld Barış Orkestrası, DUTİD Çocuk Korosu, Rheinhausen'dan okul folkloru yer aldılar.

Avusturyanın Döbriach kentinde çeşitli uluslardan 1500 çocuk biraraya geldi

İşçi çocuklarının hakları için uluslararası çocuk kampı

21 Temmuz ile 3 Ağustos tarihleri arasında, Avusturya'nın Döbriach kentinde **"Falken"**ların kuruluşunun 60. yılı nedeniyle **"İşçi çocukları için uluslararası çocuk kampı"** yapıldı. Kampa 30 ayrı ülkeden 1500 çocuk katıldı. Tüm ülkelerdeki **"Falken"** örgütleri ve bu örgüte politik yakınlığı olan çocuk örgütlerinin yanısıra sosyalist ülke çocuk örgütleri ve ulusal kurtuluş hareketi temsilcisi örgütlerinden çocuklar da yeraldı.

Kamp süresince birbirleriyle tanışıp, kaynaşma olanağı bulan çocuklar ve sorumluları kültürel ve sportif etkinlikler gerçekleştirdiler. Çocukların kendi elişlerinin satımından elde edilen gelir Nikaragua ve ulusal kurtuluş hareketleri çocuklarına bağışlandı.

Ayrıca 28-30 Temmuz günleri dünya çocuklarının sorunlarının tartışıldığı bir de konferans düzenlendi. Konferans sonunda **"Dünyadaki çocukların sorunları ABD emperyalizminin silahlanmayı tırmandıran savaş politikasından kaynaklanıyor. Tüm çocuklar ancak atom savaşı tehlikesinin ve tüm kıtalardaki açlık tehlikesinin önlenmesiyle aydınlık geleceğe kavuşabilir"** denen bir basın açıklaması ve çağrı yayınlandı. Konferansın ardından meşale yürüyüşü yapıldı.

...ler'in sonuçlandırdığı 475 sayfalık raporuyla somutlandı. Yerli-yabancı vergi ödeyicilerinin cebinden yüzbinlerce Mark ödenerek yapılan araştırma sonucunda CDU lu Hakim G. Müller'in önerileri şöyle:

Arbeitsamt'lar grev ve lokavt anında kesinlikle kısa çalışma parası ödememeli,
İşverenlerin, sendikaların greve girmesini beklemeden gereğinde **"Saldırı Lokavt"**ı uygulaması yasal olarak tanınmalı,
Toplu sözleşme görüşmeleri sırasında sendikaların yaptıkları **"Uyarı Grevleri"** yasalara bağlanmalı,
İşveren ve sendikaların anlaşamaması halinde, Federal İş Mahkemesine **"Hakem Kurulu"** oluşturma yetkisi verilmeli.

Meslek eğitimi görenlerin ücretleri kısılıyor

Hemşire ve hastabakıcı olmak üzere sağlık hizmetinde eğitim gören gençler için hazırlanan meslek eğitimi yasası hazırlıkları sırasında içişleri ve çalışma bakanlıkları gençlerin aldığı 700 markı çok bularak, ücretlerinin diğer çıraklık ücretleriyle denkleştirilmesine karar verdiler. Gece-gündüz ve hafta sonu demeden hizmet veren hastabakıcı ve hemşire öğrencileri çalışma koşullarının ağırlığı nedeniyle diğerlerinden daha fazla ücret alıyorlardı.

Sağlık hizmetinde öğrenim gören gençlerin mevcut meslek öğrenimi yasası kapsamına girmemeleri nedeniyle kamu hizmetleri sendikası ÖTV'nun baskısı sonucu onların eğitim koşullarının yasalaşması gündeme alındı. Ancak beklenenin tersine meslek öğrencilerinin hakları güvence altına alınacağına daha da kısıldı. 1985 dönemi mezunları meslek eğitimine yeni tarifeden, yaklaşık üçyüz marktan alınmaya başlandı. Üniversite kliniklerindeki ve birçok diğer hastanedeki personel temsilcilikleri yeni ücret tarifesini tanımayacaklarını ve sadece eski tarifeden yapılan meslek eğitimi anlaşmalarını onaylayacaklarını bildirdiler. ÖTV sendikası ise meslek öğrencilerinin sosyal haklarına yönelen bu saldırıya karşı direneceklerini belirtti. Sendika 6 Eylül cuma günü Dortmund'da bir miting düzenleme kararı aldı. Konu DGB ve ona bağlı sendikaların 14-20 Ekim tarihleri arasında düzenlenecek eylem haftasında da ele alınacak.

Kohl hükümeti 1983 yılında yönetimi ele almasıyla birlikte tüm diğer kamu kuruluşlarında da olduğu gibi sağlık hizmeti veren hastanelerde de derinlemesine kısıtlamalar başlattı. **"Kısıtlama yönetmeliği"** adı altında alınan bu önlemlere göre hastanelere yapılan yardımlar kısıldı ve kendi giderlerini kendileri sağlamaları istendi. Hastanelerin özel sektöre devredilmesi, şirketler tarafından yönetilmesi için çalışmalar başladı. Maddi olanakları kısıtlanan sağlık kurumlarında, hem personel hem hastalar bu kısıtlamadan önemli ölçüde etkilendi.

Örneğin 24 saat nöbet tutan bir hemşire ya da hastabakıcı bir gün dinlenmesi gerekirken, personel yokluğundan ikinci 24 saatlik nöbetini de tutarak 48 saat ard arda çalışmak durumunda kalıyor. Personel azlığından hastalara da iyi bakılmıyor. İnsan şefkati yerine ağrı ve sinir ilaçları veriliyor ve bakımsızlık kalıcı hastalıklara yol açabiliyor.

SENDİKACI GÖZÜYLE

DGB eylem haftası ve görevlerimiz

Ümit KÖSEOĞLU

TÜM kapitalist ülkelerde on yılı aşkın bir süredir devam eden kitlesel işsizlik giderek kalıcı bir durum alıyor. Ağustos ayı ortalarında Federal Çalışma Dairesinin yaptığı açıklamada, konjüktürün gelişeceği belirtilmekte, fakat buna rağmen işsizler sayısının yine de artacağı bildirilmektedir.

KAPİTALİST ülke hükümetlerinin işsizliğe karşı almaya giriştiği önlemlerin içeriğini her zamanki gibi bu kez de kazanılmış emekçi haklarına saldırı oluşturuyor. Federal Almanya (FAC) gerici hükümetinin kısıtladığı bir dizi haklara, bir yenisi ekleniyor. Son olarak 1 Mayıs 1985'de çıkarılan çalışmayı teşvik yasası yine bir dizi emekçi hakkını budadı. Yeni işe alınanları her türlü sosyal haktan mahrum bırakarak, patronların **"İnsafına"** bıraktı.

Tüm bunlar yetmiyormuş gibi, FAC hükümeti yeni saldırılar planlıyor, yeni kısıtlamaların tabanını hazırlıyor. Bunlardan ikisi, daha önceki yazılarımıza konu ettiğimiz, İşyeri Teşkilat ve Çalışmayı Teşvik Yasasının 116. maddesinin çalışanlar aleyhine değiştirilmek istenmesidir.

ALEYHİMİZE gelişen bu olaylara karşı yapacağımız en büyük hata gelişmelere seyirci kalmak olacaktır. Çünkü yasaların çıkarılıp, çıkarılmaması bizlerin ortaya koyacağı güç ve eylem birliği ile ölçülecektir.

BİRLİK sendikamız DGB, budanan emekçi haklarına karşı 14-20 Ekim 85 haftasını **"Eylem haftası"** ilân etti. Bu hafta da tüm FAC düzeyinde DGB ve ona bağlı üye sendikalar çeşitli eylemler koyacak, gerici hükümetin işçi düşmanı yüzünü bir kez daha sergileyecektir.

KONULACAK eylem çeşitleri, bildiri dağıtımı, enformasyon sergileri, açık oturumlar, podyum tartışmaları, bilgilendirme toplantıları ve benzeri şeyler olacaktır. Ayrıca yerel eylemlerin yanında, bölgesel mitingler de düzenlenecektir.

BU konu da Türkiyeli işçilere de diğer yabancı ulus işçileri ve Alman sınıf kardeşlerimizin yanında büyük görevler düşmektedir. Bunların başında, üyesi bulunduğumuz sendikalara başvurarak aktif görev istememiz ve verilen görevi üslenmemizdir. İşyerlerinde ve dışında çevremizi bilgilendirmek ve eylem haftasına aktif katılmaya çekebilmektir. Sorunu işyeri toplantılarına, sendika ve işçi temsilciliği oturumlarına konu olarak getirmeli, üzerinde tartışarak yerel sendika şubesiyle ilişki kurulmalıdır.

YİNE sendika temsilcileri ve sendika şubesinin de yardım ve katılımıyla yazılı malzeme üretilmeli, hükümet saldırılarının çalıştığımız işyerine ve yöreye olan etkisi örneklerle öne çıkarılmalıdır.

SENDİKA şubelerinin düzenleyeceği toplantılara olan katılım sayısı, FAC hükümetine gücümüzün gösterilmesinde ölçü olacaktır. Bu nedenle, toplantılara yoğun katılımı sağlamak görevlerimiz arasındadır. Bu toplantılara yerel, bölgesel ve federal politikacıların katılımı sağlanmalı, dinleyicilere onlarla tartışma olanağı verilmelidir.

YABANCILARIN yoğun olduğu yerlerde, sendika şubesi kanalıyla onlara kendi dillerinde bilgilendirme toplantıları düzenlenmeli, bu toplantılara sendikalarla çalışan yabancı sekreterlerin katılımı sağlanmalıdır. Ayrıca şube ile anlaşarak, yabancıların kendi dillerinde yazılı malzemelerle bilgilendirilmesine çalışılmalı, şubeye çeviri konusunda yardımcı olunmalıdır.

BİLGİLENDİRME konusunda demokratik kitle örgütleri üyelerine ve çevreye açık toplantılar düzenlemelidir. Bu arada, bu kuruluşların çıkardığı yayınlardan da yararlanılabilir.

DGB Eylem Haftasına yoğun katılımı sağlama konusunda çevrelerinde sendikalar içinde kurulmuş olan **"Yabancılar Komisyonu"** bulunan yöreler diğerlerine oranla mutlaka kolaylık çekeceklerdir. Bu bakımdan, daha önceki yazılarımıza konu ettiğimiz Yabancılar Komisyonu'nun önemi burada bir kez daha kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

DÜNYA ve politik görüşümüz ne olursa olsun, saldırı hepimizedir. Ve gelecekteki kazanımların ölçüsü, bu saldırıları göğüsleme derecesiyle orantılıdır.

SEN, ben demeden, haydi görev başına.

SEMİNER

Konu: "FAC hükümetinin yasa değişiklikleri"
1. İşyeri Teşkilat Yasası
2. Grevlerde kısa çalışma ödeneği ile ilgili yasa
Tarih: 7 Eylül 85 Cumartesi **Saat:** 16.00
Yer: IG Metall Şubesi - Augustastr. 18 Gelsenkirchen
IG Metall-Gelsenkirchen Yabancılar Komisyonu'nun düzenlediği bu toplantıya ilgi duyanlar katılabilir.

DGB'li gençlerin yabancı düşmanlığına ve ırkçılığa karşı kampanyası

Arkadaşıma sataşma !

Alman Sendikalar Birliği DGB'nin gençlik örgütü "Arkadaşıma sataşma!" **belgisi altında Federal Almanya'da artan yabancı düşmanlığına karşı büyük bir kampanya başlattı. Fransa'da bir süredir yürütülen** "S.O.S. Racisme" **(Imdat ırkçılık) kampanyası paralelinde gerçekleştirilecek olan** DGB Gençliği **kampanyası çok sayıda tanınmış kişi tarafından da destekleniyor.**

Sendika gençliğinin dergisi **"ran"**da geniş yer verilen kampanyayla ilgili olarak derginin başredaktörü **Wolfgang Römisch,** eylemlerin sonbahardan sonra da devam edeceğini ve DGB'nin işsizlik ve sosyal hakların budanmasına karşı ekim ayında düzenleyeceği eylem haftasıyla içiçe geçeceğini dile getirdi. Sendika gençliğinin kampanyayla ilgili basın toplantısında Ispanyol ve Türkiyeli genç sendikacılar yabancı düşmanlığının boyutları üzerinde durdular.

Aynı basın toplantısında konuşan DGB Genel Yönetim Kurulu gençlik sorumlusu Ilse Brusis yabancı düşmanlığının bunalım dönemlerinde ve yığınsal işsizliğe paralel olarak arttığını ve sağdaki bunalıma çözüm getirdiğini sananlar tarafından kullanıldığını belirtti.

Kampanyayı destekleyenler arasında Federal Devlet Başkanı **Richard von Weizsäcker,** SPD Genel Başkanı **Willy Brandt,** Federal hükümetin yabancılar sorumlusu **Lisolette Funcke,** SPD'li Saarland Eyaleti Başbakanı**Oskar Lafontaine,** CDU Westfalya örgütü başkanı **Kurt Biedenkopf,** müzik sanatçıları **Nena, Ulla Meinecke, Nils Selzer,** televizyon yayıncısı **Carmen Thomas,** milli sporcular **Ulrike Meyfahrt, Ludwig Kögl** yazar **Waltraud Schoppe** ve aktör **Rudolf Kunze**'nin yanısıra DGB Genel Başkanı **Ernst Breit** yeralıyor.

"ran" dergisi okurlarına şöyle sesleniyor son sayısında: **"Binaların duvarlarında, tahta paravanalarda 'yabancılar dışarı' yazılarını okuyoruz. Kimisi açık ve zorbaca, kimisi ise politik eylemlerinin ardında gizli bize bu insanların defolup kendi ülkelerine döndükleri zaman işsizlik ve birçok diğer sorunumuzun çözüleceğini anlatmaya çalışıyorlar. Ama biz yabancı arkadaşlarımızın bu ülkenin yeniden inşasına önemli katkıda bulunduklarını biliyoruz. Aileleriyle birlikte burada yaşamak ve çalışmak onların hakkıdır. Biz Alman ve yabancı yurttaşlar geleceğimizi birlikte belirlemek istiyoruz. Barış, özgürlük ve sosyal adalet için mücadelede tek tek herkese ihtiyacımız var. Mehmet, Ayşe, Sergio, Rosa, Carlos, Elephteria... bu ülkeyi yaşanır hale getirmek için kalın!..**

Ve sana sesleniyoruz Martine ve Thorsten, Andrea ve Wolfram: Müdahale et! Aptalca Türk fıkraları anlatılırsa gülme. Bir yabancıya lokalde bira verilmezse protesto et. Yabancı arkadaşlarımıza sataşılırsa, tehdit edilirse ya da dövülmek istenirlerse araya gir. Kimileri 'Kanakeler korkuyor' derse görüşünü belirt. Bu iğrenç 'yabancılar dışarı' pullarını duvarlardan indirin. Yakana 'Arkadaşıma sataşma' rozetini tak. Yabancı düşmanlığı ve ırkçılığa katılmadığını belgele."

"Yabancılar burada sadece yabancıdır"

Federal Almanya'nın Aachen kentinde yabancılar danışma meclisi üyelerinin ilk toplantısında gazetelere verdiği yabancı düşmanı demeçlerle dikkatleri üzerine çeken CDU'nun adayı Groteclaes başkan oldu. Sekreter ve saymanlığa iki Yunan yurttaşı seçildi. Aachen yabancılar danışma meclisindeki 28 üyeden 15'i yabancılardan ve 13'ü belediye meclisi üyelerinden oluşuyor. Belediye meclisinin toplantısında SPD'li sayvanların tüm direnişlerine karşı CDU'nun adayı oy çoğunluğuyla başkanlığa seçildi. Eduard Groteclaes daha önce gerici Alman gazetesine verdiği bir demeçte **"yabancılar burada sadece yabancıdır. Onlar buraya zengin olmaya gelmişlerdir ve işleri bitince giderler"** demiş ve hükümetin yabancılar politikasının propagandasını yapmıştı. Sağcı Türk listesinin adayı Alaattin Gül ise milliyetçi Aachener Volkszeitung'a yaptığı bir açıklamada CDU'nun yabancılar politikasını desteklemiş ve SPD'nin hükümetin yabancılar politikasına yönelttiği eleştirileri kınamıştı.

2 Haziran günü yapılan yabancılar danışma meclisi seçimlerine Türkiyeliler biri sağcı diğeri FİDEF ve Devrimci İşçi tarafından desteklenen ilerici liste olmak üzere iki liste ile katılmışlardı. Beş Türkiyeli üyenin dördü geniş propaganda sonucu sağcı listeden bir üye ise eylem birliği listesinden seçilmişti. Danışma meclisinin üyeleri 28 Ağustos'ta yapılacak görev bölümü için önce kendi aralarında bir araya gelmişler ve seçilecek adaylar üzerinde anlaşmaya varmışlardı. Ancak önce gazetelere demeç vererek, yabancı düşmanı bir politikayı onaylayan sağcılar daha sonra da oylama sırasında bu politikayı savunan CDU'yla işbirliği yaparak varılan görüş birliğine ters tavır aldılar. Kendi aralarından birini sekreterliğe ve CDU'lu bir kadını da saymanlığa seçmeye kalkıştılar. Onların bu oyunu SPD ve diğer demokrat yabancıların oylarıyla bozuldu. Bildirildiğine göre sağcı listenin altıncı sırasında yeralan Mahmut Askar Türk Federasyon'un Aachen şubesi **"Aachen İşçi Derneği"** eski başkanlarından. Kendisi şu anda da yöneticilik yapıyor.

İsveç'te dayanışma toplantısı

12 Eylül askeri darbesinin beşinci yılı dolarken İsveç Barış Komitesi ve Sol Birlik İsveç Komitesi birlikte Türkiye ve Türkiye Kürdistanı demokrasi güçleriyle güçlü bir dayanışma toplantısı düzenliyor. 6 Eylül günü Stockholm'da Medborgarhuset'te yapılacak toplantının açıklanan gündemine göre açılışı Barış Komitesi yapacak. Daha sonra sırasıyla Sol Birlik adına bir konuşma ve Kürt halkına karşı baskıları dile getiren bir konuşma yapılacak. İsveç Sol Birlik Komitesi Türkiye'deki güncel durumu İsveç kamuoyuna ayrıntılı bir şekilde aktarabilmek için yoğun hazırlık yapıyor.

Fransa'da yürüyüş ve miting

Sizce denemeler sürsün mü?

Erhan ÖZÇELİK

"EMEĞİN SESİ" gazetesi 24 Ağustos tarihli sayısında **"Köpekler, Sardalya ve Türkiye Postası"** başlığı altında gazetemizin **"Amerikan amirali ve Sovyetler"** yazısına yayan-

TKP'nin 65. kuruluş yıldönümü kutlanıyor

21 Eylül 1985 günü Duisburg'da yapılacak bir geceyle Türkiye Komünist Partisi'nin 65. kuruluş yıldönümü kutlanacak. Başta Alman Komünist Partisi'nin (DKP) Başkanı Herbert Mies olmak üzere çok sayıda yerli ve yabancı konuğun katılacağı gecede günün önemini belirten konuşmaların yanısıra zengin bir kültür programı da sunulacak. 65 yıllık tarihiyle Türkiye'nin en eski partisi olan TKP'nin günümüze kadar gelişine, izlediği politikaya bir göz atmakta yarar var.

TKP 10 Eylül 1920'de Bakü'de kuruldu. İlk başkanlığına Mustafa Suphi getirildi. Kısa bir süre sonra, 28-29 Ocak 1921'de Mustafa Suphi, Ethem Nejat ve diğer 13 yöneticisi Mustafa Kemal'le görüşmeye giderken Karadeniz'de boğularak öldürüldü. 1922 yılında yasaklanması ve birçok yöneticisinin tutuklanmasıyla birlikte TKP, günümüze kadar gizli çalışmak zorunda kaldı. 1983 yılında 5. Kongresini yapan TKP'nin yöneticileri arasında Mustafa Suphi, Ethem Nejat, Salih Hacıoğlu, Reşat Fuat Baraner, Şefik

raş verdi. 1970'lerde 12 Mart dönemine ve artan faşist teröre karşı mücadele etti. 12 Eylül askersel devirmesinden sonra günümüzde de halkın özlediği demokrasinin gerçekleşmesi için çalışıyor.

TKP ve ulusal bağımsızlık

Komünistler 1918'den itibaren ulusal kurtuluş mücadelesine aktif katıldılar. Ulusal bağımsızlığı savundular. Ulusal sanayinin kurulması ve toprak reformu için savaştılar. TKP'nin yetiştirdiği Nazım Hikmet ve Orhan Kemal gibi sanatçıların, aydınların ulusal kültürümüze büyük katkısı oldu.

TKP ve barış

TKP ülkemizin 2. Dünya Savaşı'nda Hitler'in yanında yeralmasını önlemek için çalıştı. Askerlerimizin Kore'ye gönderilmesine karşı çıktı. **"Mehmetçik Kore'ye gitme"** kampanyasını sürdürdü. Türkiye'nin boydan boya bir ABD üssüne dönüşmesine, NATO üyeliğine karşı çıktı. TKP

sırasında vurgunculuğa karşı cephe için uğraştı. 1970'lerde ulusal-demokratik güçlerin birlikte mücadelesi için çalıştı. Günümüzde de tüm demokrasi güçlerinin birliğini savunuyor ve Sol Birlik'in güçlenmesi tüm solun birliğinin sağlanması için çalışıyor.

TKP ve enternasyonalizm

TKP Kürt halkına karşı sürdürülen baskılara karşı çıkıyor ve Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını savunuyor. Türk ve Kürt işçilerinin birlikte mücadelesinden yana tavır alıyor. TKP, işçi hareketini en büyük kazanım olan sosyalist sistemi, Türk-Sovyet dostluğunu savunuyor. Dünyanın neresinde olursa olsun ezilen halklarla dayanışma içinde.

TKP ve işçi sınıfı

TKP kurulduğu günden başlayarak işçi haklarını savundu, grevleri destekledi. İşçilerin sendikalaşması için çalıştı, çeşitli işçi eylemlerini örgütledi. 1 Mayıs mitinglerine aktif katıldı. 1946

"EMEĞİN SESİ" gazetesi 24 Ağustos tarihli sayısında "Köpekler, Sardalya ve Türkiye Postası" başlığı altında gazetemizin "Amerikan amirali ve Sovyetler" yazısına veryansın ediyor. Sözü geçen imzasız yorumun yazarı Sovyetlerin atom denemelerini durdurmasından mı, yoksa bizim bu olayı olumlu bir adım olarak değerlendirmemizden mi huylanmış belli değil. Bunu bir yana bırakıp nükleer savaş tehlikesinin kimden kaynaklandığını ve nasıl önleneceğini tartışalım.

SİLAHLANMA yarışını önlemede atom denemelerinin durdurulmasının ne denli önemli olduğunu biz uydurmadık. Sosyal demokratlar, Yeşiller, din adamları, tüm ciddi nükleer araştırma ve barış araştırması kurumlarının yanısıra NATO ülkelerinin kimi yöneticilerine ve Amerikan amirallerine varıncaya kadar herkes aynı görüşte birleşiyor. ABD Başkanı Reagan bile denemeleri durdurma kararı birşey getirmez diyemiyor, böylesi bir adımın ABD'nin çıkarlarına ters olduğunu savunuyor. Madem "Emeğin Sesi"ne göre denemelerin durdurulması bu kadar önemsiz, o zaman ABD niye bu kadar önemsiz bir kararı almaktan çekiniyor?

DENENMESİ yasaklanmış atom bombalarının "bayatlayacağı" görüşünün kâşifi de biz değiliz. ABD amirali ve nükleer silahlanma uzmanı La Rocque konuyla ilgili olarak şunları dile getiriyor: **"Deneme yapılmazsa sonuçta atom silahları depolarında hurda haline gelecek, çünkü nükleer silahların da bir kutu fasulye gibi bir kullanılırlık süresi vardır ve bu süreden sonra kullanılamazlar. Sonuçta nükleer silahlara güvenilemeyeceği için bunlar yok edilecektir."**

SÖZÜGEÇEN gazete aynı sayfasındaki başka bir yazısında SSCB'nin dünyayı on kez yokedebilecek silaha sahip olduğunu, denemelerin durdurulması kararının göstermelik olduğu öne sürülüyor. Eğer bu mantıkla hareket edilirse, bundan böyle yeni silahlara karşı çıkmanın bir anlamı kalmıyor. Oysa öyle mi? Yıldızlar Savaşı'nda olduğu gibi her yeni silah yeni bir niteliksel sıçramaya ve dolayısıyla savaş tehlikesinin artmasına neden oluyor. Sovyetlerin çok sayıda nükleer silaha sahip olduğu doğrudur. Ancak önemle üzerinde durulması gereken şey kimin silahlanmanın durdurulmasından, mevcut silahların azaltılmasından, kimin ise daha çok, daha korkunç silah yapılmasından yana olduğudur.

ÇOK gerilere değil, yakın geçmişe şöyle bir göz attığımızda açıkça görülüyor ki, bir atom savaşı tehlikesinin azaltılması için yapılan öneriler hep SSCB'den gelmiştir. Atom silahlarını kendisine karşı kullanılmadığı sürece kullanmayacağını, atom silahına sahip olmayan ülkelere karşı hiçbir zaman bu silahı kullanmayacağını Birleşmiş Milletler önünde bağlayıcı olarak açıklayan ve her türlü toplu kırım silahının üretilmesinin ve depolanmasının yasaklanması için çaba gösteren Sovyetler Birliği'dir.

ABD'YE gelince... Atom bombasından, hidrojen bombasına, orta ve uzun menzilli atom füzelerinden çok başlıklı roketlere, nötron bombasından atom denizaltılarına, casusluk uydularından uzay silahlarına kadar hepsi ABD icadı. Bütün bu silahları önce ABD geliştirmedi mi? Sovyetler Birliği kendini savunmak için aynı silahları daha sonra yapmak zorunda kalmadı mı?

İŞTE "Emeğin Sesi"nin bilmemezlikten geldiği konu budur. Silahlanmayı kimin körüklediği apaçık ortadayken, Sovyetlerin tüm silahlarını tek yanlı yok etmesi beklenebilir mi? Her çeşit ulustan değişik politik görüşleri savunan kişi ve kuruluşları ve hatta devletleri **"Yıldızlar Savaşına Hayır!", "Atom denemeleri durdurulsun!"** belgisi altında Sovyetlerle yan yana getiren olgu nedir? ABD uzayı silahlandırmak istiyor, Sovyetler karşı çıkıyor. Siz ne diyorsunuz? Kendi okurlarınızın da kafasını kurcalayan bu sorulara vereceğiniz yanıtı merakla bekliyorum.

İsveç Başbakanı Olof PALME

İsveç'te parlamento seçimleri yapılıyor

İsveç'te üç yılda bir yapılan parlamento seçimleri için ağustos ayı ortasında başlayan oy kullanma süresi 15 Eylül'de sona eriyor. Seçime katılma oranının düşmesinin önlenmesi için bir ay içinde İsveçliler oy kullanma haklarını kullanıyorlar. Ayrıca İsveç'te en az üç yıl yaşamış yabancılar da yerel seçimlerde oy kullanabiliyorlar.

İsveç'teki seçim mücadelesi iktidardaki sosyal demokratlarla geçen seçimlerde büyük bir atılım yaparak sağda en büyük parti haline gelen muhafazakarlar arasında geçiyor.

Muhafazakar Parti İsveç'te Amerikancılığı resmi politika haline getirecek bir politika izliyor. İktidar olması halinde NATO üyeliğinin gündeme geleceğine ve yabancı düşmanlığının, ırkçılığın bu partinin kanatları altında güçleneceğine kesin gözüyle bakılıyor. Bu tehlikeye işaret eden Sol Komünistler Partisi, seçimlerde sağ tehlikenin önlenmesi için sosyal demokratları desteklediklerini açıkladılar.

Muhafazakarlar seçim propagandalarında İsveçliler, **"bizi seçerseniz serbest piyasa ekonomisini onaylamış olacaksınız"** diyorlar. Sosyal demokratlar ise, üç yıldır altı yıllık sağ iktidardan sonra açılan yaraları kapatmaya çalıştıklarını, dış borçları azalttıklarını, hastalık güvencesini iyileştirdiklerini söyleyerek, yeniden bir sağ iktidarın gelmesiyle bütün sosyal reformların yokolacağını belirtiyorlar. Sönük geçen İsveç seçimlerinin sosyal demokratlara bir iktidar dönemi daha getireceği tahmin ediliyor.

ve miting

12 Eylül'ün beşinci yıldönümü dolayısıyla Fransa'da büyük bir yürüyüş ve miting düzenliyor. 7 Eylül günü Paris'te yapılacak yürüyüşe ATT, Birlik Yolu, KOMKAR, FTİB, Gerçek Fransa Dayanışma Komitesi, KKDK, Denge Komal, Ala Rizgari, Partizan Yolu, Kurtuluş Yolu, İşçi Gerçeği, Kurtuluş, Tekoşin Mayıs, Sosyalist İşçi ve Proleter Dayanışma örgütleri katılıyor. 7 Eylül yürüyüşü Fransa'daki demokratik örgütler ve sendikalar tarafından da destekleniyor.

Suphi, Ethem Nejat, Salih Hacıoğlu, Reşat Fuat Baraner, Şefik Hüsnü, Zeki Baştımar ve İ. Bilen yeraldı. Partinin Genel Sekreterlik görevini günümüzde Haydar Kutlu yürütüyor.

TKP ve demokrasi

TKP daha kuruluş kongresinde padişahlığa karşı çıktı, cumhuriyetin kurulmasını istedi. 1950'ye kadar tek partili rejime, daha sonra Menderes-Bayar baskı rejimine karşı demokrasiyi savundu. 1961 anayasasının hayata geçirilmesi ve korunması için uğ-

bir ABD üssüne dönüşmesine, NATO üyeliğine karşı çıktı. TKP barış hareketinin her zaman destekçisi oldu. Kıbrıs'ın işgaline karşı çıktı ve tüm komşularımızla iyi ilişkiler ilkesini savundu. TKP günümüzde de ABD'nin **"Yıldızlar Savaşı"** gibi saldırgan stratejilerine karşı savaşıyor ve Sovyetler Birliği'nin barış önerilerini destekliyor.

TKP ve birlik

TKP Ulusal Kurtuluş Savaşımızda tüm ulusal güçlerin birliğini savundu. İkinci Dünya Savaşı

eylemlerini örgütledi. 1 Mayıs mitinglerine aktif katıldı. 1946 sonrası kurulan sendikaların faaliyetlerinde TKP'nin belirleyici bir yeri vardır.

TKP 65 yıllık tarihi boyunca birbirini izleyen tutuklamalarla karşı karşıya kaldı. İşkence ve faşist terör sonucu birçok yönetici ve üyesini yitirdi. Mesut Hasan Basri, Meryem Karakız, Barış Yıldırım, Kenan Öztürk, Hüseyin Güzel, Avni Ece, Fevzi Kuruçay, Celalettin Kesim, A. İhsan Özgür, A. Hilmi Feyzioğlu ve MK üyesi Mustafa Hayrullahoğlu bunlardan sadece bazıları.

DOSTLUK ŞENLİĞİ
FREUNDSCHAFTSFEST

AM 31.8.85 UM 14[00] IN:
TURNHALLE
NIBELUNGENSCHULE
ALZEY

DEUTSCH-AUSLÄNDISCHER FREUNDESKREIS LÄDT EIN

SCHIRMHERR: BÜRGERMEISTER DER STADT ALZEY

Alzey'de dostluk şenliği

Alzey Yerli-Yabancı Dostluk Girişimi, karşılıklı dostluğu geliştirme, çeşitli ülkelerin kültürlerini tanıma ve güncel sorunlara çözüm arama amacıyla 31 Ağustos'ta başlayan bir dostluk şenliği düzenliyor. Çalışmalar Protestan kilisesi, Yeşiller ve Belediye tarafından destekleniyor. Girişim tarafından düzenlenen gençlere saz kursu, devam etmekte olup, ilerde gençler için bir spor klubü, kadınlar ve genç kızlar için çeşitli kurslar ve çocuklar için folklor ekibi kurulması planlanıyor.

Basel'de tehlikeli bir gelişme

25 Ağustos 1985 pazar günü İsviçre'nin Basel kentinde meydana gelen olaylar bu ülkede yabancı düşmanlığının daha da artmasına, yabancıların haklarına saldırıların yoğunlaşmasına neden oldu. PKK taraftarlarının Partizan grubundan iki kişiyi dövmesi üzerine Alte Warteck lokali salonunda Partizan' ın düzenlediği kınama toplantısında çıkan silahlı çatışma sonucu üçü ağır 15 kişi yaralandı. Olay Türk basınında **"Kanlı pazar"** başlığı altında tüm sol güçlere saldırarak verilirken, İsviçre basını çatışmanın **"2. Dünya Savaşından sonra İsviçre'de meydana gelen en kanlı olay"** olduğunu dile getirdi ve özellikle gerici gazeteler Türk ve Kürt işçilerin istenmeyen insan ilan ettiler.

Sonuçları itibarıyla sadece olayın taraflarını değil, tüm demokratik güçleri ve İsviçre'de yaşayan tüm yurttaşlarımızı ilgilendiren bir sorun olduğundan bu olayın ardından gelen gelişmelere bir göz atmakta yarar var. Kamu iletişim araçlarının olayı ilk haber olarak geniş bir şekilde vermelerinden ve başta Blick gazetesi gibi sağcı basının olaydan Türkiyelilere karşı bir kampanyaya dönüştürmesinden sonra ülkedeki yerli-yabancı ilişkileri önemli ölçüde bozuldu. İsviçreli neo-faşistler bir gün sonraki pazartesi günü özellikle Türkiyelilerin oturduğu yurdu kundakladı ve bir işçimizin ölmesine çok sayıda insanın yaralanmasına neden oldular. Liberal Baseler Zeitung' un verdiği habere göre şehirde Türkiyelilere karşı hava öylesine gerginleşti ki, yer yer ağlayarak tramvaylardan inmek zorunda kalıyorlar.

Çatışmadan iki gün sonra İsviçre parlamentosunda görüşülüp onaylanacak olan, sığınmacılara yeni haklar sağlayacak sığınma yasası tartışması reddedildi. Polis Türkiyeli örgütlere karşı önlemleri artıracağını açıklarken demokratik örgütlerin 12 Eylül'ün 5. yıldönümünde düzenleyecekleri eylem de tehlikeye girdi. Sol Birlik'i destekleyen örgütlerin (Birlik Yolu, DİBAF, Gerçek ADK, İsviçre TİB, KKDK, KOMKAR) Dev-Yol, Dev-Sol, Kurtuluş, Denge Komal, KİP Geçici Birlik örgütleriyle 14 Eylül günü ortaklaşa gerçekleştirecekleri protesto mitinginin enformasyon masaları izinleri Basel polisi tarafından geri alındı. Yapılacak yürüyüşün de tehlikeye girdiği gelen haberler arasında. İsviçre'deki Türkiyeli işçilerimiz bu tür olayların son bulmasını ve birlikte ortak düşman olan Evren-Özal diktatörlüğüne karşı mücadele verilmesini istiyorlar.

12 Eylül'ün beşinci yılında ana sorun demokrasi

Bundan beş yıl önce kuvvet komutanlarından oluşan bir cuntanın idareyi ele alışı yurttaşların bir bölümü tarafından anarşi ve terörden tek kurtuluş yolu olarak görülerek benimsendi. Askeri diktadan hoşlanmayan bir çokları bile işlemez hale sokulan parlamentonun yapamadıklarını generallerin yaparak düzlüğe çıkaracaklarını umdular. Ancak zamanla bu umutların yersizliği anlaşıldı. Generallerin darbesine baştan karşı çıkanların daha haklı olduğu belli oldu. Demokrasi vaad ederek geldiler, fakat bütün ülkeyi kışlaya çevirdiler. Vatandaş ağzını açmaya çekinirken paşaların ağzından çıkanın **"kanun"** olduğu, ülkeyi padişahlık devrindeki gibi, astığı astık, kestiği kestik yönetebildikleri bir düzen kuruldu.

1983'deki sözde seçimlerden sonra değişen tek şey Evren ve arkadaşlarının memleketi açıktan açığa değil, göstermelik bir meclisin arkasına gizlenerek idareye başlamaları oldu. Evren paşa, bir mutlak hükümdar edasıyla demeçler vererek kâh bir hakim kılığında beğenmediği vatandaşları suçlu ilan ediyor, kâh kağıt üzerinde de olsa meclise verilmiş yetkileri bir tarafa atıp **"Anayasayı değiştirtmem!", "idam cezalarını kaldırtmam!"** diyor.

Nüfus artarken üretim düşüyor

TARIMIMIZ GERİLİYOR

Tarımsal üretim 1982'den buyana yüzde 7.9 oranında azaldı. Yılda 17.5 milyon ton olarak planlanan buğday üretimi, 16.4 milyon tonda, 6.4 milyon ton olarak hedeflenen arpa üretimi ise 5.4 milyon tonda kaldı

- Gübre tüketimi, 12.3 milyon ton olarak planlanırken, 7 milyon ton zor tutturuldu
- Akaryakıt, gübre, tohumluk fiyatlarına gelen üstüste zamlar, gerilemenin en önemli sebebi
- 10 ana meseleye çare getirilmezse, tarımda üretim azalmasının önüne geçilemeyeceği bildiriliyor

Cuntacılar büyük vaatlerle işbaşına geldiler. Türkiye'nin sorunlarını birkaç yılda çözeceklerini söylediler. Örneğin Evren 15 Ocak 1981'de Konya'da yaptığı konuşmasında şöyle buyurmuştu: "Türkiye'nin kapasitesi 40 milyon ton buğdaydır. Yani 40 milyon ton buğdayı Türkiye çıkarabilir. Bunun 10-15 milyon tonunu içerde kullansak, gerisini ihraç eder."

Aradan geçen 4,5 yıl, verilen vaadlerin tam tersinin yapıldığını göstermeye yetti. Şimdi artık 1981'de Evren'in her lafını büyük bir ke-

Baskılar davalar

Sayın Server Tanilli'nin tanımlamasıyla **"bir kışla talimatnamesi"** olan 1982 Anayasası ve çıkarılan 600'e yakın yasa ile faşizmin hukuksal kurumlaşması adım adım gerçekleştirilirken, çıkarılan son Polis yetki yasasıyla da sıkıyönetim uygulamaları kalıcılaştırılmıştır.

İlk yıldan başlayarak tüm ilerici yayınlar yasaklanmış, 237 süreli yayın kapatılmış, Türkiye'nin en büyük tirajlı 4 gazetesine geçici yayın yaşağı konmuş, bugüne kadar 52 gazeteci bilim adamı, yazar düşüncelerinden dolayı tutuklanmış, milyonlarca lira değerinde kitap imha edilmiştir.

- Basın yasasındaki son değişiklikle de basın araçlarına yargı makamlarınca el koyma kararı uluslararası sözleşmelere aykırı olarak

Kürt halkına baskılar

Genelkurmay İstihbarat Dairesi başkanı Koramiral Vural Beyazıt 16 Ağustos günü Ankara'da yapılan üç saatlik brifingte **"Güneydoğu'daki olayların çok küçük bir bölücü militan grup"** tarafından çıkarıldığını, bunların 623'ünün yurt içinde olduğunu ve **"devletin güvenlik güçlerinin Güneydoğu bölgesinde yöre halkını rahatsız etmeden her türlü olayı önleyecek güçte olduğunu"** söyledi.

Peki, daha birkaç hafta önce İçişleri Bakanının **"doğuda gerilla savaşı veriyoruz"** dediği unutuldu mu? İzinde köyüne gidip gelen işçilerin ve şu sırada askerliğini Doğuda yapanların anlattıkları Genelkurmayın açıklamalarına hiç uymuyor. Koramiral Beyazıt **"halk rahatsız edilmiyor"** buyurmuş. Ya Türk gazetelerinde yayınlanan ve parmakları tetikte makinalı tabancaları kadınların, çocukların üzerine çevirmiş komandaları gösteren fotoğraflara ne demeli? Fotoğraf çekilirken böyle poz verenlerin gazeteciler yokken neler yapacağını kestirmek bu kadar zor mu?

Genelkurmay sözcüsü **"bölücü çetenin hemen hemen tamamı yörenin kandırılmış Türk çocuklarıdır"** diyerek **"dışardan sızma"** iddialarını kendisi çürütmüş oluyor. Fakat asıl sorulması gereken soru şudur: Nasıl olur da, yüzlerce 18-20 yaşlarındaki Kürt gençler dağa giriyorlar? Bu gençleri ölümü göze alarak koskoca bir orduya meydan okumaya iten şey nedir? Bu soruyu ciddi bir şekilde eğilen kimse şu gerçeğe gözlerini kapayamaz: Yıllardır Kürt yurttaşlarımıza yapılan zulüm sürdükçe silahı alıp savaşmaktan başka çare göremeyenlerin ardı gelmez.

Bugün köylerinin durmadan basıldığını, hakaret ve dayağın onların mı? Baskı ve şiddetle, peşpeşe idam cezaları keserek bunun önüne geçilmez. Bu politika ancak Türk ve Kürt halkları arasına düşmanlık tohumları ekmek isteyenlere yarar. Diktatörlüğün beş yıllık uygulaması ve bu uygulamanın sonuçları meydanda. Türklerin ve Kürtlerin kardeşçe birliğini isteyenler Kürt halkına yapılan baskıların durdurulması

Dışa bağımlılık

Orgeneral Evren darbeden hemen sonra 14 Ekim 1980 günü Diyarbakır'da yaptığı konuşmasında şunları dile getiriyordu: "Mütemadiyen dıştan borç almakla bir millet kalkınamaz. Bunu da biliyoruz. Nasıl ki bir insan, bir aile mütemadiyen borç alarak kendi durumunu düzeltemez. Ama nasıl ki bir şahıs, bankadan veya başka bir kişiden para veya bir kredi alıp da bir işin sahibi olup, sonra ö - derse işte o millet aldığı kredileri iyi kullanır, sonunda üretimini artırır ve satmaya başlarsa bu krizden kurtulur."

Evren'in bu konuşmasından daha beş yıl geçmediği halde tam tersi oldu. Ekonominin dışa bağımlılığı daha da arttı. Ülke ekonomisi topyekün OECD, IMF ve Dünya Bankası gibi uluslararası emperyalist kuruluşların güdümüne girdi. Ulusal çıkarlarımızla çelişen bu politika sonucu dış borçlar 1979 sonuna oranla yaklaşık iki kat arttı. Yatırımların ulusal gelirdeki payı 12 Eylül öncesine oranla yüzde 30 geriledi. Bunun anlamı dış sermayenin ülkeye daha çok girmesiyle yerli şirketlerin iflas etmesi ya da yatırım yapamamasıdır. İşte bu nedenle de işsizlikte önemli bir patlama olmuş, çalışabilir halkın beşte biri işsiz kalmış-

Aradan geçen 4,5 yıl, verilen vaadlerin tam tersinin yapıldığını göstermeye yetti. Şimdi artık 1981'de Evren'in her lafını büyük bir kerametmiş gibi göklere çıkaran Tercüman bile, **"tarımımız geriliyor!", "buğday üretimi azalıyor!", "yiyecek için bile dışarıya muhtaç olacağız!"** diye feryad ediyor.

İthalat furyası

Evren-Özal ikilisi beş yılda yerli holdinglerin, IMF'nin emrinde ülkeyi emperyalist tekellere büsbütün peşkeş çekmek için akla ne gelirse yaptılar. Bugün Hollanda peynirinden spor arabalara, Fransız iç çamaşırından İtalyan ayakkabılarına, muzdan Nescafe'ye varıncaya kadar binbir çeşit lüks eşya ithal ediliyor. Öte yandan fakir halk yokluk içinde kıvranıyor.

Oysa Evren 1981 başında şöyle konuşuyordu: "Lüks eşya kullanmayacağız, yerli malı kullanacağız. Bu surette memleketi refaha kavuşturacağız." Ne demişler? Ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz...

Fuhuş artıyor

Türk Haberler Ajansının 1983 yılı sonunda verdiği ve yalanlanmayan rakamlar, her hangi bir nedenle fişlenen hayat kadınları sayısının son 10 yılda tam 119 kat arttığını gösteriyor. Bu rakamlara göre fişlenen 230 bin kadın var. Son yıllarda genelevlerde çalışan kadınların sayısındaki artış ise yüzde 35.

Her yerde kumar

Lüks kulüplerden, sokak aralarından, evlere kadar her yerde her koşulda kumar gittikçe yaygınlaşıyor. İstanbul'da Hilton Kumarhanesi **758 milyon lira ile** vergi rekortmenleri arasında.

kamlarınca el koyma kararı uluslararası sözleşmelere aykırı olarak yasallaşmıştır.

- 12 Eylül 1980 öncesi faaliyet gösteren tüm anayasal kuruluşlar kapanmış, faaliyetlerinden dolayı koğuşturmaya uğramış, yöneticileri, üyeleri onlarca yıla mahkum olurken, yakalayamadıklarını vatandaşlıktan çıkarmışlardır.
- Açılan büyük davalar arasında başta Türkiye Barış Derneği davası gelmektedir. Yöneticilerin bir bölümü tutuklanmış, savaş hali hükümlerinin uygulandığı duruşmalar sonucu 18 yönetici 8 yıla, 5 yönetici de 5 yıla mahkum olmuşlardır. Karar henüz kesinleşmediği halde yöneticilerin bir bölümü halen tutukludur.
- Eylül 1984 tarihinde Barış 2 davası açılmış 48 sanıklı davada Barış 1 avukatları sanık sandalyesine oturmuşlardur.
- Aydınlar Dilekçesi davasıyla 1269 kişi hakkında soruşturma 59' u hakkında 1 yıl hapis istemli dava açılmıştır.
- İstanbul, İzmir, Ankara, Gölcük, Mersin, Diyarbakır, Adana illerinde TKP davaları açılmış bini aşkın kişi hüküm giymiştir. En son sonuçlanan Ankara TKP davasında 235 kişi toplam 1630 yıl hapse mahkum olmuştur. Bu cezalar Cumhuriyet tarihinin Türk Ceza Kanununun 141. maddesinden verilen en yüksek hapis cezalarıdır.
- TÖB-DER davasından 4 bine yakın kişi yargılandı.
- DEV-SOL davasında yalnızca İstanbul'da 1200 kişi yargılanırken,
- DEV-YOL davasından yargılananların sayısı 2 bini,
- Yargılanan Kürt yurtseverlerin sayısı 4000'ni aştı.

soru şudur: Nasıl olur da, yüzlerce 18-20 yaşlarındaki Kürt genci kendilerinden kat kat daha üstün bir güçle silahlı çatışmaya

Bugün köylerinin durmadan basıldığını, hakaret ve dayağın hiç bitmediğini gören çocuklar yarın silahı alıp dağa çıkarsa suç

birliğini isteyenler Kürt halkına yapılan baskıların durdurulması ve Kürt halkının varlığının tanınması için çalışmalıdır.

bir patlama olmuş, çalışabilir halkın beşte biri işsiz kalmıştır. Çalışan insanların aldıkları ücret 1980-1984 döneminde sadece dört kat artarken ana gıda maddelerinin, yakacak ve kiraların fiyatları en az 8-10 kat artmış ve halkın satın alma gücü yarı yarıya gerilemiştir. İşte 24 Ocak politikasının öngördüğü ücretleri dondurma, fiyatları serbest bırakma, yabancı sermayeyi teşvik ve işçi haklarını yoketme önlemlerinin sonuçları bunlardır.

Tutuklamalar

Son beş yılda 300 bin kişi göz altına alındı, 60 binin üzerinde yurttaş tutuklandı. Gözaltına alınanlara işkence yapılması devlet politikası haline getirildi. Yüzün üzerinde yurttaş işkencede öldü.

Son beş yılda 471 kişi idama mahkum oldu, 27 kişi idam edildi. Böylece Türkiye dünyada en çok idam cezası verilen ve infaz edilen ülkelerden biri oldu. İdam edilenlerin yanısıra 614 kişi de "operasyonlarda" öldürüldü.

Son beş yılda hakkında soruşturma açılanların mesleki dağılımı şöyledir:

3067 sendikacı
46 gazeteci
80 avukat
70 akademisyen
200 parlamenter
onbini aşkın öğretmen

İşçi hakları

12 Eylül'den bu yana en büyük darbe işçi sınıfına indirildi. Türkiye işçi sınıfının onlarca yıllık zorlu savaşımlarla elde ettiği tüm ekonomik demokratik kazanımlar baskı ve zorbalıkla geri alındı.

600 bin üyeli DİSK kapatılırken 78 kişi hakkında idam istemli dava açıldı. Yeni sendikaların katılımı ile DİSK davasında yargılanan sendikacıların sayısı 1418'e ulaştı. Yeni Sendikalar, toplusözleşme ve grev yasası ile,

- **Sendikalaşma, sendikalara yönetici ve kurucu olma hakları fiilen ortadan kaldırıldı.**
- **Grev hakkı ve serbest toplu pazarlık hakkı tamamen yok edildi. İşveren ve cunta temsilcilerinden oluşan YHK anayasal kuruluş haline getirildi.**

Bugün 500 bin işçi sendikasız, sendikalı olanların büyük bir bölümü, olmeyecek kadar para karşılığı bağlanan toplusözleşmelere mahkum edilirken, 250 bin civarında işçi 5 yıldır ücret artışı almadan, sendikalarının yetki sorunun çözümlenmesini bekliyor.

Türk Hükümeti işçi haklarını böylesine ayaklar altına alarak imzaladığı uluslararası anlaşmalara da ters düşüyor. Bu durum Uluslararası Çalışma Örgütü ILO tarafından da protesto ediliyor.

SED'nin yayın organı Neues Deutschland'dan Türkiye üzerine yorum özeti

Türkiye'nin iç, dış, ekonomi politikasında yeni gelişmeler

Olaf Wilke

"Temmuz ayının ortasında, Türkiye'nin başkenti Ankara'da ve 67 ilden 5'inde daha sıkıyönetimin kaldırılmasının, 'toplumsal yaşamın demokratikleştirilmesi'nin bir göstergesi olacağı **düşünülmüştü. Ama birçok gözlemci, kuşkularını korudu. Basında çıkan yazılarda, 1980 Eylül'ündeki askeri darbeden sonra, aşırı grupların kanlı terörüne yanıt olarak tüm ülkede ilan edilen sıkıyönetimin, hala 17 ilde yürürlükte bulunduğuna işaret edildi. Resmen yalanlanmış olmayan verilere göre, ülkede binlerce politik tutuklu bulunuyor. 'U.S. News and World Report' dergisine göre, politik nedenlerle tutuklananların birçoğu, mahkeme kararı olmadan, 5 yıldır cezaevlerinde tutuluyor. Eylül ayında 65. kuruluş yıldönümünü kutlayacak olan Türkiye Komünist Partisi hala yasak durumda.**

Londra'da yayınlanan 'Times' in belirttiği gibi, parlamentonun Haziran ayı ortasında onayladığı Polis Yasası, makamlara 'neredeyse sınırsız yetki' **veriyor. Bu hükümet tasarısı, Başbakan Turgut Özal'ın büyük burjuva-muhafazakar Anavatan Partisi (ANAP)nin 400 sandalyeden 211'ini elinde tuttuğu parlamentoda sert tepkiyle karşılanmıştı. Üstelik bu tepkiler, ilerici konumlarda yeralan ve 25 Mart 1984 yerel seçimlerinde oyların yüzde 23,4'ünü kazanan ve en güçlü muhalefet partisi durumuna gelen Sosyal Demokrasi Partisi (SODEP)in parlamentoda temsil edilmemesine karşın gerçekleşmişti.**

1983 Kasım'ında, üç yıllık askeri diktatörlüğün yerini alan hükümetin ekonomi politikası da, ülkenin kamuoyunda yalnız destekle karşılanmıyor. Bunun nedenleri arasında, ekonomi uzmanı sayılan Başbakan Özal'ın en başta yabancı sermaye yatırımlarına bel bağlaması, bu arada bunu devlet işletmelerini özelleştirerek yapması da var. Örneğin, Aralık 1984'de Boğaz Köprüsü'nün tahvilleri satışa çıkarıldı. Bunu, Türkiye'nin elektrik enerjisi gereksinimlerinin dörtte birini karşılayan Keban Barajı'nın tahvillerinin satışı izledi.

Bununla birlikte Özal kabinesi, ülkenin dışsatım gücünü artırmaya çalışıyordu. Türkiye dış ticaretinin yüzde 30'unu Ortak Pazar ile yapıyor. Bu Akdeniz ülkesi Yakın ve Ortadoğu'da güçlü ticaret konumları elde etti. İhracatın yüzde 50'si Arap dünyasına gidiyor.

Bunun yanısıra, daha birçok ülkeyle, bu arada SSCB ile ekonomik ilişkiler canlandırıldı. Bütün bu çabalar sonucu Türkiye 1984 yılında yüzde 25'lik ihracat artışı kaydetti. Gayrisafi Milli Hasıla yüde 5,7 artış gösterdi.

Buna karşı, ülkenin ekonomik durumu karmaşıktır. Dış borçları 22 milyar doları buluyor. Aktif nüfusunun yüzde 16,5'i resmen işsiz olarak kayıtlı. Sendikalar emekçilerin ücretlerinin aşırı derecede düşük olmasından şikayetçi. Emekçi gelirleri, almış başını giden yüzde 50-55'lik pahalılığın çok gerilerinde bulunuyor.

Sendikaların, kendi üyelerinin çıkarları uğrundaki savaşımının önüne ciddi sınırlamalar getirilmiştir. 1982 Anayasası meslek örgütlerinin politik amaçlar gütmesini ve partilerle işbirliği yapmasını yasaklıyor. Parlamento seçimlerinde aday olan sendikacılar, sendikal çalışmalarından vazgeçmek zorunda kaldılar. İşte bu nedenlerle, bütün emekçilere kısıtsız sendikal hakların tanınması istemi, 1984 yılı sonunda, aralarında Türkiye Komünist Partisi de olmak üzere, 6 sol partinin üzerinde görüş birliğine vardığı 'Demokratik Güçbirliği Platformu'nun ana istemlerinden **birini oluşturuyor.**

Sivil hükümetin görevi devralmasından sonra, temel konumlar korunmakla birlikte, dış politika alanında da değişmeler oldu. Türkiye 1952 yılından bu yana NATO üyesi. 800 bin kişilik Türk Silahlı Kuvvetleri, pakt içinde sayıca ikinci büyüklüktedir. Paktın güney kanadında Türkiye, değişik nedenlerden ötürü kendini, 'güvenilir bir müttefik' olarak göstermek istiyor."

"Neues Deutschland"ın yazısı Özal hükümetinin Ortadoğu politikasındaki gelişmelerle sona eriyor.

Faşizmin çizmesi bugüne kadar hiçbir ülkede özgürlük çiceklerini solduramadı. Her türlü baskıya karşı yiğitçe direnenler ülkelerinin kurtuluşunun adsız kahramanları oldular. Bugün halkımızın barış, özgürlük, demokrasi istemleri alanlarda yankılanıyor. Yığınlar daha güçlü eylemlerle, omuz omuza, birlikte mücadeleyle yaşanılası bir Türkiye'nin ve demokrasinin yolunu aydınlatıyorlar.

Bu gidiş nereyedir?

Özlem ÖZGÜR

TÜRKİYE POSTASI'nın değişik sayılarında, cunta şeflerinin ve ordu üst yönetiminin OYAK ve ordu vakıfları eliyle, nasıl tekelci ve işbirlikçi sermaye konumuna geldiklerini söylemiş ve bu gidişatın, çok daha tehlikeli boyutlara ulaşabileceğini ve bu durumun, ekonomiden politik yaşama, sosyal yaşamdan dış politikaya, ordunun yapısından işlevlerine kadar, gericilik bazında herşeyi olumsuz yönde etkileceğini belirtmiştik.

NİTEKİM, yaşamın pratiği, şimdi bu söylediklerimizi doğrulamış bulunuyor. General Dynamics'ten rüşvet alanların başında cunta şeflerinin geldiğinin belirlenmesi ve F-16 dosyasının bir parça aralanmasıyla ortaya çıkan yeni bilgiler, 12 Eylül devirmesi ve özellikle de, F-16 anlaşmasının imzalanmasından bu yana, omzu kalabalıkların OYAK ve ordu vakıfları eliyle ve akıl almaz bir hızla, ekonominin köprü başlarına tırmandıklarını gösteriyor.

OYAK ve ordu vakıflarının sahibi bulunduğu, ya da ortak olduğu şirketlerin büyüklüklerine ve konumlarına bakınca, ordu üst yönetiminin Türkiye tekelci sermayesinin en kodamanlarından birisi haline geldiği görülüyor. Hem de istisnasız, ekonominin bütün sektörlerine dal budak salarak. Örneğin, gıda sanayiinden otomativ endüstrisine, madencilikten silah sanayiine, çimento üretiminden deniz taşımacılığına, kimya sanayiinden petrolcülüğe, elektronik sanayiiden haberleşme sektörüne kadar, ekonominin hemen bütün sektörlerinde, OYAK ve ordu vakıflarını görmek mümkündür.

DAHASI, ekonomideki bu hızlı tırmanışla birlikte, ordu başlarının **"işbirlikçi"** niteliklerinde çok önemli gelişmeler olmuş; OYAK ve ordu vakıfları aracılığıyla, ordu üst yönetimini çokuluslu tekeller, işbirlikçi holdingçi sermaye ve devlet sektörüyle içiçe geçiren çıkar birliğine, çok güçlü yeni halkalar eklenmiştir. Bugün, Türkiye tekelci sermayesinin en gerici kesimi ile OYAK ve ordu vakıfları içiçe geçmiş bulunmakta; cunta ve ordu üst yönetiminin ortakları arasında, Koç'tan, Sabancı'ya, Çukurova Holding'ten Eczacıbaşı'ya, Kutlutaş Holding'ten İşbankası'na, Gama Holding'ten Profilo Holding'e kadar, bütün aşina yüzlere rastlamak mümkün olmaktadır.

ÇOK daha ilginci, 12 Eylül devirmesinden ve özellikle de, F-16 anlaşmasından sonra, devlet aygıtını işgal altında tutan ordu başları, yine OYAK ve ordu vakıfları eliyle, devlet sektörüne tırmanmışlar ve en büyük kamu kuruluşlarıyla, türlü çeşitli ortaklık ilişkilerine girişmişlerdir. KİT'lere ilişkin hangi taşı kaldırsan, altından OYAK ve ordu vakıfları çıkmakta; ortaklık ilişkilerinin yanısıra, cuntanın ve ordu başlarının kamu kuruluşlarının yönetimlerinde de önemli konumlar kazandığı görülmektedir.

VAKIFLAR Bankası, Denizcilik Bankası, Ziraat Bankası, Çimento Sanayii A.Ş., Makina Kimya Endüstrisi, DİTAŞ, Etibank, PTT, Petkim ve Türkiye Petrolleri, cunta şeflerinin ve ordu üst yönetiminin ortak olduğu, büyük kamu kuruluşlarından bazılarıdır.

OYAK ve ordu vakıfları eliyle, ordu üst yönetiminin **"işbirlikçiliği"** yeni bir şey değildir; ama, 12 Eylül devirmesinden ve asıl önemlisi, F-16 anlaşmasının ve Türkiye'de bir **"Askersel Sanayi Kompleksi"** oluşturma girişimlerinin hızlanmasının ardından, bu ortaklık ilişkileri ve içiçe geçmeler, çok daha tehlikeli boyutlar kazanmış; cunta ve ordu başları, dünya gericiliğinin merkezleriyle, silah tekelleriyle, Pentagon'la, dünya gericiliğinin ve savaş kışkırtıcılığının odak noktası olan ABD'nin **"Askersel Sanayi Kompleksi"** ile ortaklık iliş-

Gelişen olaylarla faşist cuntanın rüşvet olayı ve yerli-yabancı tekellerle işbirliği yeni boyutlar kazandı

Cunta şefleri yerli ve yabancı tekellerle elele

BİZİM GELİN BİZDEN KAÇAR, BAŞINI ÖRTER...

● F-16 anlaşmasının ardından, Cunta şefleri ve ordu üst yönetiminin, mülkiyetlerinde ve yönetimlerinde bulunan OYAK ve ordu vakıfları eliyle yerli holdingler ve çokuluslu tekellerle ortaklık ilişkileri içinde çok sayıda yeni şirketler kurdukları belirlendi.

F-16 bombardıman uçaklarının Türkiye'de yapımını öngören anlaşma çerçevesinde, cunta şeflerinin rüşvetin kaymağını yediklerinin belirlenmesinin ardından, cunta şefleri ile ordu üst yönetinin mülkiyetlerinde ve yönetimlerinde bulunan OYAK ve ordu vakıfları eliyle yerli holdingler ve çokuluslu tekellerle ortaklık ilişkileri içinde, çok sayıda yeni şirketler kurdukları ortaya çıktı. Cuntanın F-16 rüşvet olayının ortaya çıkması, ordu üst yönetiminin yerli ve çokuluslu tekellerle olan işbirliğinin yeni boyutlar kazanması ve halk arasında, bunların yoğun bir şekilde konuşulmaya başlaması, cuntayı büyük ölçüde tedirgin etti.

Bu gelişmeler üzerine, bu gerçeklerin üstünü örtmek ve ordu başlarının çokuluslu tekellerle ve yerli holdinglerle işbirliğinden vazgeçilmekte olduğu izlenimini yaratmak amacıyla, cuntanın direktifiyle yeni bir yasa tasarısı hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne (TBMM) sunuldu. Yeni yasa tasarısına göre, ordu vakıflarının faaliyetlerine son verilecek ve fakat, bunların gördüğü işlevler, **"Savunma Donatım İşletmeleri Genel Müdürlüğü"** adı altında kurulacak yeni bir genel müdürlük tarafından yerine getirilecek. Böylece, özde hiçbir şey değişmeyecek, ama bir isim değişikliği yapmak ve ordu vakıfları ortadan kaldırılmak suretiyle, cunta ve ordu başlarının bu ilişkilerden vazgeçtiği izlenimi yaratılacak.

Nitekim Özal hükümeti tarafından hazırlanarak TBMM'ne sunulan ordu vakıflarıyla ilgili yasa tasarısında, Milli Savunma Bakanı Yavuztürk **"Türk ordusunun töhmet altında bırakılmamaması gerektiğini"** gerekçe olarak gösterdi ve aynen, **"Türk Silahlı Kuvvetleri'nin muazzaf ve emekli subaylarının yerli ve yabancı şirketlerle ticari ilişkilere girmek gibi güncel, fakat töhmet altına sokucu faaliyetlerde bulunmalarından doğan mahzurların önlenmesi gerekmektedir"** diyerek, hem cunta şeflerinin yerli ve çokuluslu tekellerle işbirliği içinde olduklarını kabul etmek zorunda kaldı ve hem de, bakan bu açıklaması ile cuntanın tedirginliğini ve biçimsel bir yöntemle olayın üstünü örtme telaşı içinde olduklarını dile getirmiş oldu.

Cunta şeflerinin ve ordu üst yönetiminin, 12 Eylül askersel devirmesinden ve özellikle de, F-16 anlaşmasının imzalanmasından sonra, OYAK ve ordu vakıfları aracılığıyla, yerli yabancı tekellerle birlikte çok sayıda yeni şirketler kurdukları ve ordu vakıfları eliyle de, süngü zoruyla halktan toplanan **"bağış"**larla yüz milyarlarca lirayı ele geçirdikleri belirlendi. F-16 anlaşmasının imzalanmasından sonra, yerli ve yabancı tekellerle OYAK ve ordu vakıfları ortaklığında ve silah endüstrisi, elektronik, tekstil sanayi, tarıma dayalı endüstri, madencilik ve kimya sanayii işkollarında faaliyet gösteren 13 büyük şirket kuruldu ve böylece, ordu başlarının OYAK ve ordu vakıfları eliyle sahibi ya da ortak oldukları şirket sayısı 37'ye yükseldi.

Bu yeni kurulan şirketlerde, cunta şefleri ve ordu üst yönetimiyle ortak olan yabancı ve yerli kuruluşlar arasında, ITT, Northern Elektrik, General Dynamics, General Elektrik ve Phelps Dodge gibi çokuluslu tekeller ile Koç Holding, Gama Holding, Kutlutaş Holding, Yaşar Holding ve benzeri yerli holdingler ve DİTAŞ, PTT, MKE, Etibank gibi kamu kuruluşları yeralıyor.

Öte yandan, 12 Eylül askersel devirmesinden sonra, **"savunmamızı güçlendireceğiz"** sloganı ile ve ordu vakıfları aracılığıyla halktan zorla alınan **"bağış"**larla toplanan yüzmilyarlarca lira ile, ordu başlarının faizcilik yaptıkları, devlet tahvili ve hisse senedi satın aldıkları belirlendi. Örneğin bugün yalnızca Hava Kuvvetleri Vakfı'nın, yüksek faiz geliri elde etmek için bankalarda vadeli mevduat hesaplarında bulunan para miktarı, 41 milyar 322 milyon liradır. Ayrıca, Türk Hava Vakfı'nın bu yıl içinde, yine yüksek faiz elde etmek amacıyla satınaldığı tahvillerin tutarı, 9 milyar 700 milyon liradır.

OYAK ve Ordu vakıflarına ait işletmeler

1) Türk Otomotiv Endüstrisi A.Ş. 2) Motorlu Araçlar Tic. A.Ş. 3) OYAK Reno A.Ş. 4) Motorlu Araçlar A.Ş. 5) Ağır Döküm Sanayii A.Ş. 6) Goodyear Las. A.Ş. 7) Çukurova Çimento A.Ş. 8) Mardin Çimento Fabrikası 9) Bolu Çimento A.Ş. 10) Ünye Çimento A.Ş. 11) Otomarsan 12) Koytaş 13) Sidaş 14) Oyak-Kutlutaş A.Ş. 15) Oyak-Kutlutaş İnş. A.Ş. 16) Oyak-Kutlutaş Paz. A.Ş. 17) Oyak-Kutlutaş Prefab. A.Ş. 18) İşbir 19) Aspilsan 20) Mustaş 21) Netaş 22) Havelsan 23) Hava Uzay Sanayii 24) OYAK İnşaat A.Ş. 25) TUSAŞ 26) Aselsan 27) DİTAŞ 28) Turgutlu Konservecilik 29) Eti Pazarlama ve Sanayi A.Ş. 30) Hektaş 31) Pektim-Petro Kimya A.Ş. 32) Petlas 33) Testaş elektronik A.Ş. 34) Oyak Yatırım Holding 35) Oyak Sigorta A.Ş. 36) Omsan Nakliyat A.Ş. 37) Tam Gıda Sanayi A.Ş.

OYAK ve ordu vakıflarının ortak olduğu çokuluslu tekeller-yerli holdingler ve kamu kuruluşlarından bazıları

1) General Dynamics 2) General Elektrik 3) ITT 4) Phelps Dodge 5) Northern Elektrik 6) Renault 7) Goodyear 8) Mobil 9) International Harvester 10) Shell 11) General Motors 12) Koç Holding 13) Kutlutaş Holding 14) Sabancı Holding 15) Yaşar Holding 16) Gama Holding 17) Çukurova Holding 18) Has Holding 19) Türkiye Sinai Kalkınma Bankası 20) İş Bankası 21) Vakıflar Bankası 22) Ziraat Bankası 23) Çimento Sanayi A.Ş. 24) DİTAŞ 25) MKE 26) Elektronik Sanayi A.Ş. 27) Pektim 28) Etibank 29) PTT 30) Türkiye Petrolleri A.Ş.

Geçtiğimiz yıla oranla ekonominin bütün sektörleri yavaşladı

Ekonomik hedeflerin "hayal" ve "yalan" olduğu kesinlik kazandı

● İçinde bulunduğumuz yılın yedi aylık rakamlarına göre, yıllık enflasyon

lere merdiven dayadı ve hükümetin, bu yılki enflasyon hedefinin de hayal ürünü olduğu kesinlik ka-

16,8'e ve 1984 yılında da, yüzde 13'e geriledi. Bu oranın, bu yıl dahada gerileyerek, yüzde 10 do-

dünya gericiliğinin merkeziyle, silah tekelleriyle, Pentagon la, dünya gericiliğinin ve savaş kışkırtıcılığının odak noktası olan ABD'nin **"Askersel Sanayi Kompleksi"** ile ortaklık ilişkilerine girişmiş bulunmaktadır.

BUGÜN, OYAK ve ordu vakıfları eliyle, ordu üst yönetiminin işbirlikçilik yaptığı yabancı sermaye kuruluşlarının arasında, emperyalist dünyanın en önde gelen çokuluslu tekellerini ve en büyük savaş tekelleri yeralmaktadır. Örneğin, Shell, Renault, Goodyear, General Dynamics, General Elektrik, ITT, Phelps Dodge, Northern Elektrik, Mobil ve International Hevester, ordu başlarının ortaklık ve işbirlikçilik içinde oldukları çokuluslu ve silah tekellerinden bazılarıdır.

30 Ağustos Türkiye halkı için ulusal bağımsızlığın simgesidir ve şimdi, 30 Ağustos 1920'den bu yana, tam 65 yıl geçmiştir. Ve 65 yıldır, 30 Ağustos, ulusal bağımsızlığın yıldönümü olarak, silahlı kuvvetlerin **"öncülüğü"**nde büyük ve gösterişli törenlerle **"kutlanmakta"**dır.

TÜRKİYE halkının ulusal bağımsızlığını kazanmasının 65. yılında, ister istemez, insanın aklına şu noktalar takılıyor: Türkiye'de silahlı kuvvetleri elinde tutan ordu başları, ulusal ekonominin köprü başlarına tırmanmışlar, tekelci sermayenin en dişli unsurlarından birisi konumuna yükselmişler ve dahası, büyük çıkar ilişkileri ve işbirlikçilik çerçevesinde, emperyalist dünyanın en gerici merkezlerine bağlanmışlardır.

BU niteliklere sahip olan ordu üst yönetiminin elindeki silahlı kuvvetlerin, ulusallığından ne kadar söz edilebilir? Böylesi bir çetenin elinde, Türk Silahlı Kuvvetleri, herşeyden önce, hem Türkiye'de ve hem de, bölgede, Türkiye halkının değil; emperyalizmin ve özellikle de, ABD emperyalizminin çıkarlarını koruyan en önemli araçlardan birisi haline getirilmemiş midir? Ve böylesi bir çetenin elinde kaldığı ve ordu üst yönetiminin, işbirlikçi ve tekelci konumları ortadan kaldırılmadığı sürece, Türkiye'de demokrasinin karşısındaki en büyük tehlikelerden birisinin, sürekli olarak ordu olacağı belli değil midir?

yılın yedi aylık rakamlarına göre, yıllık enflasyon hızı yüzde 48 ile yüzde 52 arasında değişiyor. Geçtiğimiz yıl, yüzde 39 olan enflasyon oranını, hükümet bu yıl yüzde 25'e çekeceğini söylemişti.

● Dışsatım geriledi, dış ticaret açığı büyüdü ve Özal hükümeti'nin, bu alandaki hedeflerinin de hayal olduğu açıklık kazandı.

Özal hükümeti'nin, 1985 yılı için öngördüğü bütün ekonomik hedeflerin **"hayal"** ürünü olduğu ve bu hedeflerin tümünün **"yalan"**a dayandırıldığı, resmi istatistiklerle kesinlik kazandı. Devlet İstatistik Enstitüsü'nün (DİE) yaptığı hesaplamalara göre, hem 1985 yılında öngörülen bütün ekonomik hedeflerin gerisinde kalındı ve hem de, içinde bulunduğumuz yılın ilk yarısında, geçtiğimiz yıla oranla ekonomik bunalımın bütün göstergeleri daha da kötüleşti.

Örneğin, ulusal gelir artış hızında gözlenen önemli gerilemenin yanısıra, enflasyon oranı yüzde 50' tin, bu yılki enflasyon hedefinin de hayal ürünü olduğu kesinlik kazandı. Nitekim, içinde bulunduğumuz yılın ilk yedi aylık verilerine göre, değişik indeksler, yıllık enflasyon oranının yüzde 48 ile yüzde 52 arasında değiştiğini gösteriyor. Bilindiği gibi, Özal Hükümeti, geçtiğimiz yıl yüzde 39 olan enflasyon oranını 1985 yılında yüzde 25'e çekeceğini öne sürmüştü.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı'nın verilerine göre, içinde bulunduğumuz yılın ilk altı ayını oluşturan Ocak-Haziran döneminde, 1985 yılı bütçe açığı 507 milyar lira olarak gerçekleşti ve böylece, Özal hükümeti'nin 1985 yılının bütünü için öngördüğü 500 milyar liralık bütçe açığı hedefi, ilk altı ayda aşılmış oldu. Ayrıca, hükümetin 1985 yılı için öngördüğü 500 milyar liralık iç borçlanma hedefi, yılın ilk yedi ayında katlandı ve Ocak-Haziran döneminde, 1 trilyon 238 milyar lira tutarında iç borçlanmaya gidildi.

Bütçe açıklarının büyümesine ve büyük miktarlarda iç borçlanmaya gidilmesine, devletin vergi gelirlerinin sürekli biçimde gerilemesi neden oldu. Bilindiği gibi, 1980 öncesi yıllarda vergi gelirlerinin ulusal gelir içindeki payı yüzde 20 dolaylarında iken, bu oran 1982' de yüzde 18,2'ye; 1983'de yüzde 13'e geriledi. Bu oranın, bu yıl dahada gerileyerek, yüzde 10 dolaylarına kadar düşmesi bekleniyor. Nitekim, vergi gelirlerinin devlet harcamalarını karşılama oranı, geçtiğimiz yıl yüzde 81 iken, bu sayı Ocak-Haziran 1985 döneminde yüzde 59'a geriledi.

Öte yandan, yine bilindiği gibi, Özal hükümeti, dışsatım miktarında yüzde 17'lik bir artış öngörmüş ve geçtiğimiz yıla oranla, Türkiye'nin dış ticaret açığının küçültüleceği belirtilmişti. DİE'nin verilerine göre, bir önceki yılın eş dönemine oranla, 1985'in Ocak-Nisan döneminde, dışsatım miktarı yüzde 6 oranında geriledi ve Türkiye'nin dış ticaret açığı, yüzde 61 oranında artarak, 638 milyon dolardan 1 milyar 26 milyon dolara tırmandı.

Ayrıca, Özal hükümeti, 1985 yılında bir ABD dolarının 475 lira olacağını belirtmiş ve bütün bütçe-program hedeflerini, doların 475 lira olacağı varsayımına dayandırmıştı. Oysa, bir ABD dolarının fiyatı, Ağustos ayı sonunda 550 lira sınırına dayandı. Kaldı ki, IMF, Türk parasının değer kaybını yeterli bulmuyor ve önümüzdeki haftalarda, yeni bir devalüasyon yapılarak, Türk parasının değerinin daha da düşürülmesini istiyor.

1984	1985	1984	1985	1984	1985	1984	1985

DİE ulusal gelir hesaplarını yayınladı

Türkiye ekonomisi yerinde sayıyor

1985 yılında, kişi başına düşen gelir açısından, Türkiye ekonomisinde ancak yüzde yarımlık bir büyüme gerçekleşecek. Özal hükümeti, 1985 yılında kişi başına gelir açısından ekonomide yüzde 3,5'lik artış hızı olacağını söylemişti.

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün (DİE), yılın ilk altı ayına dayanarak yaptığı 1985 yılı ulusal gelirine ilişkin hesaplamalar, hem büyüme hızı açısından Türkiye ekonomisinde en kötü yıllardan birinin yaşanmakta olduğunu ortaya koydu ve hem de, Özal Hükümeti'nin hedeflediği ulusal gelir artış hızının hayal ürünü olduğuna açıklık kazandırdı. DİE'nin geçtiğimiz günlerde yaptığı açıklamaya göre, 1984 yılında 1,013 dolar olan kişi başına düşen ulusal gelir, 1985 yılında 1,065 dolar olarak gerçekleşecek ve böylece, kişi başına düşen gelir açısından Türkiye ekonomisi yüzde yarım **"büyümüş"** olacak. Bilindiği gibi, Özal hükümeti, 1985 yılında kişi başına düşen ulusal gelirin yüzde 3,5 oranında artırılacağını belirtmiş ve bu hedef, plan, 1985 yılı bütçe ve programında yeralmıştı.

DİE'nin yaptığı açıklamaya göre, 1985 yılında Türkiye'nin toplam ulusal geliri yüzde 3,9 oranında artacak ve böylece, hem toplam ulusal gelir artış hızı açısından son beş yılın en kötü ikinci yılı yaşanmış ve hem de, Özal hükümeti' nin hedefinin çok gerisinde kalınmış olunacak. Bilindiği gibi, Türkiye'nin toplam ulusal geliri 1981'de yüzde 4,1; 1982'de yüzde 4,6; 1983'de yüzde 3,2 ve geçtiğimiz yıl da, yüzde 5,9 oranında artış göstermişti. Yine bilindiği gibi, Özal hükümeti, Türkiye'nin toplam ulusal gelirinin 1985 yılında yüzde 5,5 oranında artırılacağını belirtmiş ve bu hedef, plan, 1985 yılı bütçe ve programında yeralmıştı.

DİE'nin geçtiğimiz günlerde açıklanan ulusal gelir hesapları, Türkiye ekonomisindeki bunalımın 1985 yılında daha da derinleştiğini ve ekonominin bütün sektörlerinde, bir önceki yıla oranla gelir ve üretim artış hızlarının büyük oranlarda gerilediğini gösteriyor. DİE'nin ulusal gelir hesaplarına göre, 1984 yılında yüzde 8,8 olan sanayi sektörünün büyüme hızı, 1985'de yüzde 3,9'a ve tarım kesiminin büyüme hızı da, yüzde 3,7'den yüzde 2,6'ya geriledi.

1985 yılına ilişkin ulusal gelir hesaplamaları, sanayi ve tarım kesimlerinde gözlenen gerilemeye paralel olarak, bir önceki yıla oranla hizmet sektörlerinin büyüme hızlarında da, önemli düşüşlerin olduğunu ortaya çıkardı. Nitekim, DİE'nin ulusal gelir hesaplarına göre, 1984 yılında yüzde 7,8 olan ticaret sektörünün büyüme hızı, 1985 yılında yüzde 4,8'e ve ulaştırma-haberleşme sektörlerinin büyüme hızı da, yüzde 6,8'den yüzde 4,6'ya geriledi.

Öte yandan, DİE 1985 yılı ulusal gelir hesaplarını, enflasyon oranının yüzde 43,7 ve bir doların da, 521 lira olacağı varsayımına dayandırdı. DİE'nin her iki varsayımını da gerçekçi bulmayan uzmanlar, doların bugünden 550 lira sınırına dayandığına ve Özal hükümeti'nin, son aylarda büyük miktarlarda karşılıksız para basmaya başladığına dikkati çekerek, 1985 yılında ulusal gelir artış hızının eksi vereceğini belirttiler.

KISA...KISA...KISA...KISA...KISA...KISA...KISA...KISA...KISA...KISA...KISA...KISA...KISA...KISA...KIS

Dışsatımda bir sahtekârlık yolu daha

İstanbul'da faaliyet gösteren Cer Metal ve EM Eksport firmalarının, Türkiye'de kullanılmak koşuluyla İtalya ve Bulgaristan'dan satınaldıkları ve hiçbir gümrük vergisi ödemeden Türkiye'ye soktukları demir kütükleri, bir süre beklettikten ve üzerlerine **"Türk Malı"** damgası vurduktan sonra, bunları İran'a sattıkları ortaya çıktı. Bir ihbar üzerine, Gürbulak sınır kapısından bu iki firmaya ait İran'a demir kütük taşıyan 300 TIR'da yapılan aramada olay ortaya çıktı. Cer Metal-EM Eksport firmalarının, İran'a sattıkları 1800 TIR ithal malı demirden 200 milyar lira haksız kazanç sağladıkları belirlendi. Teşvik primi, vergi iadesi gibi vurgunların yanısıra böylesi vurgunlar da su yüzüne çıkıyor.

Hayali dışsatım

Ozal hükümeti'nin **"önlem aldık, bundan böyle kimse hayali dışsatıma cesaret edemeyecek"** biçimindeki açıklamalarına rağmen, **"hayali dışsatım"**ın 1985 yılında da sürdürüldüğü belirlendi. Anka Ajansı'nın haberine göre, dışsatımın 129 milyon dolarlık bölümünün **"hayali dışsatım"** olduğu ortaya çıktı.

KİT'lerin satış hazırlıkları ABD'liler tarafından yapılıyor

Önümüzdeki aylarda özel ve yabancı sermayeli kuruluşlara satışına başlanacak olan Kamu İktisadi Kuruluşları'nın (KİT), satış hazırlıklarını yapma işi Morgan Guaranty Trust adlı ABD tekeline verildi. Devlet Planlama Teşkilatı tarafından yapılan açıklamaya göre, Morgan Guaranty Trust KİT'lerin satış planını, bunların kimlere ve nasıl satılacağına ilişkin çalışmalarını üç ay içinde tamamlayacak ve bu kuruluşlar, 1986 yılı başlarında satışa çıkartılacak. **"Herşey satılık"** anlayışıyla yönetilen ülke ekonomisine yeni bir darbe indirecek olan bu işlemle cumhuriyet döneminde kurulan KİT'ler de özel sektöre devredilecek.

İç borçlanma kaynakları kurudu

Özal hükümeti iç borç bulmakta güçlük çekmeye başladı ve son olarak, satışa çıkartılan devlet tahvilleri beklenen ilgiyi görmedi. Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, deneme mahiyetinde satışa çıkartılan iki yıl vadeli 5 milyar liralık tahvilin ancak 2 milyar liralık bölümüne talep gelince hükümet bu tahvilleri geri çekerek satışından vazgeçti. Ayrıca, son olarak, piyasaya sürülen 50 milyar liralık bir yıl vadeli devlet tahvillerinin, ancak 33 milyar liralık bölümü satılabildi.

Emekli ABD Amirali Washington'u suçladı

"This is the President of the United States speaking!"

ABD devlet başkanı konuşuyor

Savaş çılgını Reagan yalan söylemeye devam ediyor

● **ABD bugüne kadar SSCB'den 200 atom denemesi daha fazla yaptı**

Sovyetler Birliği'nin 6 Ağustos'tan itibaren atom denemelerini durdurması ve ABD'nin de aynı yolu izlemesi halinde moratoryumun Ocak 1986'dan sonra da devam edeceğini açıklaması üzerine dünya kamuoyundan yükselen olumlu yankılar sürüyor. Bu arada 20 Ağustos günü de bir grup Sovyet parlamenteri, dünya parlamenterlerine yaptıkları çağrıda Sovyet önerisinin dikkate alınmasını, nükleer depoların artırılmasına karşı tüm dünyada daha aktif mücadele edilmesini istediler.

Batı Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde ve Federal Almanya'da barış güçleri, sendikalar, komünist ve sosyal demokrat partiler, Yeşiller bu konuda ABD'nin de Sovyetler Birliği'ni izlemesini isterken, ABD'de de aralarında Kongre üye-

ABD'yi geride bıraktığını söylüyor. Bu da doğru değil. ABD Enerji Dairesi dökümanlarına göre 1985'de ABD dokuz, Sovyetler Birliği dört deneme yaptı. Böylece, şu ana kadar ABD yaklaşık 765 deneme ile Sovyetler Birliği'nin toplam 564 denemesini aşmış durumda."

Bu açıklamalardan sonra **Carroll "Reagan yönetimi niçin atom denemelerini durdurmuyor?"** sorusuna da şöyle yanıt veriyor: **"Reagan yönetimi nükleer gücünü artırmak amacındadır. Nükleer denemeler yapılmazsa atom silahları geliştirilemeyeceğine göre bu denemeler sürecektir."**

Eski amiral yorumunu şöyle bitiriyor: **"Sovyetler Birliği'nin bu kararı silahsızlanma görüşmelerinin** 'Görüş-deneme yap-geliştir' **şek-**

Şili demokrasi güçleri "Pinochet aklımızla, birliğimizle ve zor kullanarak gidecek ve mutlaka gidecek!" diyorlar

Halkın birliği diktatörlüğü devirecek

Şili'de 11 Eylül 1973'den bu yana iktidarda olan **Pinochet** 1990'a kadarda erkte kalacağını ilan etti. Diktatör böyle derken, 1980'de baskıyla kabul ettirdiği yeni Anayasa'ya koydurduğu maddelere dayanıyor. Oysa **Pinochet**'in hiç de rahat olmadığı ortada. Şili'de bugün baskıların olağanüstü artması, 1984 Kasım'ında ülkede olağanüstü hal ilan edilmesi diktatörün yalnızlığına, toplumsal ve politik tabanının daralmasına, yalıtlanmasına işaret ediyor. Manevra alanı gittikçe daralan **Pinochet**, sık sık bakanlar kurulunda, polis teşkilatında değişiklikler yapmak durumunda kalıyor.

Özellikle son üç yıl içinde yığınların güçlenen direnişi karşısında **Pinochet** terörle, baskıyla ve en başta da ABD'ye ve ülkeyi hâlâ kontrol altında tutabilen Şili silahlı kuvvetlerine dayanarak ayakta duruyor.

Ağır ekonomik bunalım

Şili, 1981'in ortalarında başlamış olan derin ekonomik krizden bir türlü çıkamıyor. Son elli yılın en ağır ekonomik ve toplumsal bunalımı olarak değerlendirilen koşullarda Şili'de bugün her üç kişiden biri işsiz ve nüfusun yüzde kırkının düzenli bir geliri yok.

Diktatörlüğün, ABD'li iktisatçı **Friedman**'ın reçetelerine dayanarak uyguladığı ithal malı ekonomik modelin fiyatı Şili ulusal ekonomisi ve geniş emekçi yığınlar için çok ağır oldu.

Bu politika sonucunda bugün Şili'nin dış borçları 20 milyar doları buldu. Faşist darbeden bu yana 16 milyar dolar artmış olan borçlar yürürlükteki uluslararası faiz oranlarına göre her yıl 2 milyon 200 bin dolar civarında artıyor. Bu miktar da Şili'nin ihracatının yüzde 60'ı demek...

12 yıldır Şili'de sömürüyü büsbütün arttıran ve ülke ekonomisini tümüyle kendilerine bağımlı kılan emperyalist çevreler için bu borçların ödenmesi büyük önem taşıyor. Son yıllarda Şili'de yatırım yapmaktan çekinen emperyalist çevreler, IMF, kredi veren bankalar ve **Pinochet** ile anlaşarak

güçlenen halk hareketi, diktatör ile muhalefet güçleri arasında keskinleşen çelişkiler, Washington yönetimini endişelendiriyor ve Şili'de istikrar sağlanması, kendi politik çıkarlarının korunması yönünde politik dayanak arıyorlar. Bu amaçla **Reagan**, krize çözüm bulmak için bir danışma grubu da oluşturdu. Beyaz Saray, Pentagon CIA, Maliye ve Devlet Dairesi yetkililerinden oluşturulan bu grup,

Pinochet tarafından katledilen Allende'nin son sözleri: "Yaşasın Şili milleti! Yaşasın çalışan insanlar! Son sözüm budur ve bu yolda kurban da olsam, boşuna kurban olmadığımın inancı içindeyim."

1984 yılında **"New York Times"**ın verdiği bilgilere göre **Pinochet** ile burjuva muhalefeti arasında diyalog kurmaya ve bir politik anlaşma yapılmasını sağlamaya çalıştı. Ancak bu girişim başarılı olamadı. Şimdi ise, mücadele içinde sol güçlerle eylem birliğini daha da geliştirmiş olan burjuva muhalefet **Pinochet**'in yakınlaşma çabalarını reddediyor.

Sonuçta, bir yanda finans oligarşisinin diktatöre destek olmak amacıyla güçlerini yeniden birleştiremeyişi, diğer taraftan ise halk hareketinin gittikçe güçlenmesi emperyalizmin yeni somut öneriler geliştirmesini, yeni uzlaştırıcı formüller bulmasını güçleştiriyor.

ne zaman gidecek?" sorusunu kesin bir tarih vererek yanıtlamıyorlar. Ama, **"aklımızla, birliğimizle ve zor kullanılarak gidecek, ve mutlaka gidecek!"** diyorlar. Bütün güçlerini de bu günü daha da yakınlaştırmak için seferber etmiş durumdalar...

Şili'de diktatörlüğün Arjantin'de, Brezilya'da, ve Uruguay'da olduğu gibi bir dönüşüm göstermesi olası görünmüyor. Bilindiği gibi geçtiğimiz yıllarda bu ülkelerdeki diktatörlükler halkın baskısı sonucunda muhalefet güçleri ile belli anlaşmalar yapmak, seçimlerin yapılmasını ve seçimler sonucu ortaya çıkan durumu, halkın demokratik dönüşüm yönündeki bazı taleplerini kabul etmek zorunda kaldılar. Bu ülkelerde politik yapı bu yolda şekil değiştirdi. Oysa Şili'de rejimin yumuşaması, değişmesi değil, halkın mücadelesi ile aşılması ufukta görünüyor.

Şu anda Şili'de **Pinochet**'e muhalefet eden güçler, ana doğrultuda uyum içinde olmakla birlikte, özellikle mücadele biçimleri ve birlik anlayışlarına bağlı olarak üç ayrı blok içinde toplanmış bulunuyorlar.

nochet devrildikten sonra ülke yönetimine Komünist'lerin katılmasının engellenmesini istiyorlar. Bundan ötürü **"Demokratik İttifak"** uzun süre Komünist'ler ve devrimci demokrat **MIR** ile eylembirliğine girmekten kaçınmıştır.

Faşist darbeden sonra bölünmüş olan **"Sosyalist Parti"**nin Komünistler ve MIR'in birlik dışında kalmasını istemeyen, ancak ne koşulda olursa olsun silahlı savaş yöntemlerini reddeden kesimi de **"Sosyalist Blok"**u oluşturmaktadır.

Diktatörlüğe vurucu darbeyi indirecek olan halk ayaklanması sürecinde yığınları her türlü eylem biçimini kullanarak harekete geçiren **"Demokratik Halk Hareketi"** (MDP)'yi ise Şili Komünist Partisi, devrimci demokrat MIR, ve Sosyalist Parti'den devrimci çizgiyi benimseyen kesim oluşturmaktadır. MDP, diktatörlüğe karşı devlet organlarına karşı pasif direnmeden sokak gösterilerine, yığınsal grevlerden silahlı savaşım yöntemlerine, sabotajlara dek çeşitli yötemlerin kullanılmasını desteklemektedir.

MDP'nin örgütlenmesinde önemli rolü olan Şili Komünist Partisi'nin Genel Sekreteri **Luis Corvalan**, 1984 yılı içinde şöyle diyordu: **"Barışçıl ve barışçıl olmayan yöntemlerin birbiriyle çelişmediğini, tersine mücadele süreci içinde birbirini desteklediğini yaşam gösteriyor. Mücadelenin temel biçimleri somut koşullara ve halkın istemine bağlıdır. Rejimin baskı organlarının sinsi planları ve işledikleri cinayetler karşısında halkın karşı koyma hakkı sorgu altına alınamaz."** Yani Şili'de Komünistler silahlı mücadeleyi, diktatörlüğün saldırgan güçleri karşısında herşeyden önce halkın kendini savunma hakkı olarak değerlendiriyorlar. Bu nedenle de 1983 yılında silahlı halk milisleri biçiminde ortaya çıkan FPMR (Manuel Rodriguez Yurtsever Cephesi)'nin eylemlerini destekliyorlar. Bu Cephe'nin milislerinin özellikle **Pinochet**'e karşı yapılan protesto gös-

Ulusal Yönetimi" (CNT)'nin temsilcilerinin biraraya gelerek yayınladıkları çağrı, diktatörlüğe karşı tüm antifaşist güçlerin birlikte mücadelesi yönünde somut bir adım oldu. Temsilciler, imzalamış oldukları, **"Şili'de Yaşam, İnsan Hakları ve Demokrasi için Yükümlülükler"** başlıkla belgede, muhalefet güçlerinin **Pinochet** diktatörlüğüne son vermek, insan hakları ve demokrasiye dönüş için aralarındaki ideolojik ayrılıkları ve çıkar farklılıklarını geri plana itmeye hazır olduklarını da belirttiler.

Şili ilerici, devrimci güçleri zafere giden yolun kararlı mücadele ve bu mücadele içinde yaratılan birlikten geçeceğini vurgulayarak, özellikle son üç yılda solun birliğinden tüm demokrasi güçleriyle birliğe doğru önemli adımlar attılar, diyaloğu geliştirdiler. Önümüzdeki dönemde **Pinochet** karşıtı güçler arasındaki diyalo-

Birliği'ni izlemesini isterken, ABD'de de aralarında Kongre üyeleri, politikacılar, bilimadamları, dini görevliler, askerler ve barış örgütleri olmak üzere toplumun çeşitli kesimlerinden kişiler ve kuruluşlar **Reagan** yönetiminin bu olumlu girişimi izlemesini, bu girişime karşı olumlu bir tavır almasını istiyorlar.

Bu kişiler arasında emekli ABD amirallerinden **Eugene J. Carroll'**un dikkat çekici bir değerlendirmesi ağustos ayı başlarında ABD'nin **"International Herald Tribune"** gazetesinde yeraldı. Şu sırada **"Savunma Enformasyon Merkezi"** adlı, askeri stratejiler ve harcamalar üzerinde araştırmalar yapan özel bir kuruluşun direktörü olan **Carroll**, değerlendirmesinde Sovyet önerisini bir propaganda gösterisi olarak nitelendiren ABD basın yayın organlarını eleştirdi, moratoryum kararının son on yılın silahsızlanma kontrolü yönünde en önemli adım olabileceğini söyledi ve **Reagan** yönetiminin böyle bir fırsatı kaçırmaması gerektiğini belirtti.

Asılsız iddialar

Carroll makalesinde moratoryum kararını desteklemeyen **Reagan** yönetiminin iddialarını da bir bir şu şekilde çürütmekte idi: **"Reagan yönetimi atom denemeleri üzerindeki moratoryum kararını 1961'de Moskova'nın bozduğunu söylüyor. Bu doğru değildir. Tam tersine, 1958'de karara bağlanmış olan moratoryumu daha 1959'da Başkan Eisenhower,** 'biz buna uymamakta serbestiz' **diyerek bozdu. Moskova ise, 1961'de denemelere tekrar başlarken herhangi bir yasal ya da ahlaksal kısıtlama altında değildi. Çünkü 1960'da da Fransa, Sovyetlerin birbiri ardından verdiği protesto notalarına karşın denemeleri yeniden başlatmıştı. Reagan yönetimi 1961'de Sovyetler Birliği'nin atom denemelerini başlattıktan sonra avantajlı bir konuma geçtiğini söylüyor. Bu da doğru değil. Çünkü, 1961'den 1962'nin ağustos ayına kadar yapılan atom denemelerinde ABD 137, Sovyetler Birliği ise 71 deneme yapmış, yani ABD Sovyetler Birliği'ni yaklaşık ikiye bir oranında geçmişti. Reagan yönetimi Sovyetler Birliği'nin moratoryum kararından hemen önce bir dizi deneme yaparak**

ları silahsızlanma görüşmelerinin 'Görüş-deneme yap-geliştir' **şeklindeki kısır döngüsünü kıracak bir adımdır. Kuşkusuz böyle bir kararla 50 bin nükleer silahla donatılmış dünyamız birdenbire güvenlikli bir hale gelmeyecektir. Ancak bu karar atom silahları alanındaki yarışı tersine çevirmek için gerekli, pratik bir öneridir. Nesnel ve adil bir biçimde tartışılmayı haketmektedir."**

list çevreler, IMF, kredi veren bankalar ve **Pinochet** ile anlaşarak ekonomiyi dış borçların ödenmesine yani kendi çıkarlarına uygun bir biçimde yönlendiriyorlar.

Emperyalizmin çözümsüzlüğü

Şili, Güney Amerika'da Nikaragua ve El Salvador'dan sonra ABD için alarm yaratan en önemli ülke. Özellikle 1983'den bu yana formüller bulmasını güçleştiriyor.

Diktatör nasıl gidecek?

Pinochet'e karşı 1978'den bu yana yapılan protesto eylemleri geçtiğimiz üç yıl içinde yalnızca nicelik olarak değil, nitelik açısından da gelişti, daha yığınsal, daha militanca ve daha örgütlü hale geldi. Şili'de savaşan yığınlar, **Pinochet** üç ayrı blok içinde toplanmış bulunuyorlar.

Bunlardan, **"Demokratik Ittifak"** (A.D)'nin ağırlığını burjuva-reformist Hristiyan Demokrat'lar ve gerici **"Cumhuriyet Partisi"** oluşturuyor; **"Sosyalist Parti"** nin bir kanadı da burada yer alıyor. **"Demokratik Ittifak"**ın gerici, Amerikancı kanadı **Pinochet** ile uzlaşmayı, zora başvurma eylemlerinin desteklenmemesini, **Pinochet**'nin milislerinin özellikle **Pinochet**'e karşı yapılan protesto gösterilerinde halkın güvenliğini korumak amacıyla canlarını esirgememeleri devrimci güçlerin güven ve sempatisini kazanıyor.

Birlik yönünde önemli bir adım

12 Nisan 1985'de **"Demokratik İttifak"**, MDP ve **"Şili Emekçileri** Önümüzdeki dönemde **Pinochet** karşıtı güçler arasındaki diyaloğun daha da geliştirilmesi, ortak eylemler ve örgülülüğün üst düzeylere çıkması hedefleniyor. Bu süreç içinde orduda, üst rütbeli subaylar arasındaki çelişkilerden de yararlanarak, asker ve subayların da demokrasi hareketini desteklemeleri yönünde çalışmalar yürütmek önemli görevlerden birini oluşturuyor.

Hayali toz

A. SÖYLEMEZOĞLU

Geçenlerde ABD dışişleri olay yaratacağını sandığı bir haberle dünya kamuoyuna başvurdu. Habere göre Sovyetler Birliği'nin haber alma örgütü KGB Amerikalı diplomatlara, onları daha iyi izleyebilmek amacıyla pudra serpiştiriyormuş. Dışişleri bakanlığının açıklamalarına göre bu **"casusluk pudrası"** sağlığa zararlıymış ve hatta kansere bile yolaçıyormuş. Durum öyle ciddi olunca ABD yönetimi derhal harekete geçti. Dışişleri bürosu Sovyetleri sert bir şekilde kınadı. Reagan, bu olay karşısında ABD-SSCB ilişkilerinin tehlikeye girdiğini ve Cenevre'de yapılacak Gorbaçov-Reagan zirvesinde konunun ele alınacağını açıkladı. Moskova'daki ABD Büyükelçisi de Amerikan yurttaşlarını derhal bir bilgilendirme toplantısına çağırdı. Sadece ABD hüviyeti olanların girebildiği toplantıda olayın hiçbir ayrıntısı dile getirilmeden ve hiçbir kanıt gösterilmeden Amerikan yurttaşlarından bundan böyle girip çıktıkları yerlerde dikkatli olmaları istendi. Toplantıdan çıkanların basının sorularına verdikleri yanıt ilginç. Gülerek, **"bize bir şeyler anlattılar, ama ne istediklerini anlayamadık".**

Birdenbire körüklenen kampanya batı kamuoyunda bile ilgi görmeyince bir sabun köpüğü gibi sönüverdi. Olan ABD yönetiminin saygınlığına oldu. Tüm az-çok ciddi gazetelerin tepkisi alaycı idi. Örneğin Frankfurter Rundschau gazetesi, Sovyetler uluslararası alanda prestij kazandıkça ABD'nin hep böyle yollara başvurduğunu hatırlattı. Westdeutsche Zeitung ise açıkça yaraya parmak bastı: **"Gorbaçov'un göreve başlamasından sonra izlenen odur ki, Washington Sovyetlerin çok sayıdaki politik girişimleri sonucu kuşkusuz savunma durumunda kaldı ve şimdi de gerçekten komik ve tiyatromsu bir izlenim yaratan bu olayla dikkatleri Sovyetlerin istediğinden başka bir yöne çekmek istiyor."** Washington Post ve The Times gibi Amerikan ve Ingiliz gazetelerinin yorumları da bu doğrultuda oldu.

Anlaşılan ABD yönetimi, Sovyetler Birliği'nin atom denemelerini durdurma girişiminden, Yıldızlar Savaşı projesinin geniş politik çevreler tarafından reddedilmesinden, dünya çapındaki silahsızlanma isteminin giderek daha da yükselmesinden son derece huzursuz olmuşa benzer ki, bu tür gülünç yalanlara başvurmak zorunda kalıyor. Ama bu kuyruklu yalanların tarihçesi eskilere dayanıyor. Daha önceleri de gizli mikrofonların yerleştirildiğini, elçilik binasında çıkan yangını söndürmeye gelen itfaiyecilerin KGB ajanı olduğunu ve Sovyetlerin Amerikan diplomatlarına gizli ışınlarla saldırdığını iddia etmişlerdi. Ancak en gerici basın çevrelerinin dışında kimseden itibar görmemiş, şimdi olduğu gibi önceleri de sadece Tercüman gibi gazeteler dört elle bu tür yalanlara sarılmışlardı.

EMEL, Lübnan Ulusal Demokrasi Cephesiyle işbirliğini geliştiriyor

Mezhep örgütlenmesinden ulusal kurtuluş hareketine doğru

EMEL hareketi Mayıs 1985'de Filistinlilerin Beyruttaki Sabra ve Şatila sığınma kamplarına saldırdığında Israil'in çıkarlarına hizmet eden bir terör örgütü olarak gösterilmeye çalışılmıştı. Özellikle burjuva basın ve yayın organları EMEL'i aşırı şiilerin Humeyni politikasını örnek alarak eylem yapan bir hareket gibi tanıttılar.

Oysa unutmamak gerekir ki EMEL, İsrail'in Güney Lübnan'ı işgaline karşı örgütlenen direnişte önemli görevler üstlenmiş ve bunları başarıyla yerine getirmiş bir örgüttür.

1978 yılında İmam Musa Sadr tarafından şiilerin dayanışma örgütü olarak kurulan EMEL'in yığın tabanını küçük ve orta köylüler, şehir proletaryası ve şiiliği benimsemiş müslümanlar oluşturuyor. Özellikle Lübnan gibi ülkelerde gerici çevrelerin mezhepçiliği kışkırtması sonucu din temelinde kurulu sosyal hareketlerde küçümsenmeyecek çelişkiler ortaya çıkabiliyor. EMEL hareketi içinde de İsrail'e karşı savaşta ulusal birliğin korunması ve politik mezhepçilikte şiilerin yeterince dikkate alınması belgileri etrafında iki önemli grup bir araya geldi. Bunlardan birincisi Nabih Berri yönetimindeki demokratik sol akım, diğeri ise şeriatı savunan akım. Bu grup Humeyni'nin öne sürdüğü gibi **"ne kapitalizm, ne sosyalizm, tek yol islam cumhuriyeti"** tezini savunuyor. Daha önceleri bu akım içerisinde yeralan aşırı dinci çevrelerden bir kısmı ayrılarak Hizbullah (Allah Partisi'ni) kurdu ve Iran tarafından parasal ve askersel olarak destek almaya başladı.

İsrail sürekli havadan ve denizden saldırılarıyla Lübnan'ı tehdit ediyor. Hristiyan kesiminin adına eylem yapan milisler İsrail'le işbirliğini ulusal diyaloğa tercih ediyor ve Lübnan'lı yurtseverlere karşı silahlı mücadele sürdürüyorlar.

Ne var ki, **"umut"** anlamına gelen EMEL'in tabanında işçi ve köylülerin ağırlıklı olması ve ulusal direnişin başarısı açısından birliğin kaçınılmaz olması nedeniyle bu örgüt giderek şii hareketinden ulusal kurtuluş hareketine doğru niteliksel olarak gelişmeye başladı. EMEL Lübnan Ulusal Birliği içerisinde komünistlerin, sosyalistlerin ve diğer sol güçlerin oluşturduğu Ulusal Demokratik Cephe'yle (UDC) birlikte ortak mücadeleye katıldı. Böylelikle EMEL kendi içindeki grupların farklılığına rağmen gerçekçi konumları benimsedi, 1982'deki İsrail işgaline karşı kurtuluş savaşında önemli dersler çıkardı.

Güney Lübnan'da önce komünist gerillaların başlattığı ve daha sonra sosyalistlerin ve diğer sol güçlerin katılımıyla Ulusal Direniş Cephesi öncülüğünde sürdürülen ulusal kurtuluş mücadelesine EMEL de katıldı. Konumları UDC ninkine giderek daha çok yakınlaşan EMEL günümüzde Lübnan'ın bölünmesinin engellenmesi, ülkenin İsrail işgalcilerinden topyekün temizlenmesi, mezhepçiliğin politik sistem olarak ortadan kalkması ve Filistin halkına haklı davasında yardımcı olmak hedeflerine yöneldi.

EMEL savaşçılarının bu gelişmeyle çelişkili FKÖ kamplarına saldırısına gelince olayı her iki taraf farklı değerlendiriyor. Yaser Arafat, EMEL'in FKÖ'nün elindeki silahları ele geçirmek istediğini söylerken, EMEL yöneticileri eylemin Filistin Kurtuluş mücadelesinin Lübnan'daki genel kurtuluş savaşına bağlanması amacını taşıdığını dile getirdiler.

EMEL'in Beyrut'ta kardeş kanı dökmesi kesinlikle ne Filistinlilerin ne de Lübnan halkının çıkarınaydı. Bu nedenden Orta Doğu komünist ve işçi partileri yaptıkları ortak açıklamalarla bu eylemi kınamışlardı. Sorunların kaba kuvvetle değil, görüşmelerle çözümlenmesi isteniyordu. Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yaser Arafat'ın EMEL'in bu eylemlerini **"Israil'le yapılmış gizli bir anlaşmaya"** dayandığını söylemesi EMEL ve FKÖ arasındaki çelişkilerin derinliğini gösteriyor.

12. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'ne katılan gençlerin sanatçıların izlenimlerini yayınlıyoruz

Gençlik Festivali'nin coşkusu sürüyor

Geçen sayımızda başladığımız "Moskova Festivali izlenimleri"ni yayınlamaya devam ederken, bunun yanısıra İlerici Gençler Derneği Genel Başkanı A. Muhtar Sökücü ile Türkiye Postası muhabirinin yaptığı bir söyleşiyi yayınlıyoruz.

Moskova Metrosu yerin metrelerce altında uzanan bir saray sanki

O da imza topluyordu...

Mehmet KOCADEMİR

Üç arkadaş yoğun festival programından fırsat bulup görmek için metroyla Kızıl Meydan'a gittik. Oraya vardığımızda ortalık ana baba günüydü. Binlerce genç delegasyon kartı olanları sarmış imza topluyordu. Birisine imza vermeye kalktın mı etrafını çevirip imza isteyenlerden kurtulamıyorsun.

Tam o sırada yanımızda oturan, 55-60 yaşlarında, dinamik görünümlü bir bay bize nereli olduğumuzu sordu. Kendisi Azeriymiş. Kendimizi takdim ettik. Ve göğsünde üç madalya olan bu kişiye kim olduğunu sorduk.

Büyük Anayurtsavaşı'nda Leningrad savunmasına katılmış. Elinde, kolunda olan kurşun izlerini ve kesik parmağını bizlere gösterip anlattı. Sonunda karşılıklı olarak savaşın yıkıcılığı ve kötülüğü konusunda ortak fikrimizi belirttikten sonra bir hatıra fotoğrafı çektirdik. Çıkarttığı cep defterine imzamızı aldı. O yaşta gençliğin heyecanını o da yaşıyor, o da imza topluyordu...

Yeraltı cenneti

Mahmut SABAH

Eski Ankara Belediye Başkanlarından Vedat Dalokay'a gazeteciler, Moskova ile Ankara arasında ne gibi bir ayırım olduğunu sormuşlar, o da **"Binlerce yıl sonra arkeologlar Ankara'nın yerinde kazı araştırmaları yaparlarsa kentin çevresinde kölelerin, iç kısımlarda da beylerin yaşadığını kolayca anlarlar. Moskova'da kazı ya-**

sunuyorlar. Hangisine gideceğimizi şaşırıyoruz. İnsan 40 parça olmak, her parçasını bir yere yollamak istiyor Moskova'da. Bütün öneriler birbirinden ilginç. Biz alışmışız kurufasulye-pilava, böyle zengin bir sofra sunulunca da dilimiz bağlanıyor.

Metrodayız, ilk gün büyüleniyoruz. Bulunduğumuz yerden döner merdivenlerle tam iki dakika aşağı-

lıyorum" diyorum kendi kendime, **metronun büyüsüne kapıldığımdan olacak** diye düşünüyorum. Sorsam güleceklerinden korkuyorum, susuyorum sormuyorum bir şey. Ama sanki ben içimden sormuşum da bize açıklama yapan yetkili kadın anlamış gibi, başlıyor havanın metroda neden bu kadar temiz olduğunu, bir orman havası estiğini anlatmaya. Bizim burunla-

Çocuklar ve barış

Yaşar MİRAÇ

Moskova'da festival süresince yaşayıp gördüğüm birçok güzel olayın içinde beni en çok etkileyen, düşündüren çocuklarla ilgili izlenimlerim oldu. Gençlerin festivali olmasına karşın festival boyunca çocukların da en az gençler kadar gözetildiği ve sahiplenildiği bir programlar dizisi içinde bulduk kendimizi.

Eski cumhurbaşkanı sayın Fahri Korutürk'ün Sovyetler Birliği ile ilgili ilginç bir konuşması vardır. Bir yurt gezisi sırasında, Hopa'da 1980 öncesi yaptığı bu konuşmada Korutürk, şimdi anımsayabildiğim kadarıyla Türkiye ve Sovyetler Birliği'nin iyi komşuluk ve dostluk ilişkilerine değinip **"Ben Sovyet halkını iyi tanırım, Moskova'da bulunduğum büyükelçilik görevim sırasında Sovyet halkıyla ilgili olumlu gözlenimlerim oldu. Sovyet halkı çiçeksever bir halktır."** demişti. Türkiye devlet adamları içerisinde bu tür konuşma yapabilenler pek ender olduğundan sayın Korutürk'ün bu sözlerini Sovyetler Birliği ile ilgili bir konu konuşulduğunda hep anımsamışımdır.

Moskova'da festival boyunca, çocukların cıvıl cıvıl, sevinç içinde, kuşlar, kelebekler örneği sun-

ka ülkelerle karşılaştırma yapabiliyor.

Çocuklara büyük özen göstermek, sevgi sunmak, olanakları onlar için seferber edebilmek, onların yarının mutluluğuna hazırlamak. Tüm bunların kararlı ve etkili bir devlet politikası olarak, halk özelliği olarak uygulanması...İnsan böyle bir ülkenin halkının barışseverliğini daha da somut kavrıyor.

Dünya barışını ancak çocuklar için böylesine duyarlı bir toplum gönülden ve kararlı bir tutkuyla savunabilir.

Moskova'da festival boyunca çocukların sevinç çığlıklarıyla, gülücükleriyle, büyülü gösterileriyle süslü bir masal mutluluğu yaşadık. Sovyetler Birliği ve Moskova halkına ne denli teşekkür etsek az... Darısı yurdumuzun çocuklarına, tüm dünya çocuklarına...

Türkiye Postası Gençlik Yarışması

Sinema dalında katılma koşulları

1- Film dalında yarışma, diğer dallarda olduğu gibi 15-19 ve 20-25 olmak üzere iki yaş grubunda yapılacaktır.

2- Her yarışmacı en fazla 2 filmle yarışmaya katılabilir.

3- Film dalı kendi içinde iki bölümde ele alınacaktır. Filmler renkli- siyah beyaz, sesli- sessiz olabilir.
a) Belgesel film: Bu filmler bir gezi sırasında bir bölgeyi, bir şehri, bir mahalleyi v.s. görüntüleyebilir.
b) Konulu film: Yaşamın bir kesitini, her hangi bir olayı veya seçeceğiniz bir senaryoyu konu alabilir.

4- Yarışmacılar 8 veya 16 milimlik normal veya video bandı kullanabilirler.

5- Filmin süresi en az 5 en çok 30 dakika ile sınırlıdır. Yarışmaya katılacak eserlerin daha önce hiç bir yerde kullanılmamış olması gerekmektedir.

6- Yarışmaya gönderilecek filmler geri istendiği taktirde, geri isteme masrafı yarışmacıya aittir. Yarışmaya katılacak yapıtların 1986 yılı için gösterilme hakkı gazetemize aittir.

Türkiye Postası Gençlik Yarışması 31 Aralık tarihine kadar uzatıldı

Gazetemizin Uluslararası Gençlik Yılı dolayısıyla düzenlediği "Gençlik Yarışması"nın son başvuru süresi, yarışmaya katılmak isteyen gençlerin, hazırlıklarını tamamlama da, sürenin darlığından şikayetleri gözönüne alınarak, 31 Aralık 1985 gününe kadar uzatılmıştır.

Tüm yapıtların en geç 31 Aralık 1985 tarihinde postaya verilmesi gerekmektedir. Bu tarih kesin olup, bu süre içinde gönderilmeyen eserler yarışma dışı kalacaktır.

Gönderme adresi: Türkiye Postası Gençlik Yarışması Servisi, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1, BRD.

Katkımız ve kazanımlar

● Sayın Sökücü, genel olarak festival hareketi ve özel olarak da sizin de katıldığınız 12. Festival hakkındaki görüşlerinizi, oradaki çalışmalarınızdan da söz ederek açıklar mısınız?

-Uluslararası festival hareketi gençlik ve öğrenci hareketinin en

kezlere katılanlara ve Daimi Komisyon üyesi örgütlere dağıtıldı. Bunların dışında ise, yine bu politik merkezlerin programı içinde 23 konuşma yapma olanağı bulduk. Bu konuşmalarda arkadaşlarımız, yıldızlar savaşı, nükleer silahlardan arındırılmış bölgeler, Helsinki Nihai Senedi ve günü-

larda da beylerin yaşadığını kolayca anlarlar. Moskova'da kazı yapanlar ise, burada herkesin eşit yaşadığını anlar. Çünkü Ankara gecekondularla çevrili bir kent Moskova ise tam tersi." demiş. Haklı Vedat Dalokay, havaalanından Moskova'ya giderken hep bu sözleri düşündüm. Yol boyu yeni binalar, parklar, geniş yollar. Merkeze yaklaştıkça binalar eskimeye başladı. Muhteşem kiliseler, eski usul yapılar çıktı ortaya, yeni ile kuşatılmış eski binalar.

Festivalin başlamasına daha iki günümüz var. İki gün boyunca hep gezeceğiz. Tercümanlar öneriler

ruz. Bulunduğumuz yerden döner merdivenlerle tam iki dakika aşağıya iniyoruz. Maden ocaklarına varacağımızı sanıyorum. Yanılmışım. Bir sarayın salonuna iniyoruz. Duvarlarda tablolar tavanlarda resimler, yanımızdan yeraltı trenleri uçar gibi gitmekte kendimi Tolstoy'un anlattığı saraylardan birinin salonunda sanacağım. Her 1,5 dakikada bir yeraltı treni geçiyor önümüzden. Yerler tertemiz. Halkımızın dediği gibi, bal dök yala. İçerde hava bir başka güzel nedense. Püfür püfür bir ufak yel vuruyor yüzümüze. İçinde çam kokusu, çiçek kokusu olan bir hava. **"Yanı-**

temiz olduğunu, bir orman havası estiğini anlatmaya. Bizim burunlarımız havada yüzümüze esen yeli kokluyoruz. Yetkili anlatıyor.

"Metronun havası Moskova dışındaki ormanlardan, botanik bahçelerinden gelir büyük yeraltı borularından emme yoluyla binlerce metreküp temiz hava girer."

Şaşırıp kalıyoruz, hayran oluyoruz. Bu yeraltı cennetinden dışarı çıkasım gelmiyor. Bundan sonra tüm festival boyunca bize ayrılan otobüslere binmiyoruz çoğumuz. Yeraltı cenneti varken binilir mi yerüstü otobüsüne?

çocukların cıvıl cıvıl, sevinç içinde, kuşlar, kelebekler örneği sundukları gösterileri, caddelerde, sokaklarda konvoylar halinde otobüslerle geçerlerken söyledikleri güzel şarkıları görüp işitince Sovyet halkının çiçekseverliğinin yanısıra çocuksever ve barışsever bir halk olduğunu da sayın Korutürk' ün sözlerine eklememiz gerektiğini düşündüm.

Doğaldır ki tüm halklar özünde çocuksever ve barışseverdirler. Fakat Soveyetler'de bu iki özelliğin ne denli doğal bir bilinçlikte, coşkuyla öne çıkmış olduğunu insan ancak yaşayıp görünce anlayabiliyor, baş-

-Uluslararası festival hareketi gençlik ve öğrenci hareketinin en yığınsal platformunu oluşturuyor. Son 40 yıllık tarih dilimi içinde çok önemli bir yere sahip. Bu önemi ve dolayısıyla emperyalist ve gerici güçlerin ona yönelik saldırıları gün geçtikçe artıyor. Biz koşullarımız ne olursa olsun, festivale ve onların duyurulmalarına en büyük önemi verdik. İGD'nin kuruluşunun hemen ardından ve çok kısıtlı olanaklarla 11. Festivale hazırlanmaya başlamıştık. Bu çalışma olumlu sonuçlarını verdi ve Havana'ya etkin bir katılım sağladık.

Gelişen eylem birliği çalışmalarının olumlu bir sonucu olarak 12. Festival hazırlıkları gençlik örgütlerinin ortaklaşa oluşturdukları hazırlık komitesi tarafından yürütüldü ve olanaklı olan en geniş biçimiyle Moskova'ya katılındı. Ülkemiz demokrasi güçleri

A. Muhtar Sökücü

açısından kazanımlarımız, edindiğimiz deney, barış ve demokrasi savaşımımızı aktarmada sağladığı olanaklar çok büyük. Biz kendi hesabımıza 12. Festivalin sağladığı görüş alışverişi olanaklarından ve özellikle yirmiye yakın politik merkezde yürütülen tartışmalardan çok büyük, savaşımımız için önemli yararlar sağladık.

Arkadaşlarımız iki aydan uzun bir süredir 12. Festivalin politik programına yönelik hazırlıklar sürdürüyorlardı. Bu çalışmaların bir sonucu olarak 7 ayrı merkeze ilintili alanlarda Türkiye'deki somut durumu anlatan raporlar sunduk. Bunlar çoğaltılarak mer-

silahlardan arındırılmış bölgeler, Helsinki Nihai Senedi ve günümüzdeki önemi vb. barış savaşımının genel konularından, Türkiye'deki rejimin ekonomik özellikleri, IMF ve Dünya Bankası ilişkileri, sendikaların durumu, bütçe özellikleri, demokrasi savaşımı, Kürt halkı üzerindeki baskı, genel politik af, YÖK vb. Türkiye ile ilintili özgün konulara dek değişik alanlarda görüşlerimizi aktardılar. Bu bir anlamda festivale ve uluslararası gençlik ve öğrenci hareketine de katkı oluyor.

Kuşkusuz bizim için Moskova festivalinin en önemli kazanımlarından birisi ona yönelik hazırlıkları ortak olarak yürütmek ve diğer gençlik örgütleriyle birlikte katılmaktı. Uluslararası alanda eylem birliğimizi geliştirmenin çok olumlu sonuçlar vereceğine inanıyoruz.

BİLİM/TEKNİK

Herşey değişiyor, kıtalar bile

Hiç şöyle dünya haritasına alıcı gözle baktınız mı? Baktınızsa belki sizin de aklınıza gelmiştir: Güney Amerika ile Afrika nasıl da birbirine uyuyor, değil mi? Sanki makasla aynı parçadan kesip çıkarılmış gibi.

DÜNYAMIZ

300 milyon yıl önce ***siyah işaretli yer Türkiye'dir.** **50 milyon yıl önce**

Afrika'nın batı kıyısıyla Güney Amerika'nın doğu kıyısı arasındaki bu benzerlik tesadüf değil: Bundan 300 milyon sene önce Afrika ile Güney Amerika birlikte tek bir kara parçası oluşturuyorlarmış. Sonradan (aşağı yukarı 150 milyon yıl önce) bu kara parçası ikiye ayrılmış. Bu yüzden hâlâ **"birbirlerine uyuyorlar"**. 300 milyon yıl önce yalnız Afrika ile Güney Amerika değil, dünyadaki bütün kıtalar birbirine bitişikmiş. Yani, o zamanki canlılar (bunların en ünlüleri kertenkele cinsinden dev hayvanlar olan dinazorlardı), canları istedi mi hiç ayaklarını ıslatmadan bütün kıtaları dolaşabiliyorlarmış.

Madenciler bilirler, yerin altına indikçe sıcaklık artar. Derinlik metreyle değil de kilometreyle ölçülmeye başladı mı sıcaklık da iyice artıyor ve binlerce dereceyi buluyor. Çünkü dünyamızın derinlikleri ateş halinde erimiş madenlerden oluşuyor. Hepimiz bu ateşten topun üzerinde yüzen ince bir kabuğun üstünde yaşıyoruz. Bu kabuğun kalınlığı yerine göre değişiyor. Kıtalarda daha kalın, deniz diplerinde daha ince. Kıta dediğimiz kara parçaları bu erimiş madenlerden oluşan topun üzerinde oldukları gibi de durmuyorlar, oradan oraya geziniyorlar. Söz konusu olan tabii çok yavaş bir gezinme. Mesela Afrika ile Amerika her yıl birbirlerinden bir kaç santim uzaklaşıyorlar. Öte yandan Afrikayla Avrupa yılda bir kaç santimlik bir hızla birbirlerine yaklaşıyorlar.

Ne kadar yavaş da olsa, yüzmilyonlarca yıl boyunca sürdü mü, bu hızla binlerce kilometre yol alınıyor.

Yüz milyonlarca yıl önce hangi kıta dünyanın neresindeymiş, kim bilir, demeyin. Bunun da bir yolu var. Pusulayı hepimiz biliriz. Ufacık bir mıknatıs olan pusulanın iğnesi hep kuzey kutbunu gösterir, değil mi? Bir çok kayaların içinde de ancak mikroskopla bakıldığında görülebilecek kadar küçük demirli parçacıklar var. Bu parçacıkların hepsi, birer küçücük pusula iğnesi gibi aynı yönü gösteriyor. Üstelik yalnızca bir iki kaya parçasında değil, binlerce kilometre karelik toprak parçalarında bu demir parçacıkları teftişte hazırola geçmiş bir askeri birlik gibi hep birlikte aynı tarafa bakıyorlar.

Bu düzenli duruşun sebebini araştıran jeologlar (yerbilimciler) şu sonuca varmışlar: Kayalar henüz katılaşmamışken içlerindeki küçük mıknatıslar birer pusula iğnesi gibi kutupları gösteriyormuş. Kayalar katılaşınca milyarlarca küçük pusula iğnesi oldukları gibi donup kalmışlar.

Böylece bu mıknatıslı demir parçacıkları kayaların katılaştığı tarihte kutuplar ne tarafta idiyse, o tarafı gösteriyorlar. Yer bilimciler kayaların **"yaşını"** yani kaç milyon yıl önce katılaştıklarını saptadı mı, her toprak parçasının şu kadar milyon yıl önce döndüğünü öğrenmek mümkün oluyor. Bu araştırmayı dünya çapında yaptınız mı kıtaların yüz milyonlarca yıl yıldır süren gezintilerinin haritası çıkarılabiliyor.

Üstelik bu bulguları doğrulayan, fakat tamamen başka yollardan sağlanılan bilgiler de var. Yeryüzünde karada ilk canlıların ortaya çıkması 400 milyon yıl kadar önce olmuş (ondan önce canlılar yalnız suda yaşıyormuş). Elimizde bu eski hayvan ve bitkilerin **"fosil"** denen taşlaşmış kalıntıları var. Bu kalıntılara bakarak her kıtada şu kadar yüz milyon yıl önce nasıl bir iklim hüküm sürdüğünü anlayabiliyoruz. Mesela, eldeki fosiller, şimdiki Federal Almanya'nın 300 milyon yıl önce çok sıcak bir iklime sahip olduğunu gösteriyor. Kayalardaki demir parçacıklarının yönüne baktınız mı bu bulgular doğrulanıyor: O tarihlerde Federal Almanya şimdi olduğu gibi 50. enlemde değil de ekvatorda bulunuyormuş!

Bilim adamları yalnızca kıtaların eskiden dünyanın neresinde olduklarını hesaplamakla kalmamışlar. Eğer kıtaların bugünkü gezinme yön ve hızları değişmezse ileride ne olacağını da hesaplamışlar. Buna göre örneğin 100 milyon yıl sonra, yani 100001985 yılında, Afrika'nın Avrupa'ya büsbütün bitişmesiyle Akdeniz'in ortadan kalkacağını, Atlas Okyanusunun ise şimdikinden bir kaç bin km daha genişlemiş olacağını tahmin ediyorlar.

İşte böyle. Ne demiş filozof? **"Her şey değişiyor. Hiç bir şey olduğu gibi kalmıyor."** Bilimin her yeni adımı, bu gerçeği bir kere daha doğruluyor.

GÜLDÜŞÜN

Reagan'ın barsağından alınan kanser hücreleri basın açıklaması yaptı

"...Bizi bu bağırsaktan kurtaran doktorlara şükran borçluyuz. Reagan'ın kan yuvarlarında üslenmiş bulunan saldırganlara karşı duracak gücümüz kalmamıştı. Dur durak yok. Adam sürekli savaş hücreleri üretiyor. Rüyasında bile Yıldızlar Savaşı görüyor. Biz bir garip kanser mikrobuyuz. Normal insanlarda çalışmamız kolay oluyordu. Ama bu bir canavar. Duygusuz, hissiz bir savaş makinesi. Şimdi tek üzüntümüz içerde kalan arkadaşlarımız ve onların kurtarılması için tüm mikropları, virüsleri Veba, AIDS ve tifüsü yardıma çağırıyoruz".

Gazetecilerin bir sorusu üzerine ağır yaralı bir kanser hücresi şöyle cevap verdi: "Neye uğradığımı şaşırdım. Vücuda normal yoldan girdik. Yuvalandık. Ama etrafımız aniden iğrenç bir sıvıyla sarıldı. Meğer bu Reagan'ın kanıymış Bizden de tehlikeli ve ölüm kokan bir maddeyle ilk kez karşılaştım. Canımı zor kurtardım. Ama kararlıyım. İyileşir iyileşmez tekrar hücuma katılacağım. Bari insanlığa bir faydamız dokunsun."

Henüz gelmedik

İlkokulu teftiş eden Evren bir öğrenciye sorar:

–"Söyle bakalım evladım, at mı büyük, eşek mi?".

Öğrenci **"at efendim"**der ve aferini alır. Evren bir başkasına sorar:

–"Sen söyle, ayı mı büyük, tilki mi?..

"Ayı" yanıtını alır ve bir başkasına döner.

–"Evladım Evren mi büyük, Özal mı?"...

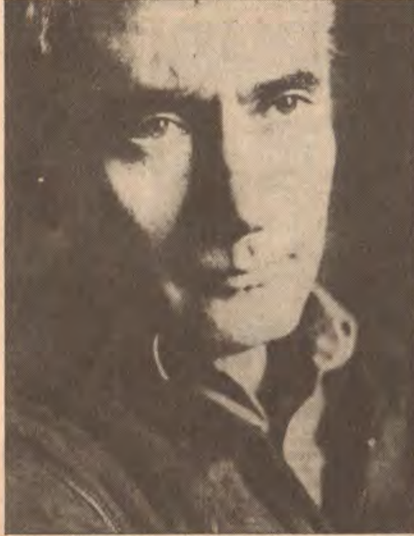
Öğrenci soruyu yanıtlar: **"O hayvanlara henüz gelmedik efendim"...**

EVVEL ZAMAN İÇİNDE

Haksızlığa, zulme başeğmemenin simgesi bir sanatçımız Yılmaz Güney

Türk sinemasının efsanevi sanatçısı Yılmaz Güney

Ülkemizin yetiştirdiği değerli sinemacı, şair ve yazar Yılmaz Güney'i geçtiğimiz yıl 9 Eylül'de yitirmiştik.

Yılmaz Güney 1937 yılında Çukurova'da Adana'nın Yenice köyünde çok yoksul bir Kürt ailenin çocuğu olarak dünyaya gözlerini açtı. Yüksek öğrenim için gittiği İstanbul'da edebiyatla ilgilenmeye başladı. Bu yıllarda girdiği sinema alanında ölümüne dek sürekli yükselen bir çizgiyle yol aldı.

1960'lı yıllarda çevirdiği ilk filmlerinde bireysel kurtuluş, şiddet, intikam duyguları, ağır basmaktaydı. Bu filmleriyle **'Çirkin Kral'** olarak ünlendi, çok çeşitli ayak oyunlarının döndüğü Yeşilçam'da ayakta kalmayı başarabildi. Türkiye'de tüm sinema eleştirmenlerince ve ilerici çevrelerde Türk sinemasında bir dönemeç olarak nitelendirilen **Umut** filmiyle ilerici, devrimci bir çizgiye oturan sinema sanatını daha sonra bu çizgide geliştirdi. Bundan sonra yaptığı filmleri **Arkadaş, Ağıt, Baba, Endişe, Sürü, Yol, Duvar** ve diğerlerinde halkının acılarını, sorunlarını dile getirdi ve düzene başkaldırdı. Son ana dek halkının gelecek aydınlık güzel günlerine inandı.

Yaşamının çok uzun yıllarını hapishanelerde geçiren Yılmaz Güney için sanatını geliştirmek bir sinemacı olarak çok güçtü. Sanatçının mezarı başında yaptığı konuşmada Server Tanilli'nin de belirttiği gibi, bir sinema sanatçısının önündeki engeller sadece baskı ve sansür değil, teknik güçlükler ve sinema sanatıyla ilgili bir dizi zorluklar vardı. Yılmaz Güney çevirdiği filmlerin birçoğunu hapishanede olduğu yıllarda bizzat kendisi yönetemedi. Bu filmlerin senaryolarını, sahnelerini en ince ayrıntısına dek hapishanede hazırladı. Çekimler boyunca filmlerini hapishaneden yönetti ve sanatını yükselen bir çizgiyle geliştirdi.

Yılmaz Güney dünyanın en ünlü filmcileri arasında ön sıraya geçmekle kalmadı. O belki daha da zor birşeyi başararak halkımızın sevgi ve saygısını kazandı. Gerici çevrelerin bütün baskılarına rağmen filmleri sinemaları doldurup taşırdı. Haksızlığa, zulme karşı başeğmemenin simgesi oldu. Ülkemizde ilerici sanatçıların karşılaştıkları her tür engele ve sansüre karşın çalışmalarını sürdürdü. Bunun yanı sıra hapishanede geçirdiği uzun ve zor yıllar boyunca da sanatını geliştirdi. Sinema dünyasına unutulmayacak filmler kazandırdı.

1981 yılında yurtdışına çıktı. Paris'e yerleşti. Türk sinemasının uluslararası alanda tanıtımına da büyük katkıları olan Güney 1982'de Cannes Film Şenliği'ne **Yol** filmiyle katıldı ve **Altın Palmiye** Ödülünü Costa Cavras'la paylaştı.

Çok az sanatçıya nasip olan şeyi, ölümünden önce efsane olmayı başaran Güney'in Paris'te yapılan cenaze törenine tüm dünyadan mesajlar yağdı. Uluslararası örgüt-

•

Yanda en verimli çağında 47 yaşında yitirdiğimiz değerli sinemacı Yılmaz Güney, altta ise yurtdışında çevirdiği Türkiye'deki cezaevi yaşantısının çağdışılığını sergileyen Duvar filminden görüntüler.

Teneke saksıdaki karanfil

Sen şimdi bilmiyorsun
Ben bir karanfil büyütüyorum
Teneke bir saksıda balkonda
Toprağı pusuya düşürülmüş
Bir arkadaş mezarından alınma

Hergün ikindi üstü
Boynunu okşuyorum o
karanfilin
Ve birdenbire aklıma geliyor
Senin omuzuna dokunarak
Söylediğim sözler

Dışarda ilkyaz, acılı biraz
Ve üstümde bir karyağdı ceket
Yürüyorum üstüne üstüne
dünyanın
Artık yakamdan tutunarak inen
Bir gece olamaz hayat

Abdülkadir Bulut'u yitirdik

Ülkemizin değerli şairlerinden Abdülkadir Bulut'u ölüm en verimli çağında, genç yaşında yakaladı. Hem de çok talihsiz bir biçimde. Bulut, 8 Ağustos günü Anamur'dan Silifke'ye bir minibüsle giderken minibüsün kapısı açıldı ve oturduğu seyyar tabureyle dışarı fırlayarak olay yerinde öldü.

1943 yılında Anamur'un Akine köyünde doğan Bulut'un ilk şiirleri Varlık dergisinde yayınlandı. 1961'de Akşehir İlköğretmen Okulu'nu bitirdikten sonra Anamur'un bir köyünde öğretmenliğe başladı. Daha sonra şiirleri Türk Dili, Soyut, Forum, Sanat Emeği vb. dergilerde yayınlandı.

Atatürk'ün **"Bursa Söylevi"**ni öğretmenliği sırasında okutmaktan dolayı Bakanlık emrine alınarak 777 gün açıkta kaldı ve Danıştay kararıyla mesleğine dönebildi.

1971'deki tutukluluk yıllarından sonra Milliyet Sanat dergisinin **"1974'ün en başarılı genç şairi"** yarışmasında ödül aldı ve 1976'da **"Sen Tek Başına Değilsin"** adlı ilk şiir kitabı yayınlandı. Daha sonra sırasıyla **"Acılar Yurdumdur"**, **"Kahveci Güzeli"**, **"Yakımlar"**, **"Gözyaşları da Çiçek Açar"**, **"Yurdumun Şiir Defteri"**adlı kitapları yayınlandı. Yaşamının son yıllarında da bir yandan öğretmenliğe devam ediyor, bir yandan da Gelişim Yayınlarında çalışıyordu.

Yaşamı gibi, şiirlerine de alçakgönüllülüğü yansıyan Bulut'un zamansız ve talihsiz ölümü sanat çevrelerini, okurlarını ve dostlarını üzüntüye boğdu.

Dosta düşmana karşı

Dosta düşmana karşı
Taşımak istiyorum kalbimi
Köylü bir ananın yetiştirdiği
Kırmızı bir biber gibi

Kan davasına benzemeli
Şairlerin bütün şiirleri
Ve bir de elmayı soymadan
Dişleyen çocuklara

İşte bu yüzden diyorum ki
Kayalıklardan fışkıran suların
Yarattıkları dağlı seslerden
Mutlaka birşeyler aktarmalıyız
Savrulan gençliğimize

Abdülkadir Bulut
Acılar Yurdumdur
İstanbul 1981

Türkiyeli sanatçılarımızın aydınlarla dayanışması

Kurşun neylesin türküye ?

"Bu kasetteki türküler, Türk ve Kürt sanatçılarının, yurtlarındaki insan hakları ve demokrasi savaşımına küçük bir armağandır."

14 ünlü Türk ve Kürt demokrat sanatçı, birer parça vererek oluşturdukları kaseti kamuoyuna bu cümleyle sunuyorlar. Eylül ayının ilk haftasında çıkacak olan kasetin satışından elde edilecek gelir, Prof. Tanilli başkanlığında gitgi-

KURŞUN
NEYLESİN
TÜRKÜYE ?!..
Bu kasette yer alan türküler
Türk ve Kürt sanatçılarının,
yurtlarındaki insan hakları
ve demokrasi savaşımına
küçük bir
armağanıdır

DELAL
EMEKÇİ
GÜLİSTAN
HEVAL ve Ç. Korosu
MEHMET ve KOÇ
MELİKE DEMİRAĞ
NEDİM HAZAR ve
YARINISTAN
NİZAMETTİN ARIÇ
ORHAN TEMUR
RIZA ASLANDOĞAN
TAHSİN İNCİRCİ
Kreuzberg'li Dostlar

cenaze törenine tüm dünyadan mesajlar yağdı. Uluslararası örgütler, partiler üst düzeyde temsilciler gönderdiler. Faşizme karşı bir gövde gösterisine dönüşen bir cenaze töreniyle Paris Komüncülerinin, tarihte ilk kez proletarya devletini kurmayı başaran savaşçılarının yattığı Pére Lachaise mezarlığına gömüldü.

Yılmaz Güney'i ölümünün birinci yılında saygıyla anıyoruz.

tin satışından elde edilecek gelir, Prof. Tanilli başkanlığında gitgide gelişen **"Türkiyeli Aydınlarla Dayanışma Girişimi"**nin çalışmalarına maddi destek sağlamak için doğruca bu kuruluşa bırakılıyor.

Kasette yapıtları yer alan sanatçılar: (Alfabetik)
Delal, Emekçi, Gülistan, Heval, Bremen TID Korosu, Mehmet Koç, Melike Demirağ, Nedim Hazar ve Yarınıstan, Nizamettin Arıç, Orhan Temur, Rıza Aslandoğan, Tahsin İncirci - Kreuzberg'li Dostlar ve Sema, Tülay German, Şivan, Ufuk Adalı.

Sanatçılar zaman zaman ve yer yer katıldıkları toplantılarda bu kasetleri imzalayarak satılmasına da katkıda bulunacaklar.

DUYURU

Gönlüm Rüzgarda

9 Eylül 1985'de WDR 4'de "Vom Bosporus bis Gibraltar" **adlı program dizisinde sunuculuğunu Hüseyin Erdem'in yaptığı** "Gönlüm Rüzgarda" **bölümünde saat 17.30' dan 18.20'ye kadar Kürt sevda türkülerini dinleyebilirsiniz.**

BİR ŞİİR

ORTA YOL

Şaşıran şaşırana doğru yolu
ne sağcı ne solcuymuş bu kaçaklar
kulaklarında küpe varmış
orta yol altın çığır diyorlar
hazret-i Süleyman söylemiş bunu
da belki
ortadan gidenin anası
ağlamazmış.

Eski bilgelik başka şey olsa
yeni gerçeklik başka.
Yolun biri savaşa götürüyor
bugün apaçık
ve toptan kırımlı atomlusuna
öteki yolda yaşamı kurtarmaya
kesin tek sözle barışa

şimdi barikadın ya bir yanına
geçeceksin
ya da öteki yakasına.
Seyirci değil taraf olmak var
özcesi
sen bu gezegeni kurtarmak
isteyenlerle bir safta
barışı savunanlarla aynı tarafta ol
ortası yok.

Çağımızın biricik çıkmaz sokağı
var orta yol.

Abdullah MIHÇIOGLU

Yönetmenliğini Muammer Özer'in yaptığı Kardeş Kanı İsveç'de yaşayan bir göçmen ailenin parçalanma sürecini konu alıyor.

Kardeş Kanı Türkiye ve Avrupa'da gösterilmeye başlanıyor

İsveç'te yaşayan Türk sinemacısı Muammer Özer'in geçen yıl çekimini tamamladığı ilk uzun metrajlı filmi **"Parçalanma"** önümüzdeki mevsimde Türkiye'de ve Avrupa ülkelerinde **"Kardeş Kanı"** adıyla gösterime sunulacak. Türkiye'den İsveç'e göç etmiş bir Türk ailesini konu alan filmde ana baba ve çocuklar arasındaki çelişkiler ele alınarak ailedeki parçalanma süreci işleniyor. Babanın tutucu, annenin arada kalan tarafsız, büyük çocuğun köşeyi dönmekten başka bir amacı olmayan, küçük çocuğun barışçı, İsveçli arkadaşlarıyla dostluk ilişkisi içinde, kız çocuğun ise tutucu babanın baskıları karşısında şaşkına dönmüş karakterler olarak canlandırıldığı filmde Özer allegorik bir anlatım tarzı seçmiş. Muammer Özer, ailedeki parçalanmanın, başka benzetmeler içinde bir ulus, bir toplum olarak ele alınabileceğini de söylüyor.

Bilindiği gibi Muammer Özer, Türkiye'de tutuklanmış, ancak Avrupa demokratik kamuoyunun baskılarıyla serbest bırakılmıştı. Film çalışmalarını Finlandiya'da eşiyle birlikte yürüten Muammer Özer, şu sırada Türkiye'de yeni uzun metrajlı filminin çekimini sürdürüyor. İsveç-Türk ortak yapımı olarak gerçekleşecek filmin senaryosunu da yazan Özer aynı zamanda rejisörlüğünü de yapıyor. **"Bir Avuç Cennet"** adını taşıyan filmin başrollerinde, Tarık Akan, Hale Soygazi oynuyor. Filmde, bir zengin mahallesinin hemen yanıbaşında hurda cezaevi arabasını kendilerine konut edinen bir ailenin yaşamı konu ediliyor.

Köln İşçi Birliği'nde resim çalışmaları başladı

Köln'de *Türkiye Postası* Gençlik Yarışması nedeniyle Sabahattin Şen yöneticiliğinde resim çalışmaları başlatılmıştır. Bu çalışmalarda isteyen gençlere resim çalışmaları konusunda dersler, yapılmış ürünler üzerine bilgiler verilecektir. İlgilenen gençler bu çalışmaya her cuma saat 18.00'de katılabilirler. Adres: Köln İşçi Birliği, Neusser str. 81, 5000 Köln 1.

BU KİTABI OKUDUNUZ MU ?

Bir antifaşistin anıları

Erich Hanke

Ermis Verlag'ın yayınları arasında çıkan bir romanı tanıtıyoruz. Kitabın yazarı, Erich Hanke, Alman Sosyalist Birlik Partisi MK Genel Sekreteri Erich Honecker'in yakın savaş arkadaşı. Erich Hanke, Hitler faşizmi altında Alman antifaşistlerinin illegal koşullarda, hapishanelerde, toplama kamplarında faşizme ve savaşa karşı yılmak bilmeyen savaşımlarını yaşanmış olaylara dayanarak gelecek kuşaklara aktarıyor. Aşağıda, üç ayrı bölümden pasajlar sunduğumuz romanı, severek bir solukta okuyacağınıza inanıyoruz.

Toplantının sonunda Anton bana şöyle dedi: "Sana sevindirici bir haberim var. İl yönetimi seni 3 yıllık eğitim için Moskova'ya göndermeye karar verdi. 1935 Ocak başında yola çıkıyorsun. Senin nasıl seve seve okuduğunu biliyorum, bu yüzden yönetimin bu kararına kuşkusuz sevineceksin".

Sevincim gerçekten büyüktü. "Nihayet sistemli ve tehlikesiz öğrenebileceğim. Bunu her zaman ne kadar istedim! Ama böylesi bir şansı hiçbir zaman düşünmemiştim."

Bu sırada gözüme Maria ilişti. İrkilip kaldım, bana anlatılamayacak bir kederle bakıyordu.

İlk sevinç anında bunun Maria'dan ayrılmak demek olduğunu düşünmemiştim. Birden bütün sevincim uçup gitti.

Maria duygularımın nasıl birbiri ile çarpıştığını görmüştü ve konuyu değiştirdi. Bundan sonraki haftalarda ise onun benim ayrılışımdan ötürü nasıl acı çektiğini hissettim. Çünkü, belki de bir daha buluşmamak üzere ayrılacaktık. Ama buna son derece cesaretle, kendine hakim şekilde dayandı ve konuşmalarımızdan hiçbirinde bu konuya değinmedi. Ben de acı bir ikircim altında eziliyordum. Bir yandan parti kararına uymak benim için tartışma götürmez bir şeydi, kaldı ki okuyacağıma seviniyordum da. Öte yandan Maria'sız bir hayatı düşünemiyordum.

* * *

Uzun uzun düşündükten sonra Siggi'ye kararlı bir şekilde şöyle dedim: "Sen evden çık ve kendini güvenceye al! İlçe yönetiminden bir yerine iki üyenin tutuklanması bize bir yarar sağlamaz! Bir kişinin tutuklanması bile çok!"

Siggi'nin kendisi ile nasıl mücadele ettiğini görüyordum. Beni kaderimle baş başa bırakmayı içi götürmüyordu. Sonunda istemeye istemeye, Trettin yoldaşın da desteklediği önerime uymak zorunda kaldı.

Şimdi mahalle yöneiticisini korumak sorunu kalmıştı. SA beni evinde bulursa, onun da tutuklanma tehlikesi vardı. Aklıma üçüncü katın üzerindeki tavan arası geldi. Orada saklanacaktım ve eğer tutuklanırsam gizlice eve girdiğimi söylecektim.

Trettin yoldaş önerimi kabul etti.

"Bu olabilir." dedi. "Çamaşırlığa giden kapının anahtarı evde olacak, karım dün çamaşır yıkamıştı."

"Bir maymuncuk var mı?" diye sordum.

Sonunda her ikisini de buldu. Maymuncuğu cebime soktum yakalanırsam iddiamı bununla ispatlayacaktım.

Yoldaş beni yukarı çıkardıktan sonra, çamaşır kumasının üzerine oturdum ve bakalım ne olacak diye beklemeye başladım. Sinirlerim son derece gerilmişti. Ara sıra bu evde oturan ama operasyona katılmayan SA'ların patırtılı ayak sesleri duyuluyordu, ağır çizmeleri ile merdivenleri inip çıkıyorlardı. Olayları yalnız pencereden seyretmek yerine sokakta yakından görmek istiyorlardı. Her seferinde "işte şimdi tamam" diye düşünüyordum: "Arama birliği geldi!"

Umutsuzca bir çıkar yol arıyordum. Birden gözüm tavan arası deliğine takıldı. Belki buradan kaçmak mümkün olurdu? Bacalardan birinin ardına gizlenebilirdim.

Kapağı açmaya çalıştım. Ama biraz oynatınca menteşeler korkunç bir ses verdi. Üzerine biraz su damlattım ve gürültü süresini kısaltmak için birdenbire ve bir hamlede açtım, dışarı baktım. Bir hayal kırıklığıyla karşılaştım: karşıdaki evlerin herbirinden görülebilirdim. Kendi kendime "Şimdi çıkarsam, yukarıda mutlaka vurur, öldürürler" dedim.

Karanlığın SA'lar gelmeden önce basmasını yürekten istiyordum. Ne kadar süre çamaşırlıkta oturduğumu bilmiyorum. Bu süre bana sonsuzluk gibi geldi. Her seferinde merdivenden çıkan çizmelerin patırtısı.

Nihayet güneş batmaya başladı. Ondan sonra da, artık dama çıkabileceğimi düşündüğüm an geldi. Tırmandım, dışarı çıktım ve büyük bir bacanın ardındaki girintiye uzandım. Damın penceresinden dışarı baksalar da beni göremeyeceklerdi. Yine uzun bir süre geçti. Şimdi dört yanımı mutlak bir karanlık sarmıştı. Birden çamaşırlığın kapısının açıldığını duydum. Çıt çıkarmıyordum.

* * *

Wagner caddesinin köşesine vardığım zaman, Wienand'ı tramvay durağında yüzü bana dönük beklerken gördüm. Burada ikinci hatayı işledim. Kesinlikle karar vermiştim, aynı yönde yürüyüp Wienand'ı geçecektim. Sonra onu bekleyecektim. Beni bir yan sokakta gelip bulacaktı. Kuşkusuz bu koşullarda ise beni takip etmeyecek ve ben belki de Gestapo'nun gözüne çarpmayacaktım.

Ama, gecikmeden doğan suçluluk duygusu o kadar büyüktü ki, geçecek yerde gidip ona selam verdim.

Tutuklama benim için son derece şaşırtıcı oldu. Karşı koymak imkansızdı. Bir anda Gestapo ajanları tam bir sürü halinde, ortaya çıkmıştı.

* * *

İsteme Adresi:
Ermis Verlag
Postfach 10 10 16
4300 Essen

Türkiye Postası

SİZİN İÇİN GÖRDÜK, DUYDUK, OKUDUK...

DEDİLER Kİ...

"Bu hükümet ölmüş de ağlayanı bile yok" **Hüsamettin Cindoruk**

"Allah her gün tutarlı yazı yazmak zorunda kalan yazarların yardımcısı olsun" **Yayınlardan sansürü eksik etmeyen Turgut Özal**

"Şu vergi borçları açıklanacaksa açıklansın" **Başbakanlık başdanışmanı Adnan Kahveci**

"Bazılarının kuş beslemek gibi bir hobileri vardır. Ben de sırf başbakanın damadıyla geziyorum derim nam olsun diye, kabadayı olan kapıyı açmasın" **Özal'ın damadına 3 milyon lira aylıkla iş teklif eden Mehmet Nabi İnciler**

"Turgut Özal Ankara Cezaevinde iki gün yatsın eğer bütün seyahatlerini iptal edip evvela af çıkarmazsa bıyıklarımı keserim" **Mehmet Nabi İnciler**

Böyle başkana böyle işadamı

Amerikalı işadamları artık boş vakitlerini savaşçılık oyunu ile değerlendiriyorlarmış. Günlük yaşamın monotonluğundan bunalan işadamları için bir dizi spor mağazasının sahibi olan diğer bir işadamı eğlenceli oyunlar icad etmiş. Buna göre hafta sonlarını soluk kesen maceralarla süslemek ve heyecan yaşamak isteyen işadamları New Hampschire ormanlarında buluşuyorlar. Bu parti için haftalarca önceden yer ayırtan işadamlarına savaş için gerekli malzemeler dağıtılıyor. İki gruba ayrılıyorlar. Ellerine birer bayrak aldıktan sonra ormanın derinliklerinde kaybolup savaşmaya başlıyorlar. Günün sonunda diğer grubun bayrağını ele geçiren taraf savaşı, oyunun mucidi olan işadamı ise adam başı 30 dolar kazanmış oluyor. Oldukça kârlı bir iş. Alan da memnun satan da. Savaş ticaretini zaten meslek haline getirmiş iş adamları böylece tatillerinde de konsantrasyonlarını bozmamış oluyorlar. Hem spor, hem eğlence, hem de savaş provası. Ne yapsınlar, hasta yatağından kalktığı anda *"Yıldızlar savaşı iyidir"* diyen başkanları Reagan'ı örnek alan iş adamlarına da ormanlarda iş tutmak ! düşüyor. Savaş artık öylesine yaşamlarının içine girmiş ki, hafta içinde emekçilere insanlığa karşı açtıkları savaşla yetinmiyorlar. Böyle başkana da böyle işadamı yaraşır zaten..

Polis Yasası nelere gebe!..

İzinden dönen gurbetçilerin Türkiye hakkında anlattıklarının ortak yönlerinden biri de polisin, yürürlüğe giren polis yasası ile birlikte baskısını artırdığı, daha saldırganlaştığı. Essen'den bir okuyucumuz İstanbul'da babasının beline elini dolayarak gezen kızın nasıl ahlaksızlıkla suçlandığını, karakola çekildiğini, baba-kız olduklarını ispatlayana kadar neler çektiklerini izin anısı olarak yazmış. Son günlerde gazetelerde yer alan bir olay da okuyucularımızın tesbitlerinde ne kadar haklı olduklarını gösteriyor.

Polis memuru E. Uzun sokakta kimlik kontrolü yapıyor. Kimliğini evde unutan 14 yaşında bir kızcağız telaşla *"Kimliğim evde size gösterebilirim"* diyor. Birlikte eve gidiyorlar. Polis kimliği görmekle yetinmiyor ve kızın annesine kimlik saptaması yapmak üzere kızı karakola götürmesi gerektiğini, sonra serbest bırakacağını söylüyor. Yolda ise evinden bir dosya alması gerektiği bahanesi ile kızı kendi evine götürüp iğfal ediyor. Olay bununla da bitmiyor. Ana-kız polisten davacı oluyorlar. Polis memurun kardeşi mahkemede *"davadan vazgeçin"* diye ana-kızın üstüne yürüyor. Korkan ana-kızı evine avukatlar ve mahkemedeki memurlar götürüyor. Kızcağız ise sürekli *"çok utanıyorum, belki de intihar ederim, bitsin bu işkence"* diye ağlıyor.

İşte, halkın namusunun bek-

KANSER AMELİYATINDAN SONRA İLK DEFA HALK ÖNÜNE ÇIKAN BAŞKAN REAGAN KONUŞTU:

"Yıldız Savaşları projesi iyidir,,

Reagan, Nobel adayı

...ANGELES (AP)-ABD Başkanı Ronald Reagan "Yıldız Savaşları"nı savunarak, bu projenin ...artaracağı insan hayatı ...iğini söyledi.

...atından sonra Cum... tarafından önceki gece ...rilen bir yemekte ...çıkan Reagan, ...şeyi eleştirdi ...için milyar... ...ödetti ...nli kılarak ...nti-nükleer bir kalkan geliştirmeye çalışıyoruz" dedi.

Konuşmasında Orta Amerika problemine de temas eden Reagan, ABD yönetiminin bölgede komünizme karşı sert bir tavır içinde olduğunu belirtti.

Reagan "Yönetime ilk geldiğimiz günlerde herkesin dilindeki soru: 'El Salvador komünistlerin eline düşecek mi?' idi. Bugünse bu soru "Nikaragua'da demokrasi kazanacak mı?" oldu. Yarın da "Ne zaman?" diye sorulacak" dedi.

OSLO, AA ... Başkanı Ronald Reagan ... Yeni Zelanda Başbakanı David Lange, 1985 Nobel ... Ödülü'ne aday gösterilmiş ... arasında bulunuyorlar. ... Nobel Komitesi ...

Reagan Nobel Barış Ödülüne aday gösterilmiş

İster inanın, ister inanmayın Reagan Nobel Barış Ödülüne aday gösterilmiş. Ülkesindeki 35 ... karan, hükümetler devirip faşist diktatörlükler kuran eli kanlı Reagan Nobel Barış ödülü ada-

Bir name yaktım sana!

Eskiden insanlar sevdiklerine şarkı, türkü ağıt yakarlardı, name söylerlerdi. Şimdi geçim derdi, sıla derdi derken unutuldu bunlar. Türkiye Postası aradı, taradı yakılan şarkı ve türkülerin son kırıntılarını buldu. Bazıları bozma ve eski olan bu yakılardan bir demeti aşağıda sunuyoruz.

Herkes sevdiğine(!) yakıyor bunları:
Özal'dan Evren'e: Yaktı beni, yaktı beni
Evren'den Özal'a: Ya seninle, ya sensiz
Özal'dan Reagan'a: Söyle kulun olayım
Reagan'dan Özal'a: Sanki seninle 40 yıllık dost gibiyiz ikimiz
Evren'den Reagan'a: İkimiz bir fidanın güller açan dalıyız
Reagan'dan Evren'e: Gönlüm ırakda, gözüm sendedir
Özal'dan Türkeş'e: Pişman olur da bir gün
Türkeş'den Özal'a: Bir gece ansızın gelebilirim
Sunalp'dan Evren'e: Yalancısın, yalancı
Evren'den Sunalp'a: Sus, sus, sus kimseler duymasın
Demirel'den Özal'a: Kalacak sanma bu çağın, bu güzellik solacak
Özal'dan Demirel'e: Bir gün gelecek sen de beni anlayacaksın
Evren'den Türkeş'e: Sana gönlümün kapısı açık
Türkeş'den Evren'e: Ayrılsak da beraberiz
Sunalp'dan Özal'a: Ben sevdim (iktidarı) eller aldı
Özal'dan Sunalp'a: Alamadı kaşları karayı
Cindoruk'tan Evren'e: Nedir bu çektiğim senden
Evren'den Cindoruk'a: Kaşlarının arasına domdom kurşunu değdi
Evren'den halka: Beterin beteri var, haline şükret dostum
Halktan Evren'e: Sabahın sahibi var, sorarlar bir gün sorarlar
Calp'den Evren'e: Benim de canım var, ben de insanım(!)
Evren'den Calp'a: Sevmiyorum seni artık
Özal'dan halka: Bu fasulya 7,5 lira hem kaynasın...
Halktan Özal'a: İnanmam artık sana, bütün sözlerin yalan
Cuntanın korosu: Kimseye etmem şikayet ağlarım ben halime, titrerim mücrim gibi baktıkça istikbalime
Halkın korosu: Geliyoruz zincirleri kıra kıra hey! Faşistlerin kafasına vura vura hey!

...akan'dan ortadirek aileye süper çözüm:

Et yeme, tavuk ye

Devlet Bakanı Titiz, "Ahlaki sorunların çözümü için mutfak ve konut giderlerinin azaltılması gerekmektedir. Bugüne kadar hep insanların gelirlerinin arttırılmasına çalışıldı. Oysa giderlerin azaltılması da aynı kapıya çıkar" dedi.

"Memura fazla avans verirsek harcarlar" **Halkta harcanacak para bırakmayan hükümetin başbakan yardımcısı Kaya Erdem**

"AIDS Türkiye'ye allahın bir lütfudur" **Rauf Tamer**

"Traktör fabrikaları kapanırken keyif araçları 3 milyonun üzerindeki fiyatlarıyla alıcı buluyorsa ve hatta ithal otolar kapış kapış gidiyorsa bunda bir çarpıklık var demektir" **Çarpıklığın kaynaklarından Sakıp Sabancı**

"Gelişmiş ülkelerde dünya gençliğinin çeşitli sorunları vardır. Halbuki o sorunlar bizde yok" **Marmara Üniversitesi Rektörü Orhan Oğuz**

"Özfatura sanatçıyla uğraşacağına şehir çöpleriyle uğraşsın. Merak ediyorum Atatürk Türkiyesinde bu adama kim dur diyecek" **Güngör Bayrak**

"Allahın lütfunu akıllıca değerlendirelim, araplara ikinci sınıf vatandaş muamelesi yapmayalım" **Kültür ve Turizm Bakanı Mükerrem Taşçıoğlu**

"Ben politika yapmıyorum, yol yapıyorum" **Ankara Anakent Belediye Başkanı Mehmet Altınsoy**

İster inanın, ister inanmayın Reagan Nobel Barış Ödülüne aday gösterilmiş. Ülkesindeki 35 milyon yoksula karşın milyarlarca doları silahlanma harcamalarına ayıran, kendisi ile birlikte diğer ülkeleri de silahlanmaya zorlayan Reagan, Gorbaçov'un atom denemelerini durdurma teklifini yeni bir deneme ile cevaplandıran, silahları uzaya taşıyan, Cruise, Pershing füzelerine, uzay roketlerine sarılmış, dünya jandarmalığına soyunmuş Reagan, CIA'sıyla, paralı askerleriyle geri kalmış bölgelerde olaylar çıkaran, hükümetler devirip faşist diktatörlükler kuran eli kanlı Reagan Nobel Barış ödülü adayı...

Norveç Nobel Komitesi Genel Sekreteri Sverdup Oslo'da yaptığı açıklamada ABD Başkanı Reagan'ı kimin ve hangi nedenle ödüle aday gösterdiğini belirtmemiş. Aday gösteren kimse şaka yapmış olsa gerek. Ama bu biraz Nasrettin Hoca'nın göle yoğurt çalmasına benziyor. Ya tutarsa!

de intihar ederim, bitsin bu işkence" diye ağlıyor.

İşte, halkın namusunun bekçisi olması gereken polisin görevini nasıl yaptığını sergileyen bir olay. Evren diktatörlüğünün geniş yetkilerle donattığı, mahkemelik olduğunda avukatının ücreti bile devlet kasasından karşılanan polis. Sırtını diktatörlüğe dayamış, halka *"eyvah polis!"* dedirtiyor.

Acil servisler sudan sebepler öne sürüp sorumluluktan kaçıyor

"Bizde ölmesin" diye hasta kabul etmiyorlar

Korkunç takas'ta cevap aranan soru:

Bebekler nasıl karıştı?

Hastanelerde dayak

Adana'da SSK ve Numune Hastanelerinde iki yaşlı kadın,hastabakıcılardan dayak yedi

Adana'daki hastanede dayak,küfür ve hakaretin artık normal sayılır hale geldiğini belirten hastalar başhekimlerin de bu olayları görmezlikten geldiğini ve tek ümitlerinin Cumhurbaşkanı Evren olduğunu söylediler

Mehmet Cem EROĞLU

1 Göz hastası yaşlı kadın tokatlandı

SSK Hastanesi'nin 1'inci dahiliye servisine muayene için gelen 56 yaşındaki Pakize Kozanoğlu, münakaşa ettiği hastabakıcı Mehmet Özsoy tarafından tokatlandı.

2 Kalp hastası kadının ayağı kırıldı

Numune Hastanesi kalp servisine yatırılan 75 yaşındaki Lütfiye Keskinkoçak isimli kadın ise hastaneden ayağı kırılmış olarak döndü ve hastabakıcılar suçu birbirlerinin üzerine attılar.

(Yazısı 4'üncü sayfada)

FAX

"Öncelik tanımamı istedi"

FAX

"Beni kaloriferin yanında tokatladı"

"Alman usulü" ödediler Başbakan Özal ve eşi Semra Hanım, Houston'da "Hunan" adlı bir Çin lokantasına gittiler. Özal'larla birlikte 17 kişinin katıldığı yemekte hesap "Alman usulü" ödendi. Ameliyatı yapan doktorların da katıldığı yemekte Başbakan hayır keyifli görünüyordu. Çin yemeklerinin lezzetine dayanamayarak perhizi bozan Özal, tam 10 çeşit yemek yedi.

Perhize başlamasıyla bozması bir oldu

Özal, 10 çeşit yemek yedi

Başbakan'la birlikte 17 kişilik bir grubun katıldığı Çin lokantası'ndaki "Alman usulü" yemekte, Özal'ı ameliyat eden doktorlar da bulundu.

İşte Özal'ın

Canını kime teslim edeceğini iyi biliyor!

Turgut Özal ABD'ye gidip göz ameliyatı oldu. Kimi münafıklar hemen konuşmaya başladılar. Efendim gözdeki kataraktı almak basit bir işlemmiş ve Türkiye'de hastanelerde bilmem kaç yıldır yapılıyormuş. Sırf bu nedenle oralara kadar gidip döviz harcamaya gerek yokmuş. Kim nereden biliyor Özal'ın sadece ameliyat için gittiğini. Daha önce de zayıflamak için gitmiş, zayıflamanın yanında bir de artistlerin yaptırdığı gibi ön dişlerini dişlek yaptırmış, döndüğünde ABD'li büyüklerinden aldığı taktiği uygulayarak partisini kurmuş, başbakanlık koltuğuna oturmuştu. Bu kez de yüzündeki beni aldırmış. İnsan ister istemez dönüşünde Türkiye'yi neler bekliyor diye düşünüyor.

Bir de işin öbür yanı var. O katarakt ameliyatlarının defalarca yapıldığı hastanelerimizin durumunu bir inceleyelim dedik. Bir fikir edinmek için son günlerdeki gazete başlıklarına şöyle bir bakmak yetti.

– Hastanelerin ameliyathane ve doğumevlerinde görülen mikroplar özellikle yeni doğmuş bebekleri ve anneleri tehdit ediyor.

– *Diyarbakır'da ilaçlar sedyeyle, hastalar kucakla taşındı.*

– Ayağı kırık işçi iki gün doktor bekledi,

– *Hastane bahçesinde doktor beklerken öldü,*

– Hasta, hastabakıcıdan dayak yedi,

– *Sağlam bebek, sakat bebekle değiştirildi,*

– Bebeği, çocuğu ölü doğan bir başka anneye verildi, kendisine de senin çocuğun öldü denildi,

– *Hastanelere tahsis edilen et kesildi,*

– Doğuda 2963 sağlık ocağından 2155'inin suyu yok, 2401'i elektriksiz,

– *Tahlil sonucu kendisini ısıran köpeğin kuduz olmadığı söylenerek iğneleri kesilen genç kudurarak öldü.*

Bu hepsi de birbirinden acı, insan sağlığının, hayatının hiçe sayıldığı örnekleri çoğaltmak mümkün. Zaten hastaların sabahın köründe hastane kapılarında sıraya girip saatlerce beklemeleri, bir film çektirmek için ya da ameliyat için 3-4 sene sonrasına gün verilmesi, hastaneye yatabilmek için rüşvet ödenmesi, doğuda karda kışta kızakla doktora taşınan hastaların yollarda ölmesi artık olağan hale geldi. Hastane denince akla gelen bunlar.

Bütün bunları bilen Özal, ameliyatını Türkiye'de yaptırıp da neden canını tehlikeye atsın. Hem rahatça ameliyatını olur, hem de ekonomide çıkmaza girdiği şu dönemde yeni taktikler alır. Kendisi milletin canına okumanın yollarını ararken bir de onların hastanelerde neler çektiklerini düşünüp üzülecek değil ya.

Modern Mari Antuanetler

Gazeteler bakanlarımızın Türkiye halklarına tavsiyeleri ile dolu. Titiz devletimizin, titiz devlet bakanı M. Titiz *"Et yeme, tavuk ye"* demiş. Görevi nedeniyle kendisine *"kütük"* soyadı daha çok yakışır gördüğümüz Orman Bakanı H. Doğan *"Su yerine süt için"* demiş. Bir başka haber de, Özal'ın ameliyattan sonra 10 çeşit yemek yediği.

"Ordövrler", "Phonex'in dönüşü". Sakın bunları roman veya film adı sanmayın, bunlar Özal'ın yediği yemeklerden bazılarının isimleri. Kütük ve Orman Bakanı Doğan'ın ve titiz bakanımız Titiz'in tavsiyeleri aklımıza Maria Antuanet'in yemek için ekmek bulamayan aç Fransız halkına *"Öyleyse pasta yiyin"* sözlerini getirdi. Yalnız bu bakanlarımızdan bir şeyin yanıtını öğrenmek isterdik: Tavsiyeleriniz açlıktan böbreğini, namusunu ve çocuğunu satanlar için de geçerli mi? Geçerli değilse, onlar ne yesinler?

Tonton başbakanın 10 çeşit yemeği ise bize şu espiriyi hatırlattı: Adamın biri doktora gider ve karnında bir ağrının, bir baskının olduğunu söyler. Doktor hastayı muayene eder ve pek birşey bulamaz. Bir günde ne yediğini sorar. Hasta *"sabah 5 çay, yarım ekmek, peynir, zeytin, bal, reçel, yumurta ve meyva suyu. Öğle yemeğinde 1 kg. pirzola, makarna, bol salata ve şarap. İkindi üzeri kaymaklı pasta ve çay. Akşam ise, 3-4 biftek, pilav, salata ve rakı"* der.

Hastasını tekrar muayene eden doktor *"vücudunuz sağlam, sizde eksik olan ikinci bir arka delik"* der.

Ye Özal ye, göz ameliyatından sonra sana bir ameliyat daha yapar, gerekli olan ikincisini de açarlar.

Tazminat yerine hurda makina

Sümerbank; Defterdarlık Fabrikasının yıkımı nedeniyle işten çıkarılan 1300 işçiye alacakları 2,5 milyar lira tutarındaki tazminat yerine onlar gibi sokağa attığı hurda makinaları verdi. Üstelik bir de bu makinalarla şirket kurmalarını önerdi. Böylece eğer işçiler kadirbilmezlik etmeyip(!) bu teklifi kabul etselerdi, işveren, hem ödeyeceği tazminattan hem de istemediği makinalardan kurtulacak, keyfine diyecek olmayacaktı.